

วารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์
(Journal of MBU Yotsunthon Review)
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2568)

ISSN: 3057-0298 (Print)

ISSN: 3057-0360 (Print)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

ภาพปก: พระธาตุกู่จาน ตั้งอยู่ที่วัดกู่จาน ตำบลกู่จาน อำเภอคำชะอี จังหวัด
ยโสธร สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 12 มีลักษณะเป็นเจดีย์ทรงบัวเหลี่ยมมี
รูปทรงแบบธาตุอีสานทั่วไปโดยสร้างตามแบบพระธาตุพนมแต่มีขนาดเล็กกว่า ก่อด้วยอิฐมี
ความกว้าง 5.10 เมตร ความสูง 15 เมตร มีกำแพงแก้วล้อมองค์พระธาตุ 2 ชั้น ฐานล่างเป็น
ฐานบัวคว่ำบัวหงายเตี้ยๆรองรับฐานสูงรูปสี่เหลี่ยมเรียบๆต่อด้วยองค์เรือนธาตุทรงบัวเหลี่ยม
ประดับลวดลายและยอดธาตุทรงบัวเหลี่ยมรองรับฉัตรซึ่งเป็นยอดบนสุด พระธาตุกู่จานคงสร้าง
ขึ้นตามคตินิยมแบบเดียวกันกับการสร้างพระธาตุทั่วไป คือ เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ จาก
รูปแบบของพระธาตุซึ่งได้รับอิทธิพลทางรูปแบบจากพระธาตุพนม ในวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 3 ถึง
วันแรม 3 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปีจะมีงานประจำปีเพื่อเป็นการนมัสการพระธาตุกู่จาน เป็นที่
เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนชาวจังหวัดยโสธรและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (<https://thai.tourismthailand.org/Attraction>)

วารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ
174 หมู่ 3 ถนนวารีราชเดช ตำบลทุ่งแต้ อำเภอเมืองโยธธ จังหวัดโยธธ 35000

ขอบเขตการตีพิมพ์

วารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์ เป็นวารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รับผิดชอบ
บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทความหนังสือ สาขาวิชาพุทธศาสนา ศาสนาต่างๆ ปรัชญา
วัฒนธรรม ภาษา การศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ ตลอดทั้งบทความสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือ และบทความ
วิชาการประเภทอื่นๆ ของนักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป
2. เพื่อนำเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามหลักการศึกษาเชิงพุทธ
ศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและผลงานวิชาการด้านสังคมศาสตร์ โดย
เน้นศาสนา ปรัชญา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ที่ปรึกษา

พระธรรมวชิรจินดาภรณ์, รศ.ดร.
พระราชวชิรญาณเมธี, ผศ.ดร.
พระมหาจิรายุทธ ปโยโค, ผศ.

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

พระมหาวิรุฑ วิโรจโน, ผศ.ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ

บรรณาธิการ

ดร.กันต์ ศรีหล้า

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พระมหานพรัตน์ ขนติธมโม
นายเอกพงศ์ พัฒนากุล
นายวัชรพงษ์ โสภาร

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตร์เจริญ	นักวิชาการอิสระ
ศาสตราจารย์ ดร.ปฐม หงส์สุวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.อำพล บุตดาสาร	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ กุลบุญญา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวัฒน์ เส้นทอง	นักวิชาการอิสระ

นโยบายการประเมินบทความ

ต้นฉบับที่ตีพิมพ์ในวารสารเล่มนี้ ได้รับการตรวจสอบมาตรฐาน กลั่นกรองคุณภาพทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะสาขาวิชา ไม่น้อยกว่า 3 คน และสงวนสิทธิ์ตามกฎหมายไทย การจะนำไปเผยแพร่จะต้องได้รับอนุญาตจากกองบรรณาธิการเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น อนึ่งผลงานวิจัยหรือบทความวิชาการที่ปรากฏในวารสารนี้ เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนมิใช่ความคิดเห็นของผู้จัดทำ จึงมิใช่ความรับผิดชอบของวารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยวิทยาศาสตร์โยธ

กำหนดเผยแพร่

กำหนดออกเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน), ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) และฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม)

บทบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ได้ดำเนินการจัดทำวารสารวิชาการในชื่อ วารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์ (Journal of MBU Yotsunthon Review) เป็นวารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งวารสารเล่มนี้เป็นปีที่ 2 ฉบับที่ 1 โดยมีกำหนดออกตีพิมพ์เผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถาบัน โดยมีความประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพวารสารให้เข้าสู่ฐานข้อมูล TCI และให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ โดยเปิดรับตีพิมพ์บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทความหนังสือ สาขาวิชาพุทธศาสนา ศาสนาต่าง ๆ ปรัชญา วัฒนธรรม ภาษา การศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ตลอดจนบทความสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสู่สาธารณชน อนึ่งการพิจารณาตรวจสอบผลงานทางวิชาการหากมีข้อเสนอแนะที่ต้องปรับปรุงแก้ไขให้กับเจ้าของผลงาน ทางกองบรรณาธิการจะดำเนินการส่งให้เจ้าของผลงานปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และความคิดเห็นจากบทความวิชาการหรือรายงานการวิจัยแต่ละเรื่องที่น่าเสนอในวารสารฉบับนี้เป็นความเห็นจากผู้เขียน กองบรรณาธิการมีหน้าที่จัดพิมพ์และเผยแพร่เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการแก่สังคมเท่านั้น

กองบรรณาธิการวารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาอ่านประเมินและพิจารณากลับกรองบทความ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขผลงานทางวิชาการให้มีคุณภาพก่อนตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารต่อไป

ดร.กันต์ ศรีหาล้า

บรรณาธิการ

สารบัญ

ที่	เรื่อง	หน้า
1	การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (The Development of a Reading Comprehension Activity Set Using the 5W1H Technique to Promote Reading in the Thai Language Learning Area for Grade 6 Students) ณัฐพล เพิ่มรัตน์, จันทน์สม โภคสวัสดิ์, อรรถชัย สุตบนิต*.....	1
2	การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมืองอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร (The Development of Thai Word Pronunciation Skills in Reading Among Secodary 1 Students at Srithamwitthaya School, Nai Mueang Subdistrict, Mueang District, Yasothon Province) กัญจิรา วงศ์น้ำคำ, พระครูประสิทธิ์ศีลคุณ, ณัฏฐ์พิชญา สองเมือง, พีรพงษ์ แสนสิ่ง*	12
3	การพัฒนาทักษะในด้านการอ่านสะกดคำ โดยใช้ชุดแบบฝึกอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกขี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร (The Development of Word Decoding Skills Using a Set of Reading Exercises for Grade 5 Students at Ban Kut Jok Hong Pok Khi Lek School Nam Kham Yai Subdistrict, Mueang District, Yasothon Province) อัจฉราภรณ์ แสงชาติ, พระมหาจิรายุทธ ปโยโค, จิรัชญา ทองใบ*.....	27
4	การพัฒนาการเขียนสะกดคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (The Development of Thai Spelling Skills Among Secondary Students at Sritamwitaya School, Mueang Yasothon District, Yasothon Province) ณัฐธิดา ชูรัตน์, พระมหานพรัตน์ ขนดิธมโม (ศิลากุล), พระครูเมธีธรรมบัณฑิต (จิรศักดิ์ ทองหอม), รพีภัทร มั่นจิต*.....	43

ที่	เรื่อง	หน้า
5	แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ ไม้ดอกไม้ประดับ กรณีศึกษา หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี (Guidelines for the development of marketing strategies of community enterprise groups of ornamental flower learning centers Case Study: Moo 9, Ban Pho Subdistrict, Suphan Buri Province) วรรณิสา จอมพงษ์.....	57
6	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศ กรณีศึกษาสำนักงาน ผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง (Political participation of Air Force officials Case Studies Don Mueang Air Force Commander's Office) เทพประทาน กุลพิมาย.....	71
7	พฤติกรรมการทำงานของบุคลากร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประตู่หน้าพระอินทร์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (Work behavior of personnel at the Provincial Electricity Authority, Pratunam Phra In, Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province) สุนิสา เสือป่า.....	79
8	การเกิดขึ้นของวิกฤต PM 2.5 และวิธีการรับมือของประชาชนกับการทำงาน ของภาครัฐ พร้อมทั้งการหาวิธีรับมือของนักปกครองรุ่นใหม่ (The Emergence of the PM 2.5 Crisis and Public Response Government Actions and Strategies for New-Generation Administrators) พระวิชรญาณ วิสุทธินาโณ (ไม้ไผ่ยม), อภิชาติ เหม้อยไธสง, พระณัฐวุฒิ อภิบุญโญ (พันทะลี).....	94
9	จิตวิญญาณและการฟื้นฟูชีวิต: บทเรียนแผ่นดินไหวสำหรับแรงงานผู้เปราะบาง ทางสังคม (Spiritual Resilience and Life Restoration: Earthquake Lessons for Socially Marginalized Laborers) พระราชวชิรญาณเมธี.....	106
10	หลักเกณฑ์และวิธีส่งต้นฉบับการเสนอบทความเพื่อลงตีพิมพ์ในวารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์	121

การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
The Development of a Reading Comprehension Activity Set Using the 5W1H
Technique to Promote Reading in the Thai Language Learning
Area for Grade 6 Students

ณัฐพล เพ็ชรรัตน์
จันทร์สม โภคสวัสดิ์
อรรณชัย สุดบอนิด*

Natthaphol Phoemrat

Chantaras Poksawat

Attachai Sudbonid*

E-mail: notnattapol8@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสว่าง เชียงหวาง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 81.00 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม $E1/E2 = 84/87.50$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$ $\sigma = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$ $\sigma = 0.59$) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$ $\sigma = 0.52$)

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะการอ่าน, การอ่านจับใจความ, โรงเรียนบ้านสว่างเชียงใหม่, 5W1H

Abstract

This study aimed to examine the effectiveness of a reading comprehension activity set using the 5W1H technique in the Thai language learning area. The objectives were to enhance students' reading comprehension ability through the 5W1H technique

and to assess students' satisfaction with the activity set. The participants were Grade 6 students at Ban Sawang Chiang Whang School, Mueang Yasothon District, Yasothon Province.

The research findings revealed that 17 students (81.00%) achieved scores of at least 80%, while 4 students (19.00%) did not meet the criteria. The effectiveness of the reading comprehension activity set using the 5W1H technique was measured at "E1/E2 = 84/87.50," which met the 80/80 standard. Additionally, the students' overall satisfaction with the activity set was at a high level ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.58$). When considering individual aspects, the highest-rated component was the reading comprehension activity set itself ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.59$), followed by the benefits received ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.52$).

Keywords: Reading skill development, reading comprehension,
Ban Sawang Chiang Whang School, 5W1H

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ (learning skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นยุคแห่งการแข่งขันทางสังคมค่อนข้างสูงในปัจจุบัน ส่งผลต่อการปรับตัวให้ทัดเทียมและเท่าทันกับเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบททางสังคมในทุกมิติรอบด้าน ดังนั้น การเสริมสร้างองค์ความรู้ (content Knowledge) ทักษะเฉพาะทาง (specific skills) ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน (expertise) และสมรรถนะของการรู้เท่าทัน (literacy) จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนในการเรียนรู้ยุคสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 นี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (the globalization) ที่ได้เกิดวิวัฒนาการความก้าวหน้าในทุก ๆ มิติเป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ดังนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์และการสร้างความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่ท้าทายศักยภาพและ

ความสามารถของมนุษย์ที่จะสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น และสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (วรพจน์ วงศ์กิจเจริญรุ่งเรือง และคณะ 2554, หน้า 67)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันแก้ปัญหาและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิต ในปัจจุบันของบุคคลทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้นจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่ามีศักดิ์ศรีและมีความสุข ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาไทยในภาพรวมทั้งประเทศไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร นักเรียนจบการศึกษาในระดับประถมศึกษา บางคนยังไม่สามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียนในการดำเนินชีวิตได้ ดังคำกล่าวของ (พันธุ์ทิพย์ เกื้อเพชรแก้ว, 2545, หน้า 53-54) กล่าวว่า อุปสรรคปัญหาที่พบในการเรียนวิชาภาษาไทย คือ การขาดทักษะการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านในระดับพื้นฐาน คือการอ่านจับใจความสำคัญของสารซึ่งต้องผ่านการฝึกฝนการอ่านเป็นอย่างดี จากการวิเคราะห์ปัญหาที่พบว่าสาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ นอกจากครูจะไม่ได้จัดทำแผนการเรียนรู้นักเรียนก็ไม่ได้ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการสอน ครูไม่ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาคำตอบหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง สอดคล้องกับคำกล่าวของมณีเดยจุฬา (2549, หน้า 14) ว่าปัญหาหนึ่งที่หลายคนมีความห่วงใยยิ่งอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาเด็กไทยไม่รักการอ่าน เป็นปัญหาที่ทุกคนทุกภาคทุกส่วนในสังคมจะต้องประสานความร่วมมือช่วยกันแก้ไขอย่างจริงจังและจริงจัง เพราะการอ่านถือว่าเป็นหัวใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีความสำคัญยิ่งต่อการนำพาชีวิตไปสู่ความสำเร็จ การพัฒนาการเรียนการสอนมีปัจจัยที่สำคัญ คือ ครูต้องพัฒนาความรู้ความสามารถและมีความกระตือรือร้นที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องมีการจัดทำแผนการสอน ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจทั้งระบบเพราะต้องคิดวิเคราะห์เพื่อวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลที่มีคุณภาพอย่างหลากหลายและนำผลการบันทึกไปปรับปรุงเพื่อวางแผนใหม่ในระยะเวลาต่อไป (ชุมพล ศรีทองกุล. 2544, หน้า 3)

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโตและจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวังและมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์และมีความอยากรู้อยากเห็น การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542, หน้า 11) สอดคล้องกับ จิตนา ไบกาซูยี (2543, หน้า 23) ที่กล่าวว่า การอ่านหนังสือนั้นมี

ความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตคนเราอย่างยิ่งและนอกจากนั้นยังได้สรุปบรรยายของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือว่า (1) การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง (2) ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีการจำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนได้ (3) หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่นซึ่งมักมีอายุการใช้งานจำกัด (4) ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน (5) การอ่านส่งเสริมให้มีสมรรถนะ มีสมาธินานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความนั้น ๆ (6) ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านซ้ำหรืออ่าน ทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่านหรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือก อ่านเองได้ (7) หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองของผู้อ่านเปิดกว้างสร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดยึดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ และ (8) ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเองวินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือ บางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลดี รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมวิชาการ (2541, หน้า 24) ทุกครั้งที่อ่านจะมีจุดมุ่งหมาย ที่แตกต่างกันไป อาทิ อ่านเพื่อความรู้ อ่านเพื่อความเข้าใจ อ่านเพื่อแสดงความคิดเห็น อ่านเพื่อวิจารณ์ อ่านเพื่อทดสอบความเข้าใจ (วัฒนา คัมภาท. 2544, หน้า 88) และกานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546, หน้า 90-92) ทุกครั้งที่อ่านต้องมีการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านควรแปลงหัวเรื่องเป็นคำถามให้ติดเป็นนิสัยโดยการตั้ง คำถามแบบเปิดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร (สมพร จารุณภู, 2549, หน้า 46-42) และขณะที่อ่าน จับใจความควรจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกเป็นส่วน ๆ เพื่อค้นหาว่าทำมาจากอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไร เชื่อมโยงกันอย่างไร (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546, หน้า 2)

การอ่านจับใจความนับว่าเป็นหัวใจของการอ่าน การจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้ ผู้อ่านจึงสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเอง ดังที่ ศิริวรรณ เสนา (2541, หน้า 40) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะว่า ถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านและไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ ผู้อ่านก็ไม่สามารถที่จะนำสาระความรู้และข้อเสนอไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ การอ่านนั้นถือเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นจึงกล่าวสรุปได้ว่าการอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิตและการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้อ่านรับรู้สาระเรื่องราวของเรื่องที่อ่านด้วยความเข้าใจและสามารถนำสาระความรู้จากเรื่องที่อ่านมาพัฒนาปรับตนเองให้เข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะในการอ่านจับใจความ เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้องและสามารถจับใจความของเรื่องได้ในเวลาที่รวดเร็ว นอกจากนี้การฝึกทักษะการอ่านจับใจความเป็นวิธีการสอนอ่านอีกวิธีหนึ่งที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาการสอนอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างชุดกิจกรรมสำหรับฝึกอ่านจับใจความ โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน

บ้านสว่างเชียงใหม่ เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนที่จะสามารถตอบสนองนักเรียนให้มีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้น เนื่องจากโรงเรียนบ้านสว่างเชียงใหม่เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตร English Program (EP) มีการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานหลากหลายวิชา คือ ภาษาอังกฤษ 30 % และภาษาไทย 30 % วิทยาศาสตร์ 20 คณิตศาสตร์ 20 % จึงทำให้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะในทักษะการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำจากเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ อันเนื่องมาจากนักเรียน ยังขาดความรู้พื้นฐานในการอ่าน โดยเฉพาะทักษะในการอ่านจับใจความ เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมมาก ทำให้การใช้ภาษาไทยในการอ่านจับใจความไม่ดีเท่าที่ควร คือ นักเรียนบางคนอ่านได้แต่ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จึงทำให้จับใจความของเรื่องไม่ได้ จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างชุดกิจกรรมการอ่าน จับใจความ เพื่อส่งเสริมการอ่าน โดยใช้เทคนิค 5W1H ซึ่งประกอบด้วย Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) How (อย่างไร) เข้ามาร่วมใช้ในชุดกิจกรรมการอ่าน จับใจความเพื่อเป็นตัวชี้้นำในการอ่าน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการอ่านจับใจความและช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสว่างเชียงใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสว่างเชียงใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสว่างเชียงใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) วิธีการสืบค้นข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและคณะได้เลือกใช้วิธีการสืบค้นวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสาร ตำรา หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบออนไลน์ (internet online) และผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มเป้าหมาย (target group)

กลุ่มเป้าหมาย (target group) ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสว่างเชียงหวาง อำเภอมะนังยโสธร จังหวัดยโสธร จำนวน 21 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้การศึกษาข้อมูลด้วยค่าพารามิเตอร์ (parameters) กับประชากร (population) และใช้สัญลักษณ์ทางสถิติในค่าพารามิเตอร์ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543, หน้า 68)

2 ด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ

- 1) ด้านรูปแบบการเรียนการสอน
- 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้
- 3) ด้านเครื่องมือและสื่อการเรียนรู้

2. ตัวแปรตาม

1) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระ การเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านสว่างเชียงหวาง ในรายวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และศึกษาหลักการและวิธีการสอน โดยใช้เทคนิค 5W1H จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค 5W1H ให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 2 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 4 ชั่วโมง ดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการอ่านจับใจความข่าว แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการอ่านจับใจความเรื่องสั้น

3) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค 5W1H ให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 2 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 4 ชั่วโมง ดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการอ่านจับใจความข่าว แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการอ่านจับใจความเรื่องสั้น

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ในแผนการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำ

ข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) (Rovinelli & Hambleton, 1977, p.49-60)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสว่างเชียงใหม่ โดยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1) อธิบายและชี้แจงกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้นักเรียนเข้าใจ

2) ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 2 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 4 ชั่วโมง

3) เมื่อเสร็จสิ้นการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียน

4) หลังจากดำเนินการสอนครบทั้ง 2 แผน นักเรียนทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

5) นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

6) เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำไปประมวลผลและวิเคราะห์

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสว่างเชียงใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 2 ชุดกิจกรรม โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 81.00 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสว่างเชียงใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายพบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม $E_1 / E_2 = 84/87.50$

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสว่างเชียงหวาง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$ $\sigma = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$ $\sigma = 0.59$) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$ $\sigma = 0.52$)

อภิปรายผล

จากการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1 จากการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 81.00 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 จะเห็นได้ว่าคะแนนจากการทำชุดกิจกรรมของนักเรียนในแต่ละชุด จำนวน 2 ชุดกิจกรรม นักเรียนจำนวน 4 คน มีคะแนนร้อยละระหว่าง 40-100 เมื่อพิจารณาแล้วมีนักเรียน 4 คน มีคะแนนร้อยละ 50-80 เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีคะแนน ผ่านในกิจกรรมแต่ละชุดผ่านเกินครึ่งไม่มากนัก ซึ่ง ทิศนา ขัมมณี (2548, หน้า 60) ได้กล่าวถึงการสอนการอ่านจับใจความว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike กล่าวว่า ผู้มีสติปัญญาดีจะสามารถรับรู้และอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็วการให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อย ๆ ก็เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภคณัฐ เกษมสุข (2553, น.บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และฐิตารีย์ เกิดสมกาล (2555, น.บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และร็อดลี (Rodli, Mohammad. 2009 : Abstract) ได้ทำการวิจัยสอนการอ่านใน MAN Mojokerto ซึ่งความสามารถในการอ่านของนักเรียนยังไม่มีเพียงพอ การวิจัยนี้ออกแบบเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเมื่อใช้กลวิธี PQ4R ใน

กิจกรรมที่ใช้ PQ4R นี้ นักเรียนได้รับมอบหมายให้จับใจความเนื้อเรื่องด้วยขั้นตอน preview , question , read, reflect recite และ Rew เป็นนักเรียนของ MAN Mojokerto ใน East Java ปีการศึกษา 2008/2009 การวิจัยนี้ทำ 2 รอบ แต่ละรอบมีการประชุมกัน 2 ครั้ง ซึ่งงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าการให้การเสริมด้วยกลยุทธ์ PQ4R ในการสอนความเข้าใจในการอ่านสามารถส่งเสริมทักษะความเข้าใจของนักเรียนให้ดีขึ้นได้ ระบุว่าหลังจากใช้กลยุทธ์แล้วมีผลช่วยเพิ่มจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 65 คะแนนในรอบแรกที่มีนักเรียนเพียง 25 คน จากจำนวนนักเรียน 42 คนหรือคิดเป็น 59.52 % แต่ในรอบที่ 2 นักเรียนได้รับคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 65 คะแนนเป็น 34 คนจากจำนวนนักเรียน 42 คน หรือคิดเป็น 80.45 % ถือเป็นการประสบความสำเร็จในการทำคะแนนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนในชั้นเรียนยังมีการแบ่งปันความคิด การดูก่อนอ่าน การตอบคำถาม การอ่าน การสะท้อน การท่องและการตรวจทานด้วยกลยุทธ์ PQ4

2 จากการศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม $E_1/E_2 = 84/87.50$ จากการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีค่า IOC เท่ากับ 0.67- 1.00 ผ่านเกณฑ์ 0.5 ตามที่กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภคณัฐ เกษมสุข (2553, น.บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพในด้านความเที่ยงตรงสูงเชื่อถือได้ เนื่องจากมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละข้อรายการในแบบประเมินตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และมีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เฉลี่ยรวม เท่ากับ 86.62/86.05 โดยมีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเท่ากับ 86.62 และมีค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 86.05 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2547, หน้า 74) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถามว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผลวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือการประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น และวิวัฒน์ ชัดติยะมาน และอมลวรรณ วีระธรรมโม (2549, หน้า 85-86) ได้กล่าวว่า การตั้งประเด็นคำถามตอบเพื่อให้นักเรียนได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้คำถาม 5W1H ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำถาม 6 ประเภทตามความคิดของบลูม (Bloom) เพื่อให้สอดคล้องกับระดับความสามารถในการอ่านจับใจความ คือ 1) Who (ใคร) 2) What (อะไร) 3) Where (ที่ไหน) 4) When (เมื่อไร) 5) Why (ทำไม) 6) How (อย่างไร)

3 จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34 \sigma = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ ($\mu = 4.38 \sigma = 0.59$) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\mu = 4.30 \sigma = 0.52$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตารีย์ เกิดสมกาล

(2555, น.บศัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD AD ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ นภาพรรณ ขาวผ่อง (2557, น.บศัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลอง มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อค้นพบใหม่จากการวิจัย

ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลักสูตร English Program (EP) ได้ดีขึ้น เพราะมีกระบวนการเป็นลำดับขั้นตอนเริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามในแต่ละข้อและฝึกให้นักเรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเองซึ่งตามปกตินักเรียนจะไม่ค่อยสนใจการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะในเรื่องการอ่านมากนักแต่เมื่อนักเรียนได้ใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ และใช้เทคนิค 5W1H ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานอยากเรียนอยากรู้เพิ่มขึ้น เป็นการกระตุ้นความสนใจให้นักเรียนอยากรู้อยากอ่านและเกิดการซักถาม ดังนั้น ผู้วิจัยคาดหวังว่าชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความและเทคนิค 5W1H อาจนำไปใช้กับโรงเรียนที่มีหลักสูตร English Program (EP) ได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

ครูผู้สอนที่นำชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ไปใช้ในการเรียนการสอน ควรมีความเข้าใจในพื้นฐานการอ่านของนักเรียนเพราะนักเรียนแต่ละคนจะมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรเลือกเนื้อหาหรือบทอ่านที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นเรียนและศักยภาพของนักเรียน

2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กับวิธีสอนตามรูปแบบอื่น เพื่อศึกษาว่าผลที่ได้รับมีความแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ:

คุรุสภาลาดพร้าว.

กรมวิชาการ. (2541). ทักษะภาษานาวาวิธ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). ปกิณกะการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *การคิดเชิงวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- จินตนา ไบกาซูย์. (2543). *การเขียนสื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : สุวิริยสาสน์
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *หนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: ชนัญดาฤทธิ์แดงการพิมพ์.
- ชุมพล ศรีทองกุล. (2544). ครูกับการจัดกระบวนการเรียนรู้. *วารสารวิชาการ*, 4(1), น. 2-16.
- จิตาจารย์ เกิดสมกาล. (2555). *การศึกษาศาสนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ทิตินา แคมมณี. (2548). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- ทิตินา แคมมณี. (2550). *องค์ความรู้เพื่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นภาพรณ ขาวผ่อง. (2557). *ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผลงานวิจัยคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พันธ์ทิพย์ เกื้อเพชรแก้ว. (2545). ปัญหาการสอนย่อความในระดับอุดมศึกษา. *วารสารวิชาการ*, 5(6), น.53.
- ภคณัฐ เกษมสุข. (2553). *รายงานการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6*. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2567, จาก <http://www.vcharkarn.com/veafe189180>
- วรพจน์ วงศ์กิจเจริญรุ่งเรือง และคณะ. (2554). *การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ Open world.
- วัฒนา คัมมาต. (2544). *การใช้ภาษาไทย*. เพชรบูรณ์ : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรี.
- วิวัฒน์ ชัดติยะมานและอมลวรรณ วีระธรรมโม. (2549). การสอนเพื่อพัฒนาการคิด. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา : เทมการพิมพ์.
- ศิริวรรณ เสนา. (2541). *การศึกษาคูณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการคัดลายมือ และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร จารุณภู. (2549). การกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน. *วารสารวิชาการการศึกษา*, 39(4), น.46-62.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *กลยุทธ์การสอนคิดแก้ปัญหา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์

การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

The Development of Thai Word Pronunciation Skills in Reading Among Secondary
1 Students at Srithamwitthaya School, Nai Mueang Subdistrict, Mueang District,
Yasothon Province

กัญฐิกา วงศ์น้ำคำ

พระครูประสิทธิ์ศีลคุณ

ณัฏฐ์พิชญา สองเมือง

พีรพงษ์ แสนสิง*

Kanthika Wongnamkham

Phrakru Prasitsilakhun

Nutpichchaya Songmueng

Pirapong Saensing*

e-mail: jimme098127@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 1 จำนวน 50 คน ในปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 1 เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 1 ของโรงเรียนศรีธรรมวิทยา พบว่า ระดับการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.03$, $\sigma = 0.79$) และพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียน ระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา มีอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu 3.03$, $\sigma 0.79$) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะ, การอ่านออกเสียง, คำในภาษาไทย, โรงเรียนศรีธรรมวิทยา

Abstract

This research aimed to study the level of word pronunciation in Thai and to compare the learning achievement in developing Thai word pronunciation skills among

Mathayomsuksa 1 (Grade 7) students at Srithamwittaya School, Nai Mueang Subdistrict, Mueang District, Yasothon Province. The target group consisted of 50 Mathayomsuksa 1 students in the first semester of the 2024 academic year. This study employed a quasi-experimental research design.

The results showed that the level of Thai word pronunciation and the learning achievement in developing word pronunciation skills among Mathayomsuksa 1 students in the first semester of the 2024 academic year at Srithamwittaya School were at a moderate level ($\mu = 3.03$, $\sigma = 0.79$). Furthermore, the comparison of learning achievement in developing Thai word pronunciation skills revealed that students' ability to pronounce difficult words was also at a moderate level ($\mu = 3.03$, $\sigma = 0.79$), which meets the 80/80 criterion.

Keywords: Skill development, word pronunciation, Thai language, Sritam Wittaya School.

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญเป็นพื้นฐานของการศึกษาในทุกแขนง สาขา และเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะในขณะนี้วิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงและก้าวหน้ามากขึ้น ดังนั้นเราจึงจำเป็นที่จะต้องมีการอ่านเพื่อการสื่อสารที่ดี และมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ต้องอ่านได้คล่อง ถูกต้องและมีประสิทธิภาพเพื่อการแสวงหาความรู้อย่างหลากหลาย สามารถเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการความรู้ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารได้ทันที เนื่องจากการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการเรียนรู้ เมื่ออ่านมากก็ยิ่งทำให้ได้รับความรู้มาก ทักษะการอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องให้ความสำคัญฝึกฝนกันอยู่เสมอ เริ่มตั้งแต่การศึกษาคำศัพท์กลุ่มคำ ประโยคตลอดจนถึงข้อความ ครูผู้สอนได้เห็นความสำคัญของการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทย ซึ่งจะเป็นพื้นฐานอันสำคัญ จึงได้ทำการศึกษาเรื่องการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทย เพื่อที่จะหาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียน และนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ในวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท 2210) ครูผู้สอนได้คำนึงถึงความสามารถของการอ่านออก เสียงคำในภาษาไทยของนักเรียน เพื่อเป็นประโยชน์กับตัวผู้เรียนและเพื่อเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนทุก ๆ รายวิชา ปัญหาเด็กอ่านหนังสือไม่ออกเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้และการพัฒนาของเด็กในระยะยาว

การอ่านออกเสียงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความเข้าใจและการสื่อสารของนักเรียน อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในหลายโรงเรียนยังคงประสบปัญหาในการอ่านออกเสียงคำอย่างถูกต้อง ส่งผลกระทบต่อ

เรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ และการพัฒนาทักษะทางภาษาโดยรวม จากการศึกษาของ สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2563) พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีปัญหาในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดและวรรณยุกต์ที่ซับซ้อน ซึ่งอาจเกิดจากการขาดการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและการขาดความเข้าใจในกฎการออกเสียง นอกจากนี้ การวิจัยของ Brown (2019) ในสหรัฐอเมริกาพบว่า การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จทางการศึกษาในระยะยาว ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมทักษะนี้ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียน อย่างไรก็ตาม จากการประเมินผลการเรียนรู้พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ยังมีปัญหาในการอ่านออกเสียงคำบางประเภท ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ และการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ดังนั้น การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากปัจจัยดังต่อไปนี้ (1) ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน การอ่านออกเสียงอย่างถูกต้องช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำและประโยคได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ (2) พัฒนาทักษะการสื่อสาร การออกเสียงที่ถูกต้องช่วยให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเข้าใจผิดและเพิ่มความมั่นใจในการพูด (3) ส่งเสริมความรักในการอ่าน เมื่อสามารถอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว นักเรียนจะมีความสนุกสนานและความพึงพอใจในการอ่านมากขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (4) เตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ทักษะการอ่านออกเสียงที่ดีเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งต้องการความเข้าใจและการวิเคราะห์ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น จากที่กล่าวมาสะท้อนได้ว่าการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเสริมสร้างพื้นฐานทางการศึกษาและพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในอนาคต

การอ่านออกเสียงเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน (Chall, 1996) ในบริบทของประเทศไทย การอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่พบในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนจำนวนมากประสบปัญหาการออกเสียงที่ไม่ถูกต้อง อันเนื่องมาจากปัจจัยหลายประการ เช่น ระบบเสียงภาษาไทยที่ซับซ้อน ความแตกต่างของสำเนียงในแต่ละท้องถิ่น และแนวทางการสอนที่ไม่สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน (นฤมล สีนสุพรรณ, 2562) โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดยโสธร มีนักเรียนที่มาจากหลากหลายภูมิภาคทางภาษา โดยเฉพาะนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง หรือมีพื้นฐานการใช้ภาษาอีสานในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ปัญหาการอ่านออกเสียงจึงอาจเป็นผลมาจากอิทธิพลของภาษาแม่ที่แตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน (Wong, 2019) การศึกษานี้จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้สามารถอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องและส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาที่เหมาะสม การอ่านออกเสียงที่ถูกต้องมีบทบาทสำคัญต่อความเข้าใจภาษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน นักวิชาการหลายท่านได้เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านออกเสียงที่ดีและความสามารถในการทำความเข้าใจเนื้อหา เช่น Rasinski (2012) ระบุว่า การอ่านออกเสียงที่คล่องแคล่วช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาทาง

วิชาการได้ดีขึ้นและลดอุปสรรคในการอ่านจับใจความ อย่างไรก็ตาม นักเรียนไทยจำนวนมากยังคงเผชิญกับปัญหาการออกเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลให้ความเข้าใจข้อความลดลง (สุภาพร สุวรรณชาติ, 2563)

ในบริบทของโรงเรียนศรีธรรมวิทยา การแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีความสำคัญ เนื่องจากนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านออกเสียงมักเผชิญกับปัญหาในการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ งานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนผ่านแนวทางการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ในศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนได้เปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญ แนวคิดการศึกษาสมัยใหม่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และความคิดสร้างสรรค์ (Trilling & Fadel, 2009) การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต้องปรับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและการสื่อสารดิจิทัล โดยเฉพาะการเรียนรู้ด้านภาษา ซึ่งจำเป็นต้องใช้แนวทางที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น ในสารัตถะดังต่อไปนี้

1) การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียง เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ภาษาไทยและการอ่านออกเสียงของนักเรียน งานวิจัยของ Warschauer & Meskill (2000) ระบุว่าการใช้เทคโนโลยีช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาผ่านแอปพลิเคชันและซอฟต์แวร์ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถฝึกอ่านออกเสียงด้วยตนเอง นอกจากนี้ โปรแกรม Text-to-Speech (TTS) และ Speech Recognition ยังสามารถช่วยประเมินการออกเสียงของนักเรียนและให้ข้อเสนอแนะในเวลาจริง ซึ่งจะช่วยให้พวกเขาพัฒนาความถูกต้องและความคล่องแคล่วในการอ่าน

2) การบูรณาการแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning การสอนที่เน้น Active Learning เช่น การใช้เกมภาษาไทย การแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) และการอ่านแบบกลุ่ม ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงได้ดีขึ้น (Bonwell & Eison, 1991) การเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนในบริบทที่หลากหลาย ซึ่งช่วยให้พวกเขาสามารถจดจำและนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ดีขึ้น

3) การพัฒนาแนวทางการสอนแบบเฉพาะบุคคล (Personalized Learning) ในยุคปัจจุบัน นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความสามารถด้านการอ่านออกเสียงที่แตกต่างกัน ครูจึงต้องปรับแนวทางการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม โดยใช้วิธีการสอนแบบ Differentiated Instruction ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามระดับความสามารถของตนเองได้ (Tomlinson, 2014) ตัวอย่างเช่น นักเรียนที่อ่านออกเสียงไม่คล่องอาจได้รับการฝึกเพิ่มเติมด้วยบทเรียนออนไลน์ที่มีระดับความยากง่ายต่างกัน เพื่อให้พวกเขาได้รับการฝึกฝนที่เหมาะสม

4) การส่งเสริมความสามารถด้านภาษาผ่านการอ่านแบบบูรณาการ การบูรณาการการอ่านออกเสียงกับการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา และวรรณคดีไทย จะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาและขยายขอบเขตการใช้ภาษาได้ดียิ่งขึ้น งานวิจัยของ Guthrie & Wigfield (2000, p. 405) พบว่าการเรียนรู้ที่บูรณาการสามารถช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น และช่วยให้พวกเขาสามารถจดจำคำศัพท์และรูปประโยคได้แม่นยำขึ้น

5) การพัฒนาทักษะครูในการจัดการเรียนรู้ ครูเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียน ดังนั้น การอบรมครูเกี่ยวกับเทคนิคการสอนภาษาไทยและการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญ (Fullan, 2011) ตัวอย่างเช่น การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลในการสอนอ่านออกเสียง จะช่วยให้ครูสามารถออกแบบบทเรียนที่ตอบโจทย์ความต้องการของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปการเรียนรู้การสอนในศตวรรษที่ 21 ควรมุ่งเน้นการพัฒนาเทคนิคการสอนที่ทันสมัยและการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน การบูรณาการ Active Learning การเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคล และการพัฒนาทักษะครูเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้เด็กสามารถอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่วมากขึ้น ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะทางภาษาของพวกเขาในอนาคต การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นประเด็นสำคัญในทางการศึกษา เนื่องจากการอ่านออกเสียงที่ถูกต้องเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะทางภาษาและการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนไทยจำนวนมากยังคงมีปัญหาในการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเข้าใจในการอ่านและการพัฒนาทักษะการสื่อสารโดยรวม (กาญจนา นาคสกุล, 2556) การวิจัยในประเด็นนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1) ปัญหาคุณภาพการอ่านออกเสียงของนักเรียนไทย นักเรียนไทยจำนวนมากไม่น้อยยังมีปัญหาในการออกเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ที่ถูกต้อง โดยเฉพาะเสียงที่ใกล้เคียงกัน เช่น ร-ล หรือ พยัญชนะควบกล้ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ (สุภัทรา โกไศยกานนท์, 2561) นอกจากนี้ งานวิจัยของ Goswami & Ziegler (2006) พบว่าทักษะการอ่านออกเสียงมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านจับใจความ ดังนั้น การศึกษาปัญหานี้อย่างลึกซึ้งจะช่วยให้สามารถหาแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาการอ่านของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

2) บทบาทของการอ่านออกเสียงต่อการเรียนรู้ภาษาและวิชาอื่น ๆ การอ่านออกเสียงที่ถูกต้องและคล่องแคล่วส่งผลโดยตรงต่อการเข้าใจเนื้อหาในวิชาต่างๆ โดยเฉพาะภาษาไทย วรรณคดี และสังคมศึกษา (Snow, Burns, & Griffin, 1998) หากนักเรียนอ่านออกเสียงผิด อาจทำให้เข้าใจคำศัพท์ผิดพลาด ส่งผลกระทบต่อความเข้าใจและการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เรียนในภาพรวม

3) ความเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในยุคที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการศึกษา รูปแบบการเรียนรู้แบบดั้งเดิมที่เน้นการท่องจำอาจไม่ตอบโจทย์อีกต่อไป งานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่า การใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลสามารถช่วยเสริมการเรียนรู้ทักษะทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้แอปพลิเคชันที่มีฟังก์ชันตรวจสอบการออกเสียง หรือการใช้ซอฟต์แวร์ Text-to-Speech (TTS) เพื่อช่วยฝึกฝน (Levy & Murnane, 2004) ดังนั้น จำเป็นต้องศึกษาว่าเครื่องมือเหล่านี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนได้อย่างไร

4) การพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการสอนที่เหมาะสม งานวิจัยในเรื่องนี้จะช่วยให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยและการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง โดยข้อมูลที่ได้

สามารถนำไปใช้พัฒนาหลักสูตรและแนวทางการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนไทยในปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น การพัฒนาแบบฝึกหัดที่ใช้แนวคิด Active Learning หรือการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Tomlinson, 2014)

5) การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและความเสมอภาค การอ่านออกเสียงที่ถูกต้องไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาไทยได้ดีขึ้น แต่ยังส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารและการแสดงออกในสังคม งานวิจัยของ Bourdieu (1991) ชี้ให้เห็นว่าทักษะทางภาษามีความสัมพันธ์กับโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจ หากนักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ดี จะช่วยให้พวกเขามีโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองมากขึ้น การศึกษานี้จึงมีบทบาทสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและเสริมสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนในระยะยาว

สรุปได้ว่าการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทย์มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นปัญหาพื้นฐานที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ด้านภาษาและวิชาอื่น ๆ อีกทั้งยังเกี่ยวข้องกับแนวโน้มทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการแนวทางการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น งานวิจัยนี้จึงไม่เพียงแต่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน แต่ยังมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุแห่งปัญหาการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทย์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทย์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
3. เพื่อสร้างแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทย์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) วิธีการสืบค้นข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและคณะได้เลือกใช้วิธีการสืบค้นวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสาร ตำรา หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบออนไลน์ (internet online) และผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย (target group)

กลุ่มเป้าหมาย (target group) ที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทย์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน รวมทั้งสิ้น 50 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้การศึกษาข้อมูลด้วยค่าพารามิเตอร์

(parameters) กับประชากรทั้งหมด (population) และใช้สัญลักษณ์ทางสถิติในค่าพารามิเตอร์ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) (ธีรภูมิ เอกะกุล, 2543)

2. ด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ

- 1) ด้านรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน
- 2) ด้านกิจกรรมแบบฝึกหัดและกิจกรรมการเรียนรู้
- 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน
- 4) บริบทด้านปัจจัยด้านครูผู้สอน

2. ตัวแปรตาม

- 1) ระดับการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 2) ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องทักษะการอ่านออกเสียงในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
- 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่องทักษะการอ่านออกเสียงในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องทักษะการอ่านออกเสียงในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้
 - 1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และคู่มือครูภาษาไทย และแบบเรียนภาษาไทย มัธยมศึกษาปีที่ 1
 - 2) ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านออกเสียงในภาษาไทย รวมทั้งวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการอ่าน
 - 3) ผู้วิจัยคัดเลือกคำที่นักเรียนมักอ่านผิดพลาดอยู่เสมอ ๆ จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงในภาษาไทย
 - 4) นำแบบฝึกที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 3 ปีทุกคน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) และให้ข้อเสนอแนะ
 - 5) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
 - 6) พิมพ์แบบฝึกฉบับทดลอง

7) นำแบบฝึกไปทดลอง (try-out) ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์คุณภาพแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงในภาษาไทยเพื่อหาประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 กล่าวคือระดับประสิทธิภาพของใบงานที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ คิดได้ จากคะแนนปฏิบัติระหว่างเรียนรวมกัน และคะแนนสอบหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากทำแบบทดสอบระหว่างเรียนด้วยใบงาน) E_2 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนจนจบบทเรียนทั้งหมด)

5. ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย

การตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องทักษะการอ่านภาษาไทย มีผลสรุปการประเมินความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ผลปรากฏว่าค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป คือ 0.764 ถือว่าผ่านเกณฑ์และแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยชุดนั้นสามารถนำไปใช้ได้

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าประสิทธิภาพ

E1/E2

ผลการทดสอบนักเรียน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร มีอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.03, σ 0.79)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนอ่านคำยากมีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ที่ระดับ 81.20/82.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อสร้างแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้รายงานผลการวิจัยและสร้างคู่มือแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียน จำนวน 50 เล่ม และไฟล์ Pdf เพื่อประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนครั้งต่อไป

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร มีอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.03, σ 0.79)

ประเด็นที่ 1 ระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธรผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567 โรงเรียนศรีธรรม มีอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.03, σ 0.79) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นผลมาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ (1) การขาดการฝึกฝนที่สม่ำเสมอ นักเรียนอาจไม่ได้รับการฝึกฝนที่เพียงพอในการจดจำและเขียนคำที่สะกดผิด ความจำที่จำกัด: นักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความจำที่จำกัด ซึ่งอาจทำให้ยากต่อการจำคำที่สะกดผิดจำนวนมาก (2) การพัฒนาทางภาษาที่ยังไม่สมบูรณ์ ทักษะการเขียนสะกดคำยากเกี่ยวข้องกับการรับรู้เสียงและโครงสร้างของคำ ซึ่งอาจยังไม่พัฒนาเต็มที่ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (3) การขาดกลยุทธ์การสะกดคำ นักเรียนอาจยังไม่ได้รับการสอนกลยุทธ์การสะกดคำที่จำเป็น เช่น การแบ่งคำ การใช้คำพ้องเสียงและการวิเคราะห์โครงสร้างคำ และ (4) ความสนใจและแรงจูงใจ นักเรียนอาจขาดความสนใจหรือแรงจูงใจในการฝึกฝนการเขียนสะกดคำยาก และจากการสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลแบบฝึกไปใช้ได้แนะนำแนวทางพัฒนา นักเรียนให้มีทักษะการสะกดคำยากที่ดีขึ้น โดยสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้ เช่น (1) ฝึกฝนเป็นประจำ จัดสรรเวลาให้กับการฝึกสะกดคำเป็นประจำโดยใช้แบบฝึกหัดหรือเกมที่สนุกสนาน (2) แบ่งคำเป็นพยางค์ ช่วยให้นักเรียนมองเห็นโครงสร้างของคำและสะกดได้ง่ายขึ้น (3) ใช้คำศัพท์ที่หลากหลาย แนะนำคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่หลากหลายและท้าทาย เพื่อขยายคลังคำศัพท์ (4) ใช้คำในบริบท นำเสนอคำศัพท์ในประโยคหรือเรื่องราว เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการใช้คำที่ถูกต้อง (5) ใช้เครื่องมือช่วยจำ ใช้กลวิธีช่วยจำ เช่น การสร้างคำพ้องเสียงหรือการสร้างเรื่องราวเกี่ยวกับคำศัพท์ (6) ตรวจสอบคำศัพท์เป็นประจำ ตรวจสอบคำศัพท์ที่สะกดผิดและฝึกฝนการสะกดคำเหล่านั้นซ้ำ ๆ (7) ให้คำติชมที่เป็นประโยชน์ ให้คำติชมที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ เพื่อช่วยให้นักเรียนระบุและแก้ไขข้อผิดพลาด (8) ใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันหรือซอฟต์แวร์การสะกดคำเพื่อช่วยฝึกฝน (9) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เงียบสงบและปราศจากสิ่งรบกวน เพื่อให้นักเรียนสามารถจดจ่อกับการเรียนรู้ได้ และ (10) ให้กำลังใจและการสนับสนุน ชื่นชมความพยายามของนักเรียนและให้การสนับสนุนเมื่อพวกเขาประสบความสำเร็จ

ทั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชจรี เวฬุวนารักษ์ ภัฏฐพิชญา สองเมือง และพระมหานพรัตน์ ขนติธมโม (ศิลากุล) (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการเขียนคำสะกดคำยากโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย อำเภอภูพาน จังหวัดยโสธร” การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำยาก สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านโนนประทาย ในปีการศึกษา 2565 ตามเกณฑ์ 80/80 ก่อนและหลังเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 28 คน จากนักเรียนทั้งหมดจากวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำยาก แผนการจัดการความรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ด้านภาษาไทย และ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากมีประสิทธิภาพระดับ 81.20/82.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนประทายหลังใช้แบบฝึก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภิญญา นุญจันท์ และสุวิมล ใจชื่น (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดใหม่ท่าพานิชย์) โดยใช้แบบฝึกทักษะบัญชีคำพื้นฐาน” ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึกทักษะบัญชีคำพื้นฐานทางการอ่านออกเสียงควบกล้ำ ร ล ว มีคะแนนเฉลี่ย 16.10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.50 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย 4.47 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

รัตติยาพร โกสุม และอัฐพล อินตะเสนา (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2” ผลการวิจัยพบว่า วงจรปฏิบัติการที่ 1 พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 66.25 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ ที่กำหนด และมีพฤติกรรมการเรียนรู้เรื่องคำควบกล้ำ คิดเป็นร้อยละ 53.33 อยู่ในระดับพอใช้ ปัญหาสำคัญคือ นักเรียนยังไม่ค่อยให้ความสนใจในการทำกิจกรรม และมีนักเรียนที่สนใจแต่ยังไม่คุ้นชินกับวิธีการสอน และบางคนอ่านออกเสียงยังไม่คล่อง วงจรปฏิบัติการที่ 2 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงโดยชี้แจงแนวปฏิบัติให้ชัดเจน และชี้แนะสมาชิกแต่ละกลุ่มให้ช่วยสอนสมาชิกในการฝึกอ่านออกเสียงมากยิ่งขึ้น ผลการจัดการเรียนรู้ ปรากฏว่านักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 76.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ เรื่องคำควบกล้ำเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 64.18 อยู่ในระดับดี เพิ่มขึ้นจากวงจรปฏิบัติการที่ 1 และวงจรปฏิบัติการที่ 3 ผลปรากฏว่านักเรียนนักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 85 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 และมีพฤติกรรมการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 88.33 อยู่ในระดับดีมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

พริฮาน แฉะ และคณะ (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลการใช้ชุดฝึกทักษะอักษร 5 สี ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนประถมศึกษาหน่วยงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี” ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการอ่านคำควบกล้ำในวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 4.21 และหลังเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 2.37 สรุปได้ว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01; 2) ความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.19 โดยระดับความพึงพอใจรวมอยู่ในระดับพอใจมาก

สอดคล้องกับการวิจัยของ ปณชิกา เกียรติพงศ์พันธ์, และวชิรารัตน์ นิรันดร์เตชาภัทร์ (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์เกิร์ต” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเบรนท์เกอร์ก่อนและหลังการทดลอง 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเบรนท์เกอร์ก่อนและหลังการทดลอง 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเบรนท์เกอร์หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 4) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเบรนท์เกอร์หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเสนาธิปไตยวิทยา อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 21 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การสอนเบรนท์เกอร์ และแบบทดสอบวัดการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ได้ค่าดัชนีความยากง่ายของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสถิติค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2. ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3. ความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนอ่านคำยากมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ที่ระดับ 81.20/82.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่าผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เอกสารหลักสูตรงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ ได้ประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะ มีความสอดคล้องทั้งโครงสร้างรูปแบบและเนื้อหา ทั้งยังกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้การสร้างแบบฝึกทักษะในครั้งนี้มีประสิทธิภาพมากที่สุด แบบฝึกทักษะที่นำมาฝึกแต่ละชุดจะเป็นกลุ่มคำเดิมเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย จึงได้ใช้รูปแบบที่หลากหลายในชุดเดียวกันนอกจากนั้นคำสั่งหรือคำชี้แจงในแบบฝึกทักษะ มีความชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย ช่วยให้การทำแบบฝึกทักษะง่ายขึ้น มีให้เลือกตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรี

สอดคล้องกับการวิจัยของ ศุภาพิชญ์ ฝ่ายเดช และอุบลวรรณ ส่งเสริม (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาการความสามารถด้านการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์ และ 2) เพื่อ

ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบน อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 11 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านสะกดคำ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.40–0.70 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30–0.60 และมีค่าความเชื่อมั่น (KR-20) เท่ากับ 0.89 และ 3) แบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า 1) พัฒนาการความสามารถด้านการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์มีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์ อยู่ในระดับ ดีมาก

สุนันทา แก้วเก็บคำ บัญชา ธรรมบุตร และมาโนช นันทพรหม (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย” การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ (2) เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพ้นทองประชาสรรค์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ จำนวน 5 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที กรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent samples) ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะมาเป็นสื่อการเรียนการสอนทางด้านการอ่านและเขียน ทำให้คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ประสิทธิภาพและความเข้าใจในการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนแบบใช้แบบฝึกทักษะก่อนและหลังแตกต่างกันและมีประสิทธิผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

ธนภรณ์ ขาวดี และฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดแบบทดสอบวินิจฉัยความสามารถในการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 1” ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดแบบทดสอบวินิจฉัยประกอบด้วยชุดแบบทดสอบวินิจฉัย จำนวน 4 ชุดตามช่วงเวลาคือหลังจากเรียนรายวิชาภาษาไทยครบ 50 100 150 และ 200 ชั่วโมงโดยแต่ละชุดประกอบด้วยเอกสาร 5 ฉบับ ได้แก่ 1) คู่มือการดำเนินการทดสอบ 2) แบบทดสอบวินิจฉัยซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบ 4 ตอน ได้แก่ 2.1) แบบทดสอบการ จำแนกตัวอักษร 2.2) แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ 2.3) แบบทดสอบการอ่านสะกดคำ 2.4) แบบทดสอบการบอกความหมายของคำศัพท์ 3) แบบบันทึกผลการทดสอบ 4) แบบรายงานผลการทดสอบ และ 5) ภาคผนวกโดยการตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบวินิจฉัยมีความยากง่ายระหว่าง 0.75-0.90 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.30-0.50 โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.88-0.98 ซึ่งมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลการวินิจฉัย พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดคือนักเรียนไม่สามารถจำแนกพยัญชนะและสระได้รองลงมาคือปัญหาตัวสะกดและลำดับสุดท้ายคือนักเรียนไม่เข้าใจหน้าที่ของพยัญชนะและสระเมื่อนำมาประสมในคำ

ปรีชานนท์ ปรีเลขา (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการออกเสียงสัทอักษรพินอินโดยใช้แบบฝึกการอ่านออกเสียงสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และ คำศัพท์ได้ดีขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ (.sig < 0.05) โดยค่าเฉลี่ยการอ่านออกเสียงพยัญชนะ เพิ่มขึ้นจาก $\bar{X} = 5.44$ เป็น $\bar{X} = 7.33$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลดลงจาก S.D. = 1.86 เป็น S.D. = 1.08 สำหรับสระเดี่ยวและสระประสม ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก $\bar{X} = 3.17$ เป็น $\bar{X} = 6.42$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลดลงจาก S.D. = 1.65 เป็น S.D. = 0.82 ส่วนการอ่านคำศัพท์ 2 และ 3 พยางค์ ค่าเฉลี่ยเพิ่มจาก $\bar{X} = 1.85$ เป็น $\bar{X} = 6.42$ โดยมีการเปลี่ยนแปลงของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเล็กน้อย

สนอง หินอ่อน และคณะ (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอฟังไทร จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนการสอนทางด้านศึกษาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด โดยใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณแบบกึ่งทดลอง ใช้กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน จำนวน 25 คน เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาประสิทธิภาพของแบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถหาประสิทธิภาพได้ 81.30/82.04 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ผลการเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ อาจจะไม่ใช่ใจหรือเกิดการเรียนรู้ช้า หรือต้องการความช่วยเหลือ ครูควรใช้เทคนิคเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ หรืออธิบายให้เข้าใจชัดเจนอีกครั้ง

เอกสารอ้างอิง

- ชนภรณ์ ขาวดี และฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร. (2567). การพัฒนาชุดแบบทดสอบวินิจฉัยความสามารถในการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 1. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 16(1), 243-258.
- ธีรภูมิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นฤมล สีนสุพรรณ. (2562). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 10(2), 40-50.
- นุชจรี เวฬุวนารักษ์ ญัณฐ์พิชญา สองเมือง และพระมหานพรัตน์ ขนดิธมโม. (2567). การพัฒนาทักษะการเขียนคำสะกดคำยากโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร. *วารสารยศสุนทรปริทัศน์*, 1(2), 14-28.
- ปิ่นชิกา เกียรติพงศ์พันธ์, และวชิรารัตน์ นิรันดร์เตชาภัทร์. (2567). การพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์เกิร์ต. *Journal of Mahayana voice*, 10(4), 265-274.
- ปรีชานนท์ ปรีเลขา. (2567). การพัฒนาทักษะการออกเสียงสัทอักษรพินอินโดยใช้แบบฝึกการอ่านออกเสียงสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 14(4), 300-312.
- พริฮาน ฉะ, รุสนาณี อาเก๊ะ, อุมมุกัลป์ โสมสาเอียด, และณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ. (2567). ผลการใช้ชุดฝึกทักษะอักษร 5 สี ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนประถมศึกษาหน่วยงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี. *วารสารวิชาการครุศาสตร์สวนสุนันทา*, 8(2), 87-94.
- ภิญญาดา นุ้ยจันทิก และสุวิมล ใจชื่น. (2567). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดใหม่ท่าพานิชย์). *วารสารชัยพฤษภิมย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 6(1), 87-97.
- รัตติยาพร โกสุม และอัฐพล อินตะเสนา. (2567). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2. *วารสารราชภัฏมหาสารคาม*, 18(3), 350-358.

- ศุภาพิชญ์ ฝ่ายเดช และอุบลวรรณ ส่งเสริม. (2567). การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*. 7(6), 614-630.
- สนอง หินอ่อน, พืพงษ์ แสนสิ่ง และวีรพงษ์ พิจารณ์. (2567). การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์*, 1(2), 1-13.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2563). การศึกษาปัญหาการอ่านออกเสียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารการศึกษาไทย*, 12(1), 45-58.
- สุนันทา แก้วเก็บคำ บัญชา ธรรมบุตร และมานิช นันทพรหม. (2567). การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย. *Journal of Santayaphiwat Wat Nongnakkod*. 2(3), 1-13.
- สุภาพร สุวรรณชาติ. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนไทย. *วารสารการศึกษาภาษาไทย*, 15(1), 70-85.
- สุภัทรา โกไศยกานนท์. (2561). แนวทางการพัฒนาการอ่านออกเสียงสำหรับนักเรียนไทย. *วารสารการศึกษาไทย*, 14(2), 123-140.
- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active learning: Creating excitement in the classroom*. ERIC Digest.
- Bourdieu, P. (1991). *Language and symbolic power*. Harvard University Press.
- Chall, J. S. (1996). *Stages of reading development*. Harcourt Brace College Publishers.
- Goswami, U., & Ziegler, J. C. (2006). Fluency, phonology, and orthography: A cross-linguistic perspective. *Scientific Studies of Reading*, 10(1), 42-52.
- Levy, F., & Murnane, R. J. (2004). *The new division of labor: How computers are creating the next job market*. Princeton University Press.
- Rasinski, T. (2012). *Why reading fluency should be hot!*. *The Reading Teacher*, 65(8), 516-522.
- Snow, C. E., Burns, M. S., & Griffin, P. (1998). *Preventing reading difficulties in young children*. National Academy Press.
- Tomlinson, C. A. (2014). *The differentiated classroom: Responding to the needs of all learners*. ASCD.
- Wong, B. (2019). *The influence of mother tongue on second language pronunciation*. *Journal of Language Studies*, 12(2), 110-130.

การพัฒนาทักษะในการอ่านสะกดคำโดยใช้ชุดแบบฝึกอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกขี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

The Development of Word Decoding Skills Using a Set of Reading Exercises for
Grade 5 Students at Ban Kut Jok Hong Pok Khi Lek School
Nam Kham Yai Subdistrict, Mueang District, Yasothon Province.

อัษฎารณณ์ แสงชาติ

พระมหาจิรายุทธ ปโยโค

จิรัชญา ทองใบ*

Atcharaphon Saengchat

Phramaha Jiyayuth Payako

Jirachaya Thongbai*

e-mail: atcharaphon370@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุแห่งปัญหาการอ่านออกเสียงภาษาไทย ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทย และสร้างแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกขี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนประถมศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 5 คน ในปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 1 เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประจำปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกขี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร มีอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.03, σ 0.79) และพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกขี้เหล็ก มีอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.03, σ 0.79) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

คำสำคัญ: ชุดแบบฝึกอ่าน, ทักษะการอ่านสะกดคำ, โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกขี้เหล็ก

Abstract

This research aims to examine the factors contributing to difficulties in Thai pronunciation, explore strategies for enhancing Thai pronunciation skills, and develop guidelines to promote the improvement of Thai pronunciation skills among Grade 5 students at Ban Kut Jok Hong Pok Khee Lek School, Nam Kham Yai Subdistrict, Mueang District, Yasothon Province. The target group for this study consists of five Grade 5

students in the first semester of the 2024 academic year. The research employs a quasi-experimental design.

The findings reveal that the Grade 5 students at Ban Kut Jok Hong Pok Khee Lek School in the first semester of the 2024 academic year exhibited a moderate level of proficiency ($\mu = 3.03$, $\sigma = 0.79$). Additionally, the students' ability to read complex words was also found to be at a moderate level ($\mu = 3.03$, $\sigma = 0.79$), aligning with the 80/80 criterion.

Keywords: Reading practice set, Reading and spelling skills, Ban Kut Jok Hong Pok-Khee Lek School

บทนำ

การใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้องในกลุ่มคนรุ่นใหม่เป็นปัญหาที่นักการศึกษาควรให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วน ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหานี้รวมถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เน้นความรวดเร็ว การขาดการเรียนการสอนที่เน้นความถูกต้องของภาษา และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง การแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยโดยเน้นการใช้ภาษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงการส่งเสริมให้เยาวชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทย เพื่อรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ ปัญหาการใช้ภาษาไทยในวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ปัญหาการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและเหมาะสมในกลุ่มคนรุ่นใหม่เป็นประเด็นที่นักการศึกษาควรเร่งแก้ไขอย่างเร่งด่วน การใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องอาจส่งผลกระทบต่อการสื่อสารและการเรียนรู้ ปัญหานี้อาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เน้นความรวดเร็ว การขาดการเรียนการสอนที่เน้นความถูกต้องของภาษา และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง การแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทย โดยเน้นการใช้ภาษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงการส่งเสริมให้เยาวชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทย เพื่อรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ ปัญหาการใช้ภาษาไทยในวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติของคนไทย ภาษาไทยนอกจากเป็นเครื่องมือการสื่อสารของคนไทยแล้ว ยังเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ เครื่องมือการบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และเป็นสาขาหนึ่งของวัฒนธรรมไทย ด้วยเหตุนี้การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันจึงต้องเน้นการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้ให้รู้จริง สื่อสารได้อย่างถูกต้องเกิดผลดี โดยสามารถใช้ทักษะการฟัง การอ่าน และการดู เป็นเครื่องมือในการรับสารและใช้ทักษะการพูด การเขียนเป็นเครื่องมือในการส่งสารในการรับและการส่งสารเพื่อการ สื่อสารนั้นต้องคำนึงถึงการใช้ทักษะการคิดด้วยเสมอ เพราะภาษาเป็นสื่อทางความคิด ไม่ว่าจะเป็นการคิดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าคือคิดวางแผน

ต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งเพียงใดก็ตาม การคิดย่อมมีอิทธิพลและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีต่อกันในหมู่คณะ ชุมชน สังคม และประเทศชาติอีกด้วย (กรมวิชาการ, 2552, หน้า 32)

ภาษาไทยเป็นภาษาที่เด็กไทยทุกคนควรเรียนรู้และใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาความคิดก็คือการอ่านและการเขียน การอ่านและการเขียนเป็นทักษะพื้นฐานของการเรียนรู้ทุก ภาษา ทั้งการอ่านและการเขียนเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้ใช้กระบวนการคิด การวิเคราะห์ และเป็นหัวใจของกิจกรรมในการเรียนการสอนทางวิชาการต่าง ๆ ในชั้นเรียน หากผู้เรียนมีทักษะการอ่านการเขียนเป็นอย่างดีแล้วการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ จะเกิดผลดี ถ้าผู้เรียนอ่านและเขียนหนังสือไม่แตกฉานคืออ่านและเขียนไม่ได้ อ่านและเขียนไม่คล่องก็จะเรียนอ่อนในทุกวิชาด้วย การจัดการศึกษาของไทยเราในปัจจุบันได้ตอบสนองการพัฒนา คุณภาพนักเรียนโดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งกล่าวถึงว่าผู้เรียนต้องเรียนรู้และคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ เพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน การฝึกทักษะและกระบวนการเรียนรู้ ภาษาไทยเพื่อให้สามารถมีพื้นฐานการเรียนรู้ ตลอดจนมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ (กรมวิชาการ, 2552, หน้า 43)

การอ่านเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาแต่โบราณกาล หากมนุษย์ไม่อ่านหนังสือ วัฒนธรรมคง สูญสิ้นไปจากโลกนี้แล้ว การอ่านเป็นเครื่องเผยแพร่และพัฒนา รวมทั้งเพิ่มคุณค่าแก่สังคมนานัปการ สังคมที่ไม่มีภาษาอ่านภาษาเขียนสังคมนั้นมักล้าหลัง การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาความคิด การอ่านทำให้เกิด คุณค่าทางอารมณ์ คุณค่าทางสติปัญญา คุณค่าทางสังคม การอ่านเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักใช้กระบวนการคิด การวิเคราะห์และเป็นหัวใจของกิจกรรมในการเรียนการสอนทางวิชาการต่าง ๆ ในชั้นเรียน หากผู้เรียนมีทักษะการอ่านเป็นอย่างดีแล้วการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ก็เกิดผลดี ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้เรียนอ่าน หนังสือไม่แตกฉานคืออ่านไม่ได้อ่านไม่คล่องก็จะเรียนอ่อนในทุกวิชาด้วยดังที่ จรรยา ทองดี (2543, หน้า 104) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญมาก เนื่องจากการอ่านมีส่วนช่วยให้ชีวิตเจริญก้าวหน้า มีมโนทัศน์และรู้จักโลกกว้างขึ้นเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการศึกษา การค้นคว้า ผู้ที่ฉลาด เรียนเก่ง มักเป็นคนอ่านเก่งและมีผลต่อการ ประกอบอาชีพในอนาคต ผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพมักเป็นคนอ่านเก่งด้วย เพราะการอ่านเป็นทุนทรัพย์ ทางปัญญาสามารถสืบทอดวัฒนธรรม สร้างทัศนคติและความเข้าใจอันดี ผู้ที่ไม่อ่านหนังสือจะเหมือนผู้ที่อยู่ใน โลกแคบ เนื่องจากการอ่านช่วยให้ปรับตัวอยู่ในสังคมได้ และสามารถคิดไตร่ตรองด้วยตนเองอย่างอิสระเสรี

การอ่านเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทำให้สามารถ ดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอย่างสันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จาก แหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่ตลอดไป การสอนภาษาไทยจึงต้องสอนเพื่อการ สื่อสาร และสอนให้มึนสักรักการอ่านการเขียนที่จะแสวงหาความรู้ และประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความชื่นชม ชาบซึ้ง และภูมิใจ

ในภาษาไทย ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครูจึงจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารเพื่อให้ได้ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียน การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาความคิด การอ่านเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักใช้กระบวนการคิด การวิเคราะห์ และเป็นหัวใจของ กิจกรรมในการเรียนการสอนทางวิชาการต่าง ๆ ในชั้นเรียนหากผู้เรียนมีทักษะการอ่านเป็นอย่างดีแล้วการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ จะเกิดผลดี ถ้าผู้เรียนอ่านหนังสือไม่แตกฉาน คือ อ่านไม่ได้ อ่านไม่คล่องก็จะเรียนอ่อนในทุกวิชาด้วย การจัดการศึกษาของไทยเราในปัจจุบัน ได้ตอบสนองการพัฒนาคุณภาพนักเรียนโดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 (2545, หน้า 32) กล่าวถึงว่าผู้เรียนต้องเรียนรู้และคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ เพื่อการ สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน การฝึกทักษะ และกระบวนการ เรียนรู้ภาษาไทยเพื่อให้สามารถมีพื้นฐานการเรียนรู้ ตลอดจนมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และเป็นเครื่องมือของ การเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ด้วยปัจจุบันพบว่า นักเรียนในระดับประถมศึกษายังมีความบกพร่องในด้านการอ่าน การ เขียน การฟัง และการพูดภาษาไทย ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการอ่าน

การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็นอันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคนการอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนา ตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้เป็นคนที่มีทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์และสนองความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนั้น การจะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มี ความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542, หน้า 11) แต่เมื่อ โลกมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งในด้านวิทยาการ ความคิด สังคม และสภาพแวดล้อม มนุษย์จึงมีความจำเป็นต้องหาความรู้และติดตามข่าวสารต่าง ๆ เพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข แม้ว่าจะมีสื่อมวลชนและมีวิธีการรับข่าวสารความรู้ต่าง ๆ หลากหลายวิธี แต่การอ่านก็ยังคงเป็นวิธีการที่สะดวกและมีประสิทธิภาพ การอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคนสามารถอ่านวัยประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกเพศทุกวัย ด้วยเหตุนี้ การอ่านจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคคลและสังคม และมีการดำเนินการต่าง ๆ ในระดับชาติและระดับสากลเพื่อให้บุคคลมีความสามารถในการอ่าน มีทักษะการอ่านอย่างมี ประสิทธิภาพและมีนิสัยรักการอ่าน (สุพรรณี วราทร, 2545, หน้า 4) ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2525) กล่าวถึงความจำเป็นในการอ่านว่าการอ่านเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ คุณค่า และความสำคัญของการอ่านหนังสือจะมีผลอย่างมากต่อชีวิตมนุษย์ พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลาภฤทัยกร ได้ตรัสในพิธีเปิดการสัมมนาหนังสือเด็กกลุ่มอายุ 11-16 ปี ว่า “หนังสือเป็นอุปกรณ์ที่มีค่าแก่มนุษย์เป็นอันมาก การเสริมสร้างให้เด็กรักการอ่านและรักคุณค่าของหนังสือนั้นเป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่ควรกระทำด้วย เป็นเสมือน การแผ่ทางชีวิตของเขาให้เดินไปสู่อนาคตอันแจ่มใสเป็นวิธีการพัฒนาคนที่แนบเนียนและงดงาม”

การจัดกระบวนการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะที่ ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนที่สำคัญ คือ ทักษะการสื่อสาร ซึ่งมีทั้งการฟังการพูดการอ่าน การเขียน ถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะข้ออื่น ๆ วิชาภาษาไทยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การ เขียนให้ถูกต้อง คล่องแคล่ว แม่นยำและสัมพันธ์กัน

สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง มีความตระหนักในสำคัญของภาษาไทย เห็นคุณค่าและความงามของภาษา มีนิสัยรักการอ่านและใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา เป็นการเรียนการสอนที่จะต้องวางรากฐานของการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะการอ่านอย่างมีระบบและต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการจดจำพยัญชนะไทย สระ วรรณยุกต์ มาตราตัวสะกด หลักการสะกดคำ การอ่านคำ รวมถึงการอ่านประโยคสั้น ๆ พัฒนา ไปถึงการอ่านเนื้อเรื่องหรือบทความได้ มาตราตัวสะกดเป็นสาระการเรียนรู้อีกเรื่องหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งถูกบรรจุไว้ในสาระการเรียนรู้ตัวชี้วัดของทุกระดับชั้น เนื่องจากคำในภาษาไทยเป็นคำที่มีตัวสะกดเกือบทุกคำ บางคำเป็นมาตรา ตัวสะกดแบบตรงมาตรา แต่บางคำเป็นมาตราตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ซึ่งทำให้การอ่านยากเกินไป จึงมีการจัดการเรียนการสอนการอ่านมาตราตัวสะกดแบบตรงมาตราและไม่ตรงมาตราให้กับผู้เรียน โดยเริ่มจากการอ่านสะกดคำ อ่านเป็นคำ อ่านเป็นประโยค อ่านจากคำง่ายไปหาคำยากเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านมาตราตัวสะกดที่ดีขึ้นตามลำดับและตามความสามารถของผู้เรียน และจากการวัดความสามารถในการอ่าน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกชี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดยโสธรพบว่า นักเรียนมีผลการประเมินต่ำ โดยเฉพาะคำที่มีตัวสะกด เมื่อศึกษาถึงสาเหตุส่วนใหญ่พบว่าผู้เรียนยังไม่เข้าใจหลักการอ่าน ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาชุดแบบฝึกอ่านเพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อใช้แก้ปัญหาการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุแห่งปัญหาการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกชี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดยโสธร
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกชี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดยโสธร
3. เพื่อสร้างแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกชี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดยโสธร

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะในการอ่านสะกดคำ โดยใช้ชุดแบบฝึกอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกชี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดยโสธร” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) วิธีการสืบค้นข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและคณะได้เลือกใช้วิธีการสืบค้นวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสาร ตำรา หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบออนไลน์ (online) และผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย (target group)

กลุ่มเป้าหมาย (target group) ที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกซี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน รวมทั้งสิ้น 5 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้การศึกษาข้อมูลด้วยค่าพารามิเตอร์ (parameters) กับประชากรทั้งหมด (population) และใช้สัญลักษณ์ทางสถิติในค่าพารามิเตอร์ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

2 ด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระ (independent variables) ประกอบด้วย

- 1) ด้านรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน
- 2) ด้านกิจกรรมแบบฝึกหัดและกิจกรรมการเรียนรู้
- 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน
- 4) บริบทด้านปัจจัยด้านครูผู้สอน

2. ตัวแปรตาม

ผู้วิจัยได้กำหนดคุณลักษณะของตัวแปรตาม (dependent variables) ใน 2 ด้านประกอบด้วยดังนี้

- 1) ระดับการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 2) ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกซี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

3 ขอบเขตด้านพื้นที่

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกซี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ตั้งแต่เริ่มโครงการ โดยใช้เวลา 1 ภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกซี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่องทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกซี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เกณฑ์ประสิทธิภาพ

80/80 (ธีระวุฒิ เอกะกุล, 2543, หน้า 56)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกซี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธรมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้ (ธีระวุฒิ เอกะกุล, 2543, หน้า 56)

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และคู่มือครูภาษาไทย และแบบเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2) ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำยากรวมทั้งวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ

3) ผู้วิจัยคัดเลือกคำที่นักเรียนมักเขียนสะกดคำผิดจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก

4) นำแบบฝึกที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 4 ปีทุกคน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) และให้ข้อเสนอแนะ (ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.765)

5) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

6) พิมพ์แบบฝึกฉบับทดลอง

7) นำแบบฝึกไปทดลอง (try-out) ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์คุณภาพแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนคำยากในภาษาไทยเพื่อหาประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 กล่าวคือระดับประสิทธิภาพของใบงานที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ คิดได้จากคะแนนปฏิบัติระหว่างเรียนรวมกัน และคะแนนสอบหลังการใช้แบบฝึก เรื่องการเขียนสะกดคำยาก โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากทำแบบทดสอบระหว่างเรียนด้วยใบงาน) E_2 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนจนจบบทเรียนทั้งหมด)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้ (ธีระวุฒิ เอกะกุล, 2543, หน้า 79)

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การวัดประเมินผลการเรียนรู้ และศึกษาหนังสือเรียนภาษาไทยที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการเขียนคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเรื่องที่ต้องการสร้างแบบทดสอบ

3) สร้างแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อโดยให้ครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4) นำแบบทดสอบพร้อมแบบประเมิน เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจับจุดประสงค์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 4 ปีทุกคน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และให้ข้อเสนอแนะ

5) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้น

6) พิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับทดลอง

7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ โดยหาค่าความยาก (P) ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาค่าความยากของข้อสอบมีค่าตั้งแต่ .20 ถึง .80 หาค่าอำนาจจำแนก (r) เกณฑ์ในการพิจารณาค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

8) จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เริ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนั้นคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนบ้านโนนประทาย ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบประเภทปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อต่อ 1 ชุด และจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมด 25 ชุด โดยมีการจัดการสอบออกเป็น 2 ช่วง คือการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการทดสอบนักเรียน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกขี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธรมีอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.03, σ 0.79)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนอ่านคำยากมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ที่ระดับ 81.20/82.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือ (ฉบับพกพา) แนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกขี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกขี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัด

ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ศึกษาศึกษา ชั้นปีที่ 5 ประจำปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกซี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร มีอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.03, σ 0.79)

ประเด็นที่ 1 ระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกซี้เหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกซี้เหล็ก มีอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.03, σ 0.79) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นผลมาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ (1) การขาดการฝึกฝนที่สม่ำเสมอ นักเรียนอาจไม่ได้รับการฝึกฝนที่เพียงพอในการจดจำและเขียนคำที่สะกดผิด ความจำที่จำกัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มี ซึ่งอาจทำให้ยากต่อการจำคำที่สะกดผิดจำนวนมาก (2) การพัฒนาทางภาษาที่ยังไม่สมบูรณ์ ทักษะการเขียนสะกดคำยากเกี่ยวข้องกับการรับรู้เสียงและโครงสร้างของคำ ซึ่งอาจยังไม่พัฒนาเต็มที่ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (3) การขาดกลยุทธ์การสะกดคำ นักเรียนอาจยังไม่ได้รับการสอนกลยุทธ์การสะกดคำที่จำเป็น เช่น การแบ่งคำ การใช้คำพ้องเสียงและการวิเคราะห์โครงสร้างคำ และ (4) ความสนใจและแรงจูงใจ นักเรียนอาจขาดความสนใจหรือแรงจูงใจในการฝึกฝนการเขียนสะกดคำยาก และจากการสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลแบบฝึกไปใช้ได้นี้แนะนำแนวทางพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการสะกดคำยากที่ดีขึ้น โดยสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้ เช่น (1) ฝึกฝนเป็นประจำจัดสรรเวลาให้กับการฝึกสะกดคำเป็นประจำโดยใช้แบบฝึกหัดหรือเกมที่สนุกสนาน (2) แบ่งคำเป็นพยางค์ ช่วยให้นักเรียนมองเห็นโครงสร้างของคำและสะกดได้ง่ายขึ้น (3) ใช้คำศัพท์ที่หลากหลาย แนะนำคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่หลากหลายและท้าทาย เพื่อขยายคลังคำศัพท์ (4) ใช้คำในบริบทนำเสนอคำศัพท์ในประโยคหรือเรื่องราว เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการใช้คำที่ถูกต้อง (5) ใช้เครื่องมือช่วยจำ ใช้กลวิธีช่วยจำ เช่น การสร้างคำพ้องเสียงหรือการสร้างเรื่องราวเกี่ยวกับคำศัพท์ (6) ตรวจสอบคำศัพท์เป็นประจำ ตรวจสอบคำศัพท์ที่สะกดผิดและฝึกฝนการสะกดคำเหล่านั้นซ้ำ ๆ (7) ให้คำติชมที่เป็นประโยชน์ ให้คำติชมที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ เพื่อช่วยให้นักเรียนระบุและแก้ไขข้อผิดพลาด (8) ใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันหรือซอฟต์แวร์การสะกดคำเพื่อช่วยฝึกฝน (9) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เงียบสงบและปราศจากสิ่งรบกวน เพื่อให้นักเรียนสามารถจดจ่อกับการเรียนรู้ได้ และ (10) ให้กำลังใจและการสนับสนุน ชื่นชมความพยายามของนักเรียนและให้การสนับสนุนเมื่อพวกเขาประสบความสำเร็จ

ทั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชจรี เวฬุวนารักษ์ ญัฐพิชญา สองเมือง และพระมหานพรัตน์ ขนดิธมโม (ศิลากุล) (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการเขียนคำสะกดคำยากโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร” การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำยาก สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้าน

โนนประทาย ในปีการศึกษา 2565 ตามเกณฑ์ 80/80 ก่อนและหลังเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 28 คน จากนักเรียนทั้งหมดจากวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำยาก แผนการจัดการความรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ด้านภาษาไทย และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากมีประสิทธิภาพระดับ 81.20/82.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนประทายหลังใช้แบบฝึก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภิญญาดา นุญจันติก และสุวิมล ใจชื่น (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดใหม่ท่าพานิชย์) โดยใช้แบบฝึกทักษะบัญชีคำพื้นฐาน” ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึกทักษะบัญชีคำพื้นฐานทางการอ่านออกเสียงควบกล้ำ ร ล ว มีคะแนนเฉลี่ย 16.10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.50 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้นี้มีค่าเฉลี่ย 4.47 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

รัตติยาพร โกสุม และอัฐพล อินตะเสนา (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2” ผลการวิจัยพบว่า วงจรปฏิบัติการที่ 1 พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 66.25 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีพฤติกรรมการเรียนรู้เรื่องคำควบกล้ำ คิดเป็นร้อยละ 53.33 อยู่ในระดับพอใช้ ปัญหาสำคัญคือ นักเรียนยังไม่ค่อยให้ความสนใจในการทำกิจกรรม และมีนักเรียนที่สนใจแต่ยังไม่คุ้นชินกับวิธีการสอน และบางคนอ่านออกเสียงยังไม่คล่อง วงจรปฏิบัติการที่ 2 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงโดยชี้แจงแนวปฏิบัติให้ชัดเจน และชี้แนะสมาชิกแต่ละกลุ่มให้ช่วยสอนสมาชิกในการฝึกอ่านออกเสียงมากยิ่งขึ้น ผลการจัดการเรียนรู้ ปรากฏว่านักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 76.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ เรื่องคำควบกล้ำเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 64.18 อยู่ในระดับดี เพิ่มขึ้นจากวงจรปฏิบัติการที่ 1 และวงจรปฏิบัติการที่ 3 ผลปรากฏว่านักเรียนนักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 85 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 และมีพฤติกรรมการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 88.33 อยู่ในระดับดีมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

พริชาน แฉะ และคณะ (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลการใช้ชุดฝึกทักษะอักษร 5 สี ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนประถมศึกษาหน่วยงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี” ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการอ่านคำควบกล้ำในวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 4.21 และหลังเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 2.37 สรุปได้ว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.19 โดยระดับความพึงพอใจรวมอยู่ในระดับพอใจมาก

สอดคล้องกับการวิจัยของ ปณชิกา เกียรติพงศ์พันธ์, และวชิรารัตน์ นิรันดร์เตชาภัทร์ (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์อาร์เก้ต” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์อาร์เก้ตก่อนและหลังการทดลอง 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์อาร์เก้ตก่อนและหลังการทดลอง 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์อาร์เก้ตหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 4) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์อาร์เก้ตหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเสนารัฐวิทยาคาร อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 21 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การสอนเบรนท์อาร์เก้ต และแบบทดสอบวัดการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ได้ค่าดัชนีความยากง่ายของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสถิติค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2. ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3. ความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกุดจอกห้องพอกชีเหล็ก ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนอ่านคำยากมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ที่ระดับ 81.20/82.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่าผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีเอกสารหลักสูตรงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ ได้ประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะ มีความสอดคล้องทั้งโครงสร้างรูปแบบและเนื้อหา ทั้งยังกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้การสร้างแบบฝึกทักษะในครั้งนี้มีประสิทธิภาพมากที่สุด แบบฝึกทักษะที่นำมาฝึกแต่ละชุดจะเป็นกลุ่มคำเดิมเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย จึงได้ใช้รูปแบบที่หลากหลายในชุดเดียวกันนอกจากนั้นคำสั่งหรือคำชี้แจงในแบบฝึกทักษะ มีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย ช่วยให้การทำแบบฝึกทักษะง่ายขึ้น มีให้เลือกตอบอย่างจำกัด และตอบอย่างเสรี

สอดคล้องกับการวิจัยของ ศุภาพิชญ์ ฝ้ายเดช และอุบลวรรณ ส่งเสริม (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาการความสามารถด้านการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์ และ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบน อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 11 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านสะกดคำ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.40–0.70 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30–0.60 และมีค่าความเชื่อมั่น (KR-20) เท่ากับ 0.89 และ 3) แบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า 1) พัฒนาการความสามารถด้านการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์มีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิกส์ อยู่ในระดับ ดีมาก

สุนันทา แก้วเก็บคำ บัญชา ธรรมบุตร และมานิช นันทพรหม (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย” การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ (2) เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพนทองประชาสรรค์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ จำนวน 5 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent samples) ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะมาเป็นสื่อการเรียนการสอนทางด้านการอ่านและเขียน ทำให้คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนน

ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ประสิทธิภาพและความเข้าใจในการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนแบบใช้แบบฝึกทักษะก่อนและหลังแตกต่างกันและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

ปณชิตา เกียรติพงศ์พันธ์, และวชิราภรณ์ นิรันดร์เตชาภัทร์ (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ต” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตก่อนและหลังการทดลอง 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตก่อนและหลังการทดลอง 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 4) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์ทาร์เก็ตหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเสนารัฐวิทยาคาร อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 21 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การสอนเบรนท์ทาร์เก็ต และแบบทดสอบวัดการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ได้ค่าดัชนีความยากง่ายของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสถิติค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2. ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3. ความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนตรชนก บัวสระ และกฤษฎากาญจน โตพิทักษ์ (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถการอ่านสะกดคำไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ผสมผสานพื้นฐานร่วมกับการใช้สื่อการตูนแอนิเมชัน” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการอ่านสะกดคำตามมาตรา โดยใช้การจัดการเรียนรู้ผสมผสานพื้นฐานร่วมกับการใช้สื่อการตูนแอนิเมชัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ความสามารถในการอ่านสะกดคำไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับการใช้สื่อการตูนแอนิเมชัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.72, S.D. = 0.42)

ธนภรณ์ ขาวดี และฉัตรวรรณ วัฒนวรรณ (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดแบบทดสอบวินิจฉัยความสามารถในการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 1” ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดแบบทดสอบวินิจฉัยประกอบด้วยชุดแบบทดสอบวินิจฉัย จำนวน 4 ชุดตามช่วงเวลาคือหลังจากเรียนรายวิชาภาษาไทยครบ 50 100 150 และ 200 ชั่วโมงโดยแต่ละชุดประกอบด้วยเอกสาร 5 ฉบับ ได้แก่ 1) คู่มือการดำเนินการทดสอบ 2) แบบทดสอบวินิจฉัยซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบ 4 ตอน ได้แก่ 2.1) แบบทดสอบการจำแนกตัวอักษร 2.2) แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ 2.3) แบบทดสอบการอ่านสะกดคำ 2.4) แบบทดสอบการบอกความหมายของคำศัพท์ 3) แบบบันทึกผลการทดสอบ 4) แบบรายงานผลการทดสอบ และ 5) ภาคผนวกโดยการตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบวินิจฉัยมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.75-0.90 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.30-0.50 โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.88-0.98 ซึ่งมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลการวินิจฉัย พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดคือนักเรียนไม่สามารถจำแนกพยัญชนะและสระได้รองลงมาคือปัญหาตัวสะกดและลำดับสุดท้ายคือนักเรียนไม่เข้าใจหน้าที่ของพยัญชนะและสระเมื่อนำมาประสมในคำ

ปรีชานนท์ ปรีเลขา (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการออกเสียงสัทอักษรพินอินโดยใช้แบบฝึกการอ่านออกเสียงสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และ คำศัพท์ได้ดีขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ (.sig < 0.05) โดยค่าเฉลี่ยการอ่านออกเสียงพยัญชนะ เพิ่มขึ้นจาก $\bar{X}$ = 5.44 เป็น $\bar{X}$ = 7.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลดลงจาก S.D. = 1.86 เป็น S.D. = 1.08 สำหรับสระเดี่ยวและสระประสม ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก $\bar{X}$ = 3.17 เป็น $\bar{X}$ = 6.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลดลงจาก S.D. = 1.65 เป็น S.D. = 0.82 ส่วนการอ่านคำศัพท์ 2 และ 3 พยางค์ ค่าเฉลี่ยเพิ่มจาก $\bar{X}$ = 1.85 เป็น $\bar{X}$ = 6.42 โดยมีการเปลี่ยนแปลงของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเล็กน้อย

สนอง หินอ่อน และคณะ (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนการสอนทางด้านศึกษาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด โดยใช้แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณแบบกึ่งทดลอง ใช้กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน จำนวน 25 คน เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาประสิทธิภาพของแบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถหาประสิทธิภาพได้ 81.30/82.04 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่

กำหนดไว้ คือ 80/80 ผลการเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า
หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

การดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ
อาจจะไม่เข้าใจหรือเกิดการเรียนรู้ช้า หรือต้องการความช่วยเหลือ ครูควรใช้เทคนิคเสริมแรงกระตุ้น
ให้นักเรียนสนใจ หรืออธิบายให้เข้าใจชัดเจนอีกครั้ง

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จรรยา ทองดี. (2543). บทบาทของภาษากับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์. *วารสารพัฒนาเทคนิค
ศึกษา*, 12(35), 28-33.

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2525). *จิตวิทยาการอ่าน Psychology of reading*. กรุงเทพฯ:
ธารอักษร 2547.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: โพรแกรมวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์, สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา.

เนตรชนก บัวสระ และกฤษฎากาญจน์ โตพิทักษ์. (2567). การพัฒนาความสามารถการอ่านสะกดคำ
ไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้สมองเป็นฐาน
ร่วมกับการใช้สื่อการ์ตูนแอนิเมชัน. *วารสารครุศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนม*, 5(2), 1-15.

ธนภรณ์ ขาวดี และฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร. (2567). การพัฒนาชุดแบบทดสอบวินิจฉัย
ความสามารถในการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 1. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์
วิจัย*, 16(1), 243-258.

ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี:
สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

นุชจรี เวฬุณารักษ์ ณีฐพัชญา สองเมือง และพระมหานพรัตน์ ขนดิธมโม. (2567). การพัฒนาทักษะ
การเขียนคำสะกดคำยากโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนประทาย อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดยโสธร. *วารสารยศสุนทรปริทัศน์*
, 1(2), 14-28.

ปิ่นชิกา เกียรติพงศ์พันธ์, และวชิรารัตน์ นิรันดร์เตชาภัทร์. (2567). การพัฒนาความสามารถใน
การอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบ
การสอนเบรนท์การ์เก็ต. *Journal of Mahayana voice*, 10(4), 265-274.

- ปรีชานนท์ ปรีเลขา. (2567). การพัฒนาทักษะการออกเสียงสัทอักษรพินอินโดยใช้แบบฝึกการอ่านออกเสียงสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 14(4), 300-312.
- พริฮาน แฉะ, รุสนาณี อาเก๊ะ, อุมมูกัลป์ โสมสาเอียด, และณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ. (2567). ผลการใช้ชุดฝึกทักษะอักษร 5 สี ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนประถมศึกษาหน่วยงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี. *วารสารวิชาการครุศาสตร์สวนสุนันทา*, 8(2), 87-94.
- ภิญญดา นุ้ยจันทิก และสุวิมล ใจชื่น. (2567). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดใหม่ท่าพานิชย์). *วารสารชัยพลชัยกริมย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 6(1), 87-97.
- รัตติยาพร โกสุม และอัฐพล อินตะเสนา. (2567). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2. *วารสารราชภัฏมหาสารคาม*, 18(3), 350-358.
- ศุภาพิชญ์ ฝ่ายเดช และอุบลวรรณ ส่งเสริม. (2567). การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิคโฟนิक्सเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*. 7(6), 614-630.
- สนอง หินอ่อน, พิรพงษ์ แสนสิ่ง และวีรพงษ์ พิจารณ์. (2567). การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกะเตียด ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์*, 1(2), 1-13.
- สุนันทา แก้วเก็บคำ บัญชา ธรรมบุตร และมานิช นันทพร. (2567). การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย. *Journal of Santayaphiwat Wat Nongnakkod*. 2(3), 1-13.
- สุพรรณิ วราทร. (2545). *การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การพัฒนาการเขียนสะกดคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนศรีธรรมวิทยา อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
The Development of Thai Spelling Skills Among Secondary Students at
Sritamwitaya School, Mueang Yasothon District, Yasothon Province

ณัฐธิดา ชูรัตน์
พระมหานพรัตน์ ขนติธมโม (ศิลากุล)
พระครูเมธีธรรมบัณฑิต (จิรศักดิ์ ทองหอม)
รพีภัทร มั่นจิต*
Natthida Churat
Pramaha Nopparat Khantithammo (Silakul)
Phrakrumethithammabundit (Jirasak Thonghom)
Rapeepat Manjit*
e-mail: natthidawetchakama@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำและส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอมือง จังหวัดยโสธร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 62 คน ในปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 1 เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอมือง จังหวัดยโสธร มีอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.47, σ 1.88) และพบว่า การส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้ง แบบฝึกทักษะการเขียนอ่านคำยากมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ที่ระดับ 80.52/84.53 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะ, ทักษะการเขียนสะกดคำ, คำในภาษาไทย, โรงเรียนศรีธรรมวิทยา.

Abstract

This research aims to study and compare the achievement in spelling and to promote and enhance the spelling proficiency of Grade 9 students at Sritamwitaya School, Nai Mueang Subdistrict, Mueang District, Yasothon Province. The target group

for this study consisted of 62 Secondary students in the first semester of the academic year 2024. This research was conducted as a quasi-experimental study.

The research findings revealed that the spelling proficiency of Grade 9 students in the first semester of the academic year 2024 at Srithamwitaya School was at a moderate level ($\mu = 3.47$, $\sigma = 1.88$). Additionally, it was found that promoting and developing Thai reading aloud skills among these students was both effective and met the standard criteria. Furthermore, the spelling and reading practice exercises for difficult words demonstrated efficiency and learning achievement at the levels of 80.52/84.53, aligning with the set criteria.

Keywords: skill development, spelling proficiency, Thai language words, Srithamwitaya School.

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความรุ่งเรืองในอดีต เป็นหลักฐานที่สำคัญในการศึกษาความเป็นมาของชาติไทย เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง เป็นเครื่องมือถ่ายทอดวัฒนธรรมที่ทุกคนภาคภูมิใจ เป็นทักษะพื้นฐานที่ใช้แสวงหาความรู้จากนานาวิทยาการ เสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น และเป็นเครื่องมือประสานสัมพันธ์ให้เกิดความสมานฉันท์ในสังคมและประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1) บุคคลจำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารกัน ทักษะการเขียนจึงจำเป็นและทวีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ การเขียนสะกดคำถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญา สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาจำเป็นต้องฝึกฝนการเขียนสะกดคำอยู่เสมอ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนสะกดคำในขั้นสูงต่อไป (สุนันทา โสรจจ, 2528, หน้า 12) ทักษะการเขียนสะกดคำนับว่าเป็นสิ่งจำเป็น เพราะการเรียนรู้ที่สำคัญของนักเรียนในเบื้องต้นหากเกิดการละเลยการเขียนที่ถูกต้องจะกลายเป็นข้อบกพร่องให้แก่ผู้เรียนสืบต่อไป การฝึกการเขียนสะกดคำอย่างคล่องแคล่วให้แก่ผู้เรียนนับว่าเป็นการสอนขั้นพื้นฐานที่ดีที่นักเรียนจะสามารถเขียนสะกดคำได้อย่างถูกต้องเพื่อสามารถใช้ทักษะการเขียนนี้ต่อยอดไปยังศาสตร์ต่าง ๆ (ปัทมา ไตรคุป, 2547, หน้า 18) สอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรย์ (2536, หน้า 163) กล่าวว่า การเขียนใช้ติดต่อได้ระหว่างผู้อยู่ไกล สามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมหรือวิชาความรู้ได้กว้างขวางกว่าภาษาพูด ช่วยรักษาและสืบทอดวิชาความรู้ต่าง ๆ ไว้นานถึงแม้คำบางคำจะไม่ใช้พูดกันแล้ว แต่ยังปรากฏหลักฐานเหลืออยู่ และภาษาเขียนสามารถปรับปรุงให้ได้ความกระชับไพเราะสละสลวยได้มากกว่าภาษาพูด ภาษาเขียนควรเริ่มจากเขียนสะกดคำที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้องจะทำให้ใช้ภาษาได้อย่างสมบูรณ์

คำที่เขียนสะกดอาจจะทำให้การอ่านออกเสียงคำนั้นไม่ถูกต้อง และอาจทำให้ความหมายในการสื่อสารผิดไป เสียความไปหรืออย่างน้อยก็แสดงถึงความด้อยค่าทางสติปัญญาของผู้ใช้ภาษาเขียน

จากความสำคัญของภาษาไทย ดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดวิชาภาษาไทยไว้ในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งหมด 5 สาระ ดังนี้ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ด้านสาระการเขียน มาตรฐานที่ 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ เขียนย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนข้อมูลรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนตัวชี้วัดด้านการเขียนสำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ ผู้เรียนสามารถเขียนบรรยายและพรรณนา เขียนเรียงความ ย่อความ รายงานการศึกษาค้นคว้า จดหมายธุรกิจ รวมถึงการเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 49) ซึ่ง สายัณห์ ฝาน้อย และคณะ (2553, หน้า 19) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ให้ถูกต้องแม่นยำและคล่องแคล่ว โดยฝึกจากทักษะแต่ละอย่างทั้ง 4 ด้านให้แม่นยำและมีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2541, หน้า 14) ได้กล่าวว่า หลักการใช้ภาษาไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการใช้ภาษาไทย หากขาดหลักการใช้หลักภาษาไทยเสียแล้วเท่ากับขาดบรรทัดฐานของภาษา จะเป็นเหตุให้การใช้ภาษาบกพร่อง ผิดพลาดและไขว่เขว นานไปก็จะทำให้ภาษาเสื่อมสลายไป ซึ่งหลักการใช้ภาษาไทยเป็นระเบียบแบบแผนของภาษาไทยที่มีไว้เพื่อให้ผู้ใช้ถือเป็นหลักร่วมกันในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง

ปัญหาการเขียนสะกดคำ ถือเป็นปัญหาที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เช่น การเขียนสะกดการันต์ผิด เขียนตัวสะกดผิด เขียนวรรณยุกต์ผิด ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบในการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ หากผู้เรียนไม่สามารถเขียนได้อย่างถูกต้องก็ไม่สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ เข้มทอง จิตจักร (244, หน้า 12) ที่กล่าวว่าปัญหาการเขียนสะกดคำที่พบในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การเขียนพยัญชนะผิด เขียนสระผิด ใช้วรรณยุกต์ผิด และเขียนตัวการันต์ผิด นอกจากนี้ สุนันทา โสรจจ (2538, หน้า 87) กล่าวว่าพยัญชนะในภาษาไทยมี 44 ตัว แต่มีเสียงพยัญชนะ 21 เสียง ทำให้คำในภาษาไทยมีเสียงพ้องกัน แต่มีความหมายต่างกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้าผู้เรียนจำหลักเกณฑ์ในการเขียนไม่ได้ ก็เขียนสะกดคำผิด ใช้คำไม่ถูกต้องตามความหมายทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร อีกทั้งการที่ผู้เรียนจดจำคำที่เขียนผิดโดยไม่ทราบความหมายที่ถูกต้องก็ส่งผลให้ผู้เรียนเขียนสะกดคำผิดเช่นกัน

การเขียนสะกดคำเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา การสะกดคำที่ถูกต้องสะท้อนถึงความสามารถในการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยหลายชิ้นพบว่านักเรียนไทยยังคงประสบปัญหาในการสะกดคำที่ถูกต้อง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น (กาญจนา นาคสกุล, 2560, น. 45; Baddeley, 1990, p. 77) การศึกษานี้มุ่งเน้นไปที่ปัญหาการพัฒนาการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา อำเภอมะนังยโสธร จังหวัดยโสธร เพื่อวิเคราะห์สาเหตุและ

แนวทางแก้ไขที่เหมาะสม ปัญหาการสะกดคำของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปัญหาหลักของนักเรียนที่พบจากการศึกษา ได้แก่

1) การใช้พยัญชนะและสระผิด นักเรียนมักสะกดคำผิดโดยใช้พยัญชนะและสระผิด เช่น “ใจร้อน” เป็น “ไจร้อน” หรือ “เกชตร” เป็น “เกสร” (สุภัทรา โพธิ์ไพจิตร, 2559, หน้า 32)

2) การใช้วรรณยุกต์ผิด นักเรียนมักสับสนในการใช้วรรณยุกต์ เช่น “ม่า” เป็น “มา” หรือ “ร้อนไ” เป็น “รอน” (ยงยุทธ อินทรสุข, 2562, หน้า 58)

3) การเว้นวรรคและการใช้เครื่องหมายวรรคตอน นักเรียนบางกลุ่มขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการเว้นวรรคที่เหมาะสม ส่งผลให้ข้อความอ่านยากและความหมายคลาดเคลื่อน (Snowling, 2000, p. 92)

4) อิทธิพลจากภาษาอื่น นักเรียนบางกลุ่มมีแนวโน้มใช้คำที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาต่างประเทศ เช่น คำทับศัพท์ หรือการใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษแทนเสียงภาษาไทย (Treiman, 1993, p. 121)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการสะกดคำ กล่าวคือปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาการสะกดคำของนักเรียนสามารถจำแนกได้ดังนี้

1) ปัจจัยด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม การขาดการสนับสนุนจากครอบครัวในด้านการอ่านและเขียนอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการสะกดคำ (Stanovich, 1986, p. 302)

2) ปัจจัยด้านการเรียนการสอน หลักสูตรและเทคนิคการสอนที่เน้นทฤษฎีมากกว่าการฝึกปฏิบัติอาจทำให้นักเรียนไม่สามารถพัฒนาทักษะการสะกดคำได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Vygotsky, 1978, p. 86)

3) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ นักเรียนในปัจจุบันมักใช้สื่อสังคมออนไลน์ซึ่งเต็มไปด้วยคำที่สะกดผิด และนำมาใช้ในชีวิตประจำวันโดยไม่รู้ตัว (Crystal, 2008, p. 35)

แนวทางการพัฒนาการเขียนสะกดคำ ประกอบด้วยดังนี้

1) การสอนแบบเน้นการปฏิบัติ (Active Learning) เช่น การใช้เกมการศึกษา การแข่งขันสะกดคำ และการใช้แอปพลิเคชันเสริมทักษะการสะกดคำ (Nation, 2001, p. 102)

2) การฝึกการอ่านออกเสียงและสะกดคำ เพื่อช่วยให้จดจำรูปแบบการสะกดที่ถูกต้อง (Ehri, 2005, p. 167)

3) การบูรณาการเทคโนโลยีในการสอน เช่น การใช้ซอฟต์แวร์ช่วยสะกดคำหรือแอปพลิเคชันด้านภาษาไทย (Cunningham, 2005, p. 243)

4) การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านและเขียน ครูและผู้ปกครองควรสนับสนุนให้นักเรียนอ่านหนังสือและฝึกเขียนเป็นประจำ (Graham, 2006, p. 422)

ดังนั้น ปัญหาการสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยาเกิดจากหลายปัจจัย รวมถึงความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับโครงสร้างภาษาไทย การเรียนการสอน และอิทธิพลจากสื่อดิจิทัล แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ควรเน้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกฝนทักษะสะกดคำอย่างสม่ำเสมอ จากการที่ผู้วิจัยสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรี

ธรรมวิทยา พบว่าผู้เรียน มีปัญหาด้านการเขียนสะกดคำเป็นจำนวนมาก ปัญหาการเขียนสะกดคำนี้อาจส่งผลกระทบต่อผู้เรียนในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ มีปัญหาในการตอบข้อสอบแบบอัตนัย หรือแม้กระทั่งมีปัญหาในการใช้ชีวิตประจำวัน ดังนั้นตัวผู้วิจัยจึงศึกษาปัญหาเพื่อแก้ไขปัญหาการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำเพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะทางด้านการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ โรงเรียนศรีธรรมวิทยาทำบลในเมือง อำเภอมือง จังหวัดยโสธร
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยาทำบลในเมือง อำเภอมือง จังหวัดยโสธร
3. เพื่อสร้างแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยาทำบลในเมือง อำเภอมือง จังหวัดยโสธร ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาการเขียนสะกดคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยาทำบลในเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) วิธีการสืบค้นข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและคณะได้เลือกใช้วิธีการสืบค้นวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสาร ตำรา หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบออนไลน์ (internet online) และผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย (target group)

กลุ่มเป้าหมาย (target group) ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยาทำบลในเมือง จังหวัดยโสธร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน รวมทั้งสิ้น 62 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้การศึกษาข้อมูลด้วยค่าพารามิเตอร์ (parameters) กับประชากรทั้งหมด (population) และใช้สัญลักษณ์ทางสถิติในค่าพารามิเตอร์ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

2 ด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระ (independent variables) ประกอบด้วย

- 1) ด้านรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน
- 2) ด้านกิจกรรมแบบฝึกหัดและกิจกรรมการเรียนรู้

- 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน
- 4) บริบทด้านปัจจัยด้านครูผู้สอน
2. ตัวแปรตาม
 - 1) ระดับการพัฒนาการเขียนสะกดคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 - 2) ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาการเขียนสะกดคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 1) แบบฝึกเรื่องการพัฒนาการเขียนสะกดคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
 - 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่องทักษะการพัฒนาการเขียนสะกดคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องทักษะการพัฒนาการเขียนสะกดคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้
 - 1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และคู่มือครูภาษาไทย รวมถึงแบบเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 - 2) ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านออกเสียงในภาษาไทย รวมทั้งวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกการอ่าน
 - 3) ผู้วิจัยคัดเลือกคำที่นักเรียนมักอ่านผิดพลาดอยู่เสมอ ๆ จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงในภาษาไทย
 - 4) นำแบบฝึกที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 3 ปีทุกคน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) และให้ข้อเสนอแนะ
 - 5) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
 - 6) พิมพ์แบบฝึกฉบับทดลอง

7) นำแบบฝึกไปทดลอง (try-out) ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์คุณภาพแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงในภาษาไทยเพื่อหาประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 กล่าวคือระดับประสิทธิภาพของใบงานที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ คิดได้จากคะแนนปฏิบัติระหว่างเรียนรวมกัน และคะแนนสอบหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากทำแบบทดสอบระหว่างเรียนด้วยใบงาน) E_2 (คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนจนจบบทเรียนทั้งหมด)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การวัดประเมินผลการเรียนรู้ และศึกษาหนังสือเรียนภาษาไทยที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องทักษะการอ่านออกเสียงในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเรื่องที่ต้องการสร้างแบบทดสอบ

3) สร้างแบบทดสอบทักษะการอ่านภาษาไทย จำนวน 5 ชุด แบบทดสอบการเขียนสะกดคำ เป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อประกอบการสอน จำนวน 5 แผน

5) นำแบบทดสอบพร้อมแบบประเมิน เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหากับจุดประสงค์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 4 ปีทุกคน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และให้ข้อเสนอแนะ

6) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้น

7) พิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับทดลอง

8) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ โดยหาค่าความยาก (P) ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาค่าความยากของข้อสอบมีค่าตั้งแต่ .20 ถึง .80 หาค่าอำนาจจำแนก (r) เกณฑ์ในการพิจารณาค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

9) จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้จริง

การทดลองใช้จริง

ผู้วิจัยนำแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องทักษะการอ่านภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขจากการแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนคำเตยวิทยา ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 25 คน เพื่อหาประสิทธิภาพภาพตามเกณฑ์ 80/80 จากการทดลองได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 75.77/91.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เริ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนั้นคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 62 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนศรีธรรมวิทยา ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมด 5 ชุด โดยมีการจัดการสอบออกเป็น 2 ช่วง คือ การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำซึ่งแบ่งเป็น 5 ชุด ได้แก่ แบบฝึกชุดที่ 1 เรื่องคำประวิสรรชนีย์ แบบฝึกชุดที่ 2 เรื่องการใช้รูปวรรณยุกต์ แบบฝึกชุดที่ 3 เรื่องตัวการ์ตูน และ ไม้ทัณฑฆาต แบบฝึกชุดที่ 4 เรื่องคำพ้องเสียง และแบบฝึกชุดที่ 5 เรื่องไม้หันอากาศ และ รร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของจุติดา คงด้วง (2549) ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนด

แบบฝึกทักษะ ชุดที่ 1 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 16.24 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.53

แบบฝึกทักษะ ชุดที่ 2 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 15.76 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.80

แบบฝึกทักษะ ชุดที่ 3 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 15.88 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.58

แบบฝึกทักษะ ชุดที่ 4 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 16.40 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.87

แบบฝึกทักษะ ชุดที่ 5 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 16.24 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.39

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเขียนสะกดคำในภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำในภาษาไทย

ประเด็นที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนรวม 634 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.36 มีค่าร้อยละเท่ากับ 84.53 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.88 ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน ที่มีคะแนนรวม 287 คะแนน มีค่าเฉลี่ย 11.48 มีค่าร้อยละ 38.26 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.56

ประเด็นที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำในภาษาไทย โดยการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยาวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบค่า t ที่คำนวณได้คือ 22.29 แสดงว่าผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 1 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา มีอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.47, σ 1.88)

ประเด็นที่ 1 ระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567 โรงเรียนศรีธรรม มีอยู่ในระดับปานกลาง (μ 3.03, σ 0.79) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นผลมาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ (1) การขาดการฝึกฝนที่สม่ำเสมอ นักเรียนอาจไม่ได้รับการฝึกฝนที่เพียงพอในการจดจำและเขียนคำที่สะกดผิด ความจำที่จำกัด: นักเรียนชั้นมัศึกษามีความจำที่จำกัด ซึ่งอาจทำให้ยากต่อการจำคำที่สะกดผิดจำนวนมาก (2) การพัฒนาทางภาษาที่ยังไม่สมบูรณ์ ทักษะการเขียนสะกดคำยากเกี่ยวข้องกับการรับรู้เสียงและโครงสร้างของคำ ซึ่งอาจยังไม่พัฒนาเต็มที่ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (3) การขาดกลยุทธ์การสะกดคำ นักเรียนอาจยังไม่ได้รับการสอนกลยุทธ์การสะกดคำที่จำเป็น เช่น การแบ่งคำ การใช้คำพ้องเสียงและการวิเคราะห์โครงสร้างคำ และ (4) ความสนใจและแรงจูงใจ นักเรียนอาจขาดความสนใจหรือแรงจูงใจในการฝึกฝนการเขียนสะกดคำยาก และจากการสัมภาษณ์ครูผู้นำแบบฝึกไปใช้ได้แนะนำแนวทางพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการสะกดคำยากที่ดีขึ้น โดยสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้ เช่น (1) ฝึกฝนเป็นประจำจัดสรรเวลาให้กับการฝึกสะกดคำเป็นประจำโดยใช้แบบฝึกหัดหรือเกมที่สนุกสนาน (2) แบ่งคำเป็นพยางค์ ช่วยให้นักเรียนมองเห็นโครงสร้างของคำและสะกดได้ง่ายขึ้น (3) ใช้คำศัพท์ที่หลากหลาย แนะนำคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่หลากหลายและท้าทาย เพื่อขยายคลังคำศัพท์ (4) ใช้คำในบริบท นำเสนอคำศัพท์ในประโยคหรือเรื่องราว เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจการใช้คำที่ถูกต้อง (5) ใช้เครื่องมือช่วยจำ ใช้กลวิธีช่วยจำ เช่น การสร้างคำพ้องเสียงหรือการสร้างเรื่องราวเกี่ยวกับคำศัพท์ (6) ตรวจสอบคำศัพท์เป็นประจำ ตรวจสอบคำศัพท์ที่สะกดผิดและฝึกฝนการสะกดคำเหล่านั้นซ้ำ ๆ (7) ให้คำติชมที่เป็นประโยชน์ ให้คำติชมที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ เพื่อช่วยให้นักเรียนระบุและแก้ไข

ข้อผิดพลาด (8) ใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันหรือซอฟต์แวร์การสะกดคำเพื่อช่วยฝึกฝน (9) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เงียบสงบและปราศจากสิ่งรบกวน เพื่อให้นักเรียนสามารถจดจ่อกับการเรียนรู้ได้ และ (10) ให้กำลังใจและการสนับสนุน ชื่นชมความพยายามของนักเรียนและให้การสนับสนุนเมื่อพวกเขาประสบความสำเร็จ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูริตา สมานธิทัตย์ และคณะ (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ เรื่อง สระในภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” ผลการวิจัยพบว่า 1) มีนักเรียนที่อ่าน และเขียนสะกดคำไม่ได้นักเรียนมาจากต่างพื้นที่ และเป็นชนชาติพันธุ์จึงทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนรู้ 2) ได้หนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ เรื่อง สระในภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ 84.25/86.03 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ เรื่อง สระในภาษาไทยสำหรับ คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 21.51 คิดเป็นร้อยละ 71.70 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.81 คิดเป็นร้อยละ 86.03 มีคะแนนความก้าวหน้าร้อยละ 14.30 4) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการใช้นหนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ เรื่อง สระในภาษาไทยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.13) ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำที่สร้างส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำสูงขึ้น

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุเดช ศรีดำรงค และคณะ (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำ หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 เรื่อง ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ” ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกดวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ ชุดที่ 1 เรื่อง แม่กน และชุดที่ 2 เรื่อง แม่กดสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดวิชา ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำชุดที่ 1 เรื่อง แม่กน และชุดที่ 2 เรื่อง แม่กด สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สอดคล้องกับงานของณัฐพร จัดสวย และกิตติยา ปลอดแก้ว (2567) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแอปพลิเคชันบนมือถือ โดยใช้เกมเป็นฐาน เรื่อง พยัญชนะและสระภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถ ด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันบนมือถือ โดยใช้เกมเป็นฐาน เรื่อง พยัญชนะและสระภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแอปพลิเคชันบนมือถือ โดยใช้เกมเป็นฐาน เรื่อง พยัญชนะและสระภาษาไทย และ 3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ เรียนด้วยแอปพลิเคชันบนมือถือ โดยใช้เกมเป็นฐาน เรื่อง พยัญชนะและ สระภาษาไทย กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแป้น

จำนวน 12 คน ปีการศึกษา 2566 โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ 1) แอปพลิเคชันบนมือถือ โดยใช้เกมเป็นฐาน เรื่องพยัญชนะและสระภาษาไทย ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.33/88.33 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 แผน ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และ 4) แบบประเมินความสามารถการอ่านและการเขียนสะกดคำ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) แอปพลิเคชันบนมือถือ โดยใช้เกมเป็นฐาน ฯ ผลการตรวจสอบคุณภาพพบว่า ภาพรวมผลการประเมินประสิทธิภาพแอปพลิเคชันอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.33/88.33 2) นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำหลังเรียนเท่ากับ 16.00 สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 11.33 และ 3) นักเรียนมีคะแนนประเมินความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำหลังเรียนเท่ากับ 12.67 สูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 3.42

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนอ่านคำยากมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ที่ระดับ 80.52/84.53 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่าผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เอกสารหลักสูตรงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ ได้ประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะ มีความสอดคล้องทั้งโครงสร้างรูปแบบและเนื้อหา ทั้งยังกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้การสร้างแบบฝึกทักษะในครั้งนี้มีประสิทธิภาพมากที่สุด แบบฝึกทักษะที่นำมาฝึกแต่ละชุดจะเป็นกลุ่มคำเดิมเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย จึงได้ใช้รูปแบบที่หลากหลายในชุดเดียวกันนอกจากนั้นคำสั่งหรือคำชี้แจงในแบบฝึกทักษะ มีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย ช่วยให้การทำแบบฝึกทักษะง่ายขึ้น มีให้เลือกตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรี

สอดคล้องกับการศึกษาของ ญัฐญา เมืองสุข และศิริพร พึ่งเพ็ชร (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถการอ่าน การเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่าน การเขียนสะกดคำภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาความสามารถการอ่านการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 3) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ หลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถการอ่าน การเขียนสะกดคำภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องประชาธิปไตย และเรื่อง ธนุดอกไม้กับเจ้าชายน้อย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถการอ่าน การเขียน สะกตคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบของอินเทอร์เน็ต ร่วมกับแบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ รูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ดังนี้ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.27$, S.D.= 0.78) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.4$, S.D. = 0.63) และ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.62) ตามลำดับ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ รุ่งสว่าง และคณะ (2567) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านภาษาไทย” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์การอ่านจากต่างประเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 2. เพื่อประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์การอ่านจากต่างประเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีอ่างทอง จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 119 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเสริมสมรรถนะการอ่านในชีวิตประจำวัน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หน่วยการเรียนรู้ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ และ 3) แบบทดสอบเพื่อประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์การสอนอ่านจากต่างประเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านการอ่านที่สูงขึ้น โดยกลยุทธ์การสอนอ่านจากต่างประเทศประเทศมีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจน และเป็นลำดับขั้น ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้อย่างเป็นระบบตามขั้นตอนต่าง ๆ จนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความฉลาดรู้ ด้านการอ่านในการทำความเข้าใจบทความด้วยการตีความ จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สะท้อนความคิดเห็น พิจารณาคูณค่าบทอ่าน และนำสิ่งที่ได้รับการอ่านไปใช้อย่างเหมาะสม และ 2. ผลการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนแต่ละห้องเรียนมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ในระดับที่แตกต่างกัน โดยนักเรียนส่วนมากมีผลการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

การดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ อาจจะไม่เข้าใจหรือเกิดการเรียนรู้ช้า หรือต้องการความช่วยเหลือ ครูควรใช้เทคนิคเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ หรืออธิบายให้เข้าใจชัดเจนอีกครั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำในภาษาไทย ควรมีกิจกรรมที่น่าสนใจ มีรูปภาพประกอบที่ดึงดูดความสนใจ

2) ควรเลือกใช้แบบฝึกทักษะที่เหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำในภาษาไทยของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ โดยใช้แบบฝึกทักษะต่อ

2) ครูผู้สอนควรนำแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำในภาษาไทยไปบูรณาการร่วมกับรายวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาสังคมศึกษา วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีพุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กาญจนา นาคสกุล. (2560). *ภาษาไทย: หลักและการใช้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เข็มทอง จิตจักร. (2544). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนามนพิทยาคม จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีความสามารถทางภาษาไทยแตกต่างกันซึ่งเรียนโดยใช้เกม ใช้แบบฝึกเสริมทักษะและวิธีเรียนปกติ*. วิทยานิพนธ์, ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จารุเดช ศรีดำรง, ศรีสุตา พัฒจันทร์ และศิริพร พึ่งเพชร. (2567). การพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำ หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 เรื่อง ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรฐานวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *สภากา วารสารศึกษาศาสตร์*, 11(2), 24-33.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). *การสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ:

ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ณัฐญา เมืองสุข และศิริพร พึ่งเพชร. (2567). การพัฒนาความสามารถการอ่าน การเขียนสะกดคำ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ต ร่วมกับแบบฝึกทักษะ. *Journal of MCU Ubon Review*, 9(3), 447-456.

ณัฐพร จัดสวย และกิตติยา ปลอดแก้ว. (2567). การพัฒนาแอปพลิเคชันบนมือถือโดยใช้เกมเป็นฐาน เรื่อง พยัญชนะและสระภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถ ด้านการอ่านและการเขียนสะกด คำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. *วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์*, 7(2), 50-63.

ปัทมา ไตรคุป. (2547). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยนำความรู้ทางคติชนมาเป็นเครื่องมือในการจัด*

- กิจกรรมการเรียนรู้การสอนกับวิธีการสอนตามเครื่องมือครู. วิทยานิพนธ์, ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรทิพย์ รุ่งสว่าง, ศุภฤกษ์ ทานา, และนัตยา ปลั่งนันทน. (2567). การพัฒนาความฉลาดรู้
ด้านการอ่านภาษาไทย. *Journal of Applied Psychology and Buddhism for Society*,
10(2), 119-136.
- ภูริตา สมานิตยทัต, สนิท สัตโยภาส, และศศิธร อินต๋น. (2567). การสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์
พัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ เรื่อง สระในภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.
Journal of MCU Ubon Review, 9(3), 473-486.
- ยงยุทธ อินทรสุข. (2562). การพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนมัธยมศึกษา.
วารสารภาษาไทยศึกษา, 18(2), 55-70.
- สายัณห์ ผาน้อย และคณะ. (2553). การสอนภาษาไทยให้อ่านออกเขียนได้โดยวิธีแจกลูกสะกดคำ.
นนทบุรี: บริษัทสมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรพร. (2536). *การพัฒนาการสอนภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2),
กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา ไสรังจ. (2528). การสำรวจความสามารถทางการเขียนสะกดการันต์ การศึกษามูลเหตุแห่ง
การเขียนผิดและแนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องการเขียนสะกดการันต์ผิดของนิสิตนักศึกษาใน
มหาวิทยาลัย. *รายงานการวิจัย*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภัทรา โพธิ์ไพจิตร. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสะกดคำของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน
ประเทศไทย. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 45(1), 30-40.
- Crystal, D. (2008). *Txtng: The Gr8 Db8*. Oxford: Oxford University Press.
- Cunningham, A. (2005). Improving Spelling through Phonics-Based Instruction.
Educational Psychology Review, 17(3), 239-254
- Ehri, L. C. (2005). Development of Sight Word Reading: Phases and Processes.
Journal of Research in Reading, 28(2), 167-188.
- Graham, S. (2006). Strategy Instruction and the Teaching of Writing. *Handbook of Writing
Research*, 1(1), 422-434.
- Nation, I. S. P. (2001). *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge:
Cambridge University Press.
- Snowling, M. J. (2000). *Dyslexia (2nd ed.)*. Oxford: Blackwell.
- Stanovich, K. E. (1986). Matthew Effects in Reading. *Reading Research Quarterly*, 21(4),
302-318.
- Treiman, R. (1993). *Beginning to Spell: A Study of First-Grade Children*. New York:
Oxford University Press.

แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ
กรณีศึกษาหมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี

Guidelines for the development of marketing strategies of community
enterprise groups of ornamental flower learning centers Case Study:
Moo 9, Ban Pho Subdistrict, Suphan Buri Province

วรรณิสา จอมพงษ์¹

สมชัย แสนภูมิ²

นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์¹

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์²

Wannisa Jompong

Somchai Saenphumi

Walaiyolongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

Email : Wannisa.jom@vru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาทางการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์จังหวัดสุพรรณบุรี 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดที่เหมาะสม การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มกับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเจ้าของกิจการ รวม 14 คน วิเคราะห์โดยใช้แนวคิด 4P's และ SWOT ก่อนกำหนดกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประสบปัญหาสำคัญ คือการพึ่งพาช่องทางขายแบบดั้งเดิม ขาดความรู้ด้านการตลาดดิจิทัล และเผชิญการแข่งขันจากผู้ประกอบการรายใหญ่ มีจุดแข็งด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ และมีจุดอ่อนด้านการบริหารตลาด กลยุทธ์ที่เสนอ ได้แก่ การส่งเสริมการตลาดออนไลน์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การกำหนดราคาที่สามารถแข่งขันกับกลุ่มพ่อค้ารายใหญ่ได้ และการสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ ผลการศึกษานี้สามารถเป็นแนวทางให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีลักษณะคล้ายกันพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันและความยั่งยืนของธุรกิจ

คำสำคัญ : การตลาดชุมชน, กลยุทธ์ทางการตลาด, วิสาหกิจชุมชน, SWOT, TOWS Matrix

Abstract

This study aimed to: 1) the marketing challenges of the Community Enterprise Learning Center for Ornamental Plants in Moo 9, Suphan Buri Province, 2) develop appropriate marketing strategies. A qualitative research approach was employed, using

in-depth interviews and focus group discussions with 14 community enterprise members and business owners. Data were analyzed using the 4P's marketing mix and SWOT analysis, leading to strategy formulation through the TOWS Matrix. The findings revealed key challenges, including reliance on traditional sales channels, lack of digital marketing knowledge, and intense competition from larger enterprises. While the group excels in product quality, weaknesses in market management persist. Proposed strategies include online marketing promotion, product and packaging development, competitive pricing, and business networking. This study provides a framework for similar community enterprises to enhance their marketing strategies, improve competitiveness, and ensure long-term business sustainability.

Keywords: Community Marketing, Marketing Strategy, Community Enterprise, SWOT, TOWS Matrix

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคส่งผลกระทบต่อการค้าปลีก โดยเฉพาอย่างยิ่งในด้านการตลาดผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะใช้ช่องทางออนไลน์ในการเลือกซื้อสินค้ามากขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่สะดวกยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลายแห่งยังคงพึ่งพาช่องทางการตลาดแบบดั้งเดิม เช่น การขายผ่านร้านค้าในท้องถิ่นหรือการค้าขายกับลูกค้าที่เดินทางผ่านชุมชนหรือลูกค้าประจำกับทางร้าน เพราะเหตุนี้จึงทำให้เสียโอกาสในการเข้าถึงลูกค้ากลุ่มใหม่ที่ใช้ช่องทางออนไลน์เป็นหลัก

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นตัวอย่างของกลุ่มผู้ผลิตไม้ดอกไม้ประดับที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม กลุ่มยังคงประสบปัญหาด้านการตลาดและการเข้าถึงลูกค้าในวงกว้าง ส่งผลให้ธุรกิจไม่สามารถเติบโตได้อย่างเต็มที่และสร้างรายได้ไม่เพียงพอให้กับสมาชิก แม้ว่าจะมีความเชี่ยวชาญในการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ และมีต้นไม้อาหลายชนิด แต่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับยังขาดกลยุทธ์ทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพ และยังไม่มีการใช้ช่องทางออนไลน์ในการขยายตลาดอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การแข่งขันในตลาดไม้ดอกไม้ประดับยังทวีความรุนแรงขึ้นจากผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีทรัพยากรและเทคโนโลยีที่เหนือกว่า การขาดความรู้และทักษะด้านการตลาดสมัยใหม่ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทำให้ไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับสภาพตลาดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ ส่งผลให้รายได้ของกลุ่มไม่เติบโตเท่าที่ควร และอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของธุรกิจในระยะยาว ทั้งนี้ การพัฒนาแนวทางการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง

และส่งเสริมให้ภาคเกษตรและธุรกิจชุมชนสามารถแข่งขันได้ในตลาดยุคใหม่ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการตลาดและสร้างความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ดังนั้น การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการตลาดที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ โดยมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มศักยภาพในการใช้ช่องทางการตลาดออนไลน์ และการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการตลาดให้กับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และเพิ่มโอกาสในการขยายตลาด รวมถึงสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนในระยะยาว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาทางการตลาดของ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.ประชากร คือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ และเจ้าของกิจการ กรณีศึกษาหมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์จังหวัดสุพรรณบุรี โดยสามารถแบ่งกันสุ่มตัวอย่างได้เป็น 2 กลุ่ม รวม 14 คน

กลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่

1. สมาชิกวิสาหกิจชุมชน 3 คน ได้แก่ ประธานกลุ่ม ฝ่ายการตลาด และற்றுณิก
2. เจ้าของกิจการ 3 คน เพื่อสะท้อนมุมมองจากภาคธุรกิจ

กลุ่มสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

1. รองประธาน
2. เลขานุการ
3. กรรมการ
4. เจ้าของกิจการ เพื่อหารือและระบุแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนากลยุทธ์

2.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาสภาพปัญหาทางการตลาด โดยใช้แนวคิด Marketing Mix (4P's) และพฤติกรรมผู้บริโภค

2.2 แนวคำถามสำหรับสนทนากลุ่ม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนวทางพัฒนา

2.3 แบบสังเกตการณ์ ใช้เพื่อรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการขายสินค้าและการทำตลาด

2.4 เครื่องมือบันทึกข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึก และเครื่องบันทึกเสียง เพื่อจัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและถูกต้อง

2.5 SWOT Analysis วิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths), จุดอ่อน (Weaknesses), โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ของธุรกิจ เพื่อทำความเข้าใจสถานะทางการแข่งขันและแนวทางพัฒนา

2.6 TOWS Matrix วิเคราะห์กลยุทธ์โดยใช้ผลจาก SWOT เพื่อกำหนดแนวทางเชิงรุกและเชิงรับ เช่น

กลยุทธ์ SO (ใช้จุดแข็งสร้างโอกาส), กลยุทธ์ ST (ใช้จุดแข็งลดอุปสรรค), กลยุทธ์ WO (ลดจุดอ่อนเพื่อใช้โอกาส) และกลยุทธ์ WT (ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค)

2.7 Business Model Canvas (BMC) เครื่องมือวิเคราะห์และพัฒนาโมเดลธุรกิจ โดยแบ่งเป็น 9 องค์ประกอบหลัก เช่น กลุ่มลูกค้า (Customer Segments), คุณค่าที่นำเสนอ (Value Propositions), ช่องทางจัดจำหน่าย (Channels) และโครงสร้างต้นทุน (Cost Structure) เพื่อให้เห็นภาพรวมของธุรกิจและแนวทางปรับปรุง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้เป็นแบบการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง และการจัดสนทนากลุ่ม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยจะป้อนคำถามให้แก่ กลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ และกลุ่มเจ้าของกิจการ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้ร่วมกัน ได้เสนอข้อคิดเห็น และร่วมกันอภิปรายในประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยได้ป้อนเข้าสู่ที่ประชุมและการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง เพื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ ด้วยเทคนิค SWOT Analysis และเทคนิค TOWS Matrix ในการดำเนินการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง และการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1) การกำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง และการจัดสนทนากลุ่ม ในกรณีนี้ คือวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาทางการตลาดและการใช้ Marketing Mix (4P's) และการตลาดดิจิทัล และ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และหาข้อสรุปร่วมกันเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับหมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์จังหวัดสุพรรณบุรีต่อไป กลุ่มเป้าหมายของการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง และการจัดสนทนากลุ่มในกรณีนี้ คือ กลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ และกลุ่มเจ้าของกิจการ

2) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในกรณีนี้ ได้แก่ สมาชิกของกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ และกลุ่มเจ้าของกิจการ เป็นต้น

3) การจัดทำแนวทางการสัมภาษณ์ แนวทางการสัมภาษณ์ในกรณีนี้ ควรกำหนดคำถามหลัก และคำถามรองต่างๆ ที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมหัวข้อที่สนใจ คำถามควรมีความชัดเจน กระชับ และเข้าใจง่ายสำหรับคำถามหลักที่อาจใช้ ได้แก่

-สภาพปัญหาทางการตลาดและการใช้ Marketing Mix (4P's) และการตลาดดิจิทัล

-โอกาสและอุปสรรคในการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ

-แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์จังหวัดสุพรรณบุรี

คำถามรองที่อาจใช้ ได้แก่

-ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์จังหวัดสุพรรณบุรี

-ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์จังหวัดสุพรรณบุรี เช่น ผลิตภัณฑ์ ช่องทางการจัดจำหน่าย การสื่อสารการตลาด

4) การคัดเลือกผู้ดำเนินการ การเก็บข้อมูลแบบการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง และการจัดสนทนากลุ่ม ในครั้งนี้ คือ ผู้วิจัย เนื่องจากผู้วิจัยมีความรู้ในเรื่องที่วิจัย และสามารถตั้งคำถามหรือเลือกประเด็นที่เกี่ยวข้องได้ดีในการสัมภาษณ์และการจัดสนทนากลุ่ม

5) การดำเนินการ การเก็บข้อมูลแบบการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง และการจัดสนทนากลุ่ม ผู้ดำเนินการ ในกรณีนี้ เริ่มต้นด้วยการแนะนำตนเองและวัตถุประสงค์ของ การเก็บข้อมูลแบบการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง และการจัดสนทนากลุ่ม จากนั้นจึงเริ่มถามคำถามตามแนวทางการสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น การถามคำถามแบบเปิด การกระตุ้นความคิด การระดมความคิดเห็น และการสรุปประเด็นต่างๆ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างครอบคลุม

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเฉพาะเจาะจง และการสนทนากลุ่มร่วมกับสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ และเจ้าของกิจการ ที่เป็นผู้เพาะปลูกและจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน 14 คน เพื่อสรุปประเด็นสภาพปัญหาทางการตลาดของวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับหมู่ที่9 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยการใช้ SWOT Analysis และแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดสำหรับวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ โดยการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ SWOT มาวิเคราะห์โดยใช้ เทคนิค TWOS Matrix เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาทางการตลาดที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis และนำมาจัดทำเป็น กลยุทธ์ทางการตลาดด้วยการจับคู่ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ

ตารางที่ 1 สภาพปัญหาทางการตลาดของ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์จังหวัดสุพรรณบุรี

จุดแข็ง	จุดอ่อน
S1=ความเชี่ยวชาญด้านการเพาะปลูกต้นไม้ที่ทนต่อสภาพอากาศ S2=สินค้ามีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม S3=ใช้วัสดุรีไซเคิล มีเครือข่ายท้องถิ่นและศูนย์เรียนรู้ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์	W1=สมาชิกขาดความรู้ทางด้านการใช้เทคโนโลยี ไม่สามารถโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางโซเชียลมีเดียได้มากนัก W2=บรรจุภัณฑ์ไม่น่าสนใจและไม่ดึงดูดลูกค้า W3=ทักษะการตลาดต่ำ การขนส่งจำกัด W4=ขาดแคลนงบประมาณ ทำให้การส่งเสริมการตลาดมีน้อยและไม่ต่อเนื่อง W5=การบริหารจัดการยังไม่เป็นระบบ
โอกาส	อุปสรรค
O1= การตลาดออนไลน์ และกระแสรักสิ่งแวดล้อมเติบโตมากขึ้นในปัจจุบัน O2=การร่วมโครงการ OTOP การเชื่อมโยงกับธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีการขยายฐานลูกค้าเพิ่มขึ้น O3=รัฐบาลให้ความสำคัญเรื่องวิสาหกิจชุมชน	T1=แข่งขันกับผู้ค้ารายใหญ่ที่มีร้านจำหน่ายราคาสินค้าส่ง ทำให้การเข้าถึงลูกค้าน้อยลง T2=ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อยอดขาย

สภาพปัญหาทางการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า กลุ่มยังมีการลงทุนในด้านการส่งเสริมการตลาดต่ำ และสมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการตลาดเชิงกลยุทธ์ ซึ่งส่งผลให้การเข้าถึงลูกค้าของกลุ่มไม่ครอบคลุมเพียงพอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีการแข่งขันสูงจากผู้ค้ารายใหญ่ที่มีความได้เปรียบทั้งในด้านราคาและการโปรโมตสินค้า นอกจากนี้ กลุ่มยังขาดความเชี่ยวชาญในการใช้ช่องทางการตลาดออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะมีเพจ Facebook แต่ก็ไม่สามารถดึงดูดลูกค้าได้มากนัก เนื่องจากขาดการออกแบบสื่อที่น่าสนใจและการสร้างโลโก้ที่สื่อถึงเอกลักษณ์ของกลุ่ม รวมทั้งยังขาดการพัฒนาแผนการตลาดที่ชัดเจนและยั่งยืน อีกทั้งสมาชิกในกลุ่มยังต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอบรมด้านการตลาดออนไลน์ การจัดหาทุนหมุนเวียน และการพัฒนา

แบรนด์และบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันในตลาด โดยทั่วไปแล้ว กลุ่มต้องพัฒนา และปรับปรุงการบริหารจัดการตลาดให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการเข้าถึง ลูกค้าใหม่ๆ อย่างยั่งยืน คุณชุตตา (ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน) กล่าวถึงปัญหาด้านการโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์ว่า "เรามีเพจ Facebook จริง แต่เราไม่รู้ว่าจะออกแบบให้ดึงดูดลูกค้าอย่างไร โพสต์ สินค้าแล้วแต่ไม่มีคนสนใจมากนัก" ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากในการใช้สื่อออนไลน์ให้ เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ คุณประเสริฐ (ฝ่ายการตลาด) และคุณมาลัย (เจ้าของกิจการ) กล่าวเสริม ว่า "สินค้าของเราดีแต่ไม่มีโลโก้ที่เป็นเอกลักษณ์ ลูกค้าจำไม่ได้ว่าเป็นของเรา และบางคนยังบอกว่าถ้า ไม่ได้เข้ามาที่สวนก็รู้ว่าเรามีเพจหรือเพจนี้เป็นของเรา" การขาดเอกลักษณ์และโลโก้ที่ชัดเจนส่งผล ต่อการจดจำและสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า ด้านการตลาดออนไลน์ คุณชุตตาและคุณประเสริฐกล่าว ว่า "เราอยากเรียนรู้วิธีใช้ Facebook และ Tiktok อย่างมืออาชีพเพื่อขยายตลาด และสอนการทำ คลิปนำเสนอการดูแลการปลูกเพื่อเพิ่มการมองเห็นทำให้น่าสนใจจะได้มีคนเข้ามาดูมากขึ้น และจะทำ ให้ศูนย์การเรียนรู้ของเราเป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้น" จากความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าของกิจการ สภาพ ปัญหาที่กล่าวมาล้วนบ่งชี้ถึงความต้องการพัฒนาและเรียนรู้เทคนิคการตลาดที่ทันสมัย เพื่อที่จะเพิ่ม ขีดความสามารถในการแข่งขันและการเข้าถึงลูกค้า ใหม่ๆ อย่างยั่งยืน ธุรกิจในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับมีจุดแข็งที่เด่นในเรื่องความเชี่ยวชาญในการเลือกพันธุ์ ต้นไม้ที่ทนต่อสภาพอากาศแปรปรวน การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง การใช้วัสดุรีไซเคิลและการร่วมมือกับเครือข่ายท้องถิ่นที่ช่วยเสริมภาพลักษณ์ธุรกิจ อย่างไรก็ตามยังมี จุดอ่อนที่ต้องปรับปรุง เช่น การขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี ทำให้ไม่สามารถใช้โซเชียลมีเดีย ประชาสัมพันธ์ได้เต็มที่ บรรจุภัณฑ์ที่ไม่น่าสนใจ ทักษะการตลาดที่ต่ำ และข้อจำกัดในการขนส่ง การ ขาดแคลนงบประมาณในการส่งเสริมการตลาด รวมถึงการบริหารจัดการที่ยังไม่มีระบบที่มี ประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ธุรกิจยังมีโอกาสจากการตลาดออนไลน์ที่กำลังเติบโตและกระแสรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมถึงการร่วมโครงการ OTOP และการสนับสนุนจากรัฐบาลที่มีเป้าหมายเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชน ในขณะเดียวกันก็ต้องเผชิญกับอุปสรรคจากการแข่งขันกับผู้ค้ารายใหญ่ที่สามารถขายสินค้าราคาถูกได้ และภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่ทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อยอดขายและการ เติบโตของธุรกิจ ดังนั้น การพัฒนาแผนการตลาดที่มีประสิทธิภาพและการบริหารจัดการที่ดีจะเป็น ปัจจัยสำคัญในการทำให้ธุรกิจเติบโตและแข่งขันได้ในตลาดที่มีการแข่งขันสูง

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์จังหวัดสุพรรณบุรี

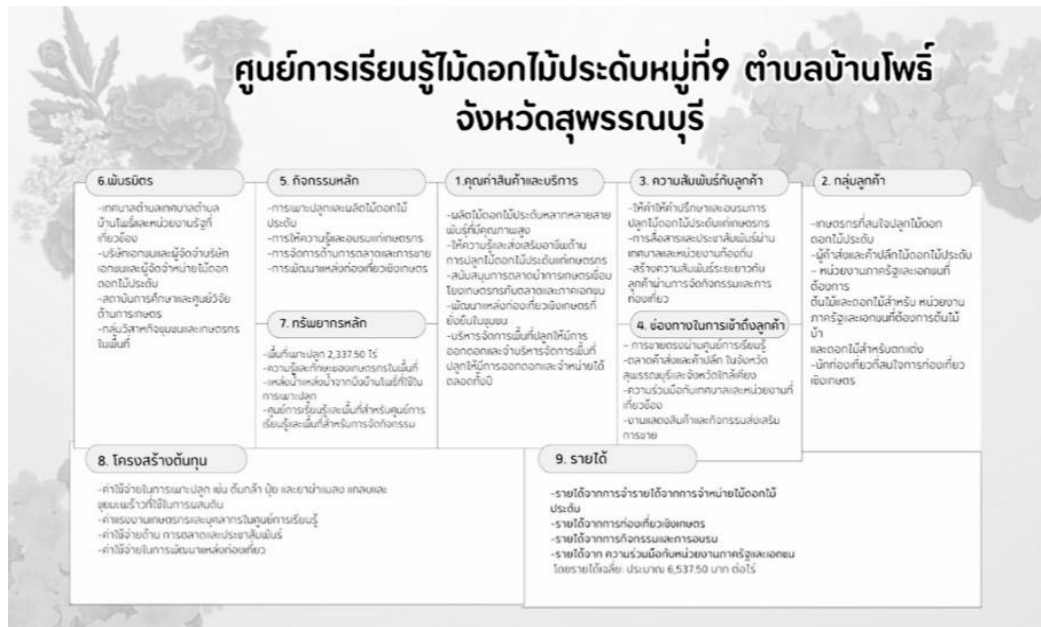
ปัจจัยภายใน/ปัจจัยภายนอก	โอกาส (O) ปัจจัยภายนอกที่ ช่วยสนับสนุนการเติบโตของ ธุรกิจ O1.การเติบโตของตลาด	อุปสรรค (T) ปัจจัยภายนอก ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนิน ธุรกิจ T1.การแข่งขันจากผู้ค้า
--------------------------	---	---

	ออนไลน์ และกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม O2.การร่วมโครงการ OTOP และการเชื่อมโยงกับธุรกิจที่เกี่ยวข้อง O3.การสนับสนุนจากภาครัฐที่ให้ความสำคัญกับวิสาหกิจชุมชน	รายได้ใหญ่ที่สามารถขายสินค้าราคาถูกลงกว่า T2.ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อกำลังซื้อของลูกค้า
จุดแข็ง (S) ปัจจัยภายในที่เป็นข้อได้เปรียบของกลุ่ม S1. มีความเชี่ยวชาญด้านการปลูกต้นไม้ที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ S2.สินค้ามีคุณภาพเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม S3.ใช้วัสดุรีไซเคิลและมีเครือข่ายจำหน่ายพร้อมศูนย์เรียนรู้ที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ของกลุ่ม	(SO Strategies – กลยุทธ์เชิงรุก) ใช้จุดแข็งให้เป็นประโยชน์สูงสุดเพื่อใช้โอกาสให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี SO1: ใช้ความเชี่ยวชาญด้านการปลูกต้นไม้ร่วมกับการทำตลาดออนไลน์ โดยการสร้างเนื้อหาสาระ (Content Marketing) ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับต้นไม้และการดูแลรักษา (S1,O1) SO2: เน้นจุดขายด้าน “ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” เพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่ให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์สีเขียว (S2,O1) SO3: ใช้เครือข่ายศูนย์เรียนรู้เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์สินค้าและแบรนด์ให้เป็นที่รู้จัก (S3,O2) SO3: เข้าร่วมโครงการ OTOP และสร้างพันธมิตรทางธุรกิจเพื่อขยายตลาดและเพิ่มฐานลูกค้า (S3,O3)	(ST Strategies -กลยุทธ์เชิงรับ) ใช้จุดแข็งในการลดผลกระทบจากอุปสรรคที่เกิดขึ้น S2+T1: พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความแตกต่างจากผู้ค้ารายใหญ่ เช่น การเพิ่มคุณค่าทางนิเวศน์และการใช้วัสดุธรรมชาติในบรรจุภัณฑ์ S2+T2: ใช้จุดแข็งด้านคุณภาพสินค้าและความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นกลยุทธ์การตั้งพรีเมียม (Premium Pricing) เพื่อลดผลกระทบจากการแข่งขันด้านราคา S3+T1: ขยายตลาดไปยังกลุ่มลูกค้าที่มีกำลังซื้อสูง เช่น โรงแรม รีสอร์ท เทศบาล จังหวัด หรือสถานที่ที่ต้องการต้นไม้คุณภาพดี
จุดอ่อน (W) ปัจจัยภายในที่ต้องปรับปรุงหรือพัฒนา	(WO Strategies - กลยุทธ์เชิงแก้ไข) การใช้โอกาสที่มีเพื่อการเอาชนะจุดอ่อน	(WT Strategies - กลยุทธ์เชิงป้องกัน) ความสามารถในการใช้จุดอ่อนเพื่อหลีกเลี่ยง

W1= สมาชิกขาดความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยี ทำให้การตลาดออนไลน์ไม่มีประสิทธิภาพ W2= บรรจุกัญชีไม่น่าสนใจและไม่มีจุดเด่น W3= ทักษะทางด้านการตลาดต่ำ ขนส่งมีข้อจำกัด W4= ขาดแคลนงบประมาณในการส่งเสริมการตลาด W5= การบริหารจัดการไม่มีระบบที่ชัดเจน	WO1: จัดอบรมให้สมาชิกพัฒนาทักษะด้านการตลาดออนไลน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขายผ่านโซเชียลมีเดีย (W1,O1) WO2: ขอรับสารสนับสนุนจากภาครัฐและโครงการ OTOP เพื่อพัฒนาบรรจุกัญชีให้สวยงาม ทันสมัย และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (W2,O3) WO3: ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย เช่น แอปพลิเคชันการขนส่งสินค้า เพื่อแก้ปัญหาด้านการจัดส่ง (W3,O1) WO4: วางแผนงบประมาณและบริหารต้นทุนให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยใช้แหล่งเงินทุนจากภาครัฐและองค์กรธุรกิจชุมชน (W4,O3)	ภัยคุกคามหรือลดผลกระทบ ในอุปสรรค W5+T1: พัฒนาระบบบริหารจัดการภายในให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การบริหารสินค้าคงคลัง และการจัดการด้านต้นทุน W1+T1: ร่วมมือกับพันธมิตรธุรกิจเช่นร้านค้าออนไลน์ หรือแพลตฟอร์ม e-commerce เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน W4+T2:หารือกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อขอรับเงินทุนสนับสนุนหรือเข้าร่วมโครงการช่วยเหลือธุรกิจขนาดเล็กเพื่อเสริมสภาพคล่อง
---	---	---

การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้เผยให้เห็นกลยุทธ์การตลาดที่กลุ่มใช้ในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งและขยายตลาด โดยแบ่งออกเป็น 4 กลยุทธ์หลัก ได้แก่ กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies) การใช้ความเชี่ยวชาญด้านการปลูกไม้ดอกไม้ประดับร่วมกับการทำตลาดออนไลน์ผ่านเนื้อหาสาระบนโซเชียลมีเดียเพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม และการใช้เครือข่ายศูนย์เรียนรู้เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์สินค้า; กลยุทธ์เชิงรับ (ST Strategies) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่างจากผู้ค้ารายใหญ่ โดยใช้วัสดุธรรมชาติและเน้นความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อดึงดูดกลุ่มลูกค้าที่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน; กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategies) โดยการพัฒนาทักษะการตลาดออนไลน์ให้กับสมาชิกผ่านการอบรมและขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อพัฒนาบรรจุกัญชีและการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งและกลยุทธ์เชิงป้องกัน (WT Strategies) โดยการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายใน เช่น การจัดการสินค้าคงคลังและต้นทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน รวมถึงการร่วมมือกับพันธมิตรธุรกิจเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันในตลาดไม้ดอกไม้ประดับที่มีการแข่งขันสูง

ภาพที่ 1 การวิเคราะห์ Business Model Canvas ของศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ในการวิเคราะห์ Business Model Canvas ศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 พบว่า ศูนย์มีจุดแข็งที่สำคัญในด้านคุณภาพของพันธุ์ไม้ที่ปลูกในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ทำให้ต้นไม้มีอัตราการรอดสูงและเติบโตได้ดี นอกจากนี้ยังให้บริการที่ปรึกษาด้านการเพาะปลูกและการดูแลรักษา พร้อมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่คำนึงถึงความยั่งยืน ศูนย์มีกลุ่มลูกค้าอย่างหลากหลาย ได้แก่ เกษตรกรและผู้ประกอบการหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และบุคคลทั่วไปที่สนใจไม้ดอกไม้ประดับ โดยเน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีผ่านการให้คำแนะนำและการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดเวิร์กช็อปสอนปลูกต้นไม้ ศูนย์ยังมีช่องทางการขายที่หลากหลาย ทั้งจากการขายหน้าศูนย์ การเข้าร่วมตลาดต้นไม้และงานแสดงสินค้า และการใช้เครือข่ายร้านค้าและพันธมิตรธุรกิจในการกระจายสินค้าสู่ลูกค้าในพื้นที่ต่างๆ กิจกรรมหลักของศูนย์ ได้แก่ การเพาะปลูก การขยายพันธุ์ การอบรม และการพัฒนาสายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ โดยมีพันธมิตรสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และแลกเปลี่ยนความรู้ เช่น หน่วยงานภาครัฐ มหาวิทยาลัย และองค์กรพัฒนาเอกชน ในด้านทรัพยากรหลัก ศูนย์มีพื้นที่เพาะปลูกขนาดใหญ่ 2,337.50 ไร่ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทั้งในด้านการเพาะปลูกและการตลาด รวมถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดูแลต้นไม้ ต้นทุนหลักของศูนย์รวมถึงค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูก บำรุงรักษา และการจัดกิจกรรมต่างๆ ขณะที่รายได้ของศูนย์มาจากการขายไม้ดอกไม้ประดับ การให้บริการอบรม การเข้าร่วมโครงการสนับสนุนจากภาครัฐ และการเป็นพันธมิตรกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในรูปแบบค้าปลีกและค้าส่ง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกลยุทธ์ทางการตลาดสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี สรุปได้ว่า กลยุทธ์การพัฒนาการตลาดของกลุ่มควรมุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพทางการตลาดออนไลน์ การสร้างแบรนด์ให้แข็งแกร่ง ขยายช่องทางการขาย และสร้างความร่วมมือกับพันธมิตร เพื่อให้กลุ่มสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพในตลาดไม้ดอกไม้ประดับ ทั้งในระดับท้องถิ่นและตลาดออนไลน์

สรุปและอภิปรายผล

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาทางการตลาดของ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า กลุ่มยังมีการลงทุนในด้านการส่งเสริมการตลาดต่ำ และสมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการตลาดเชิงกลยุทธ์ ซึ่งส่งผลให้การเข้าถึงลูกค้าของกลุ่มไม่ครอบคลุมเพียงพอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีการแข่งขันสูงจากผู้ค้ารายใหญ่ที่มีความได้เปรียบทั้งในด้านราคาและการโปรโมตสินค้า นอกจากนี้ กลุ่มยังขาดความเชี่ยวชาญในการใช้ช่องทางการตลาดออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะมีเพจ Facebook แต่ก็ไม่สามารถดึงดูดลูกค้าได้มากนัก เนื่องจากขาดการออกแบบสื่อที่น่าสนใจและการสร้างโลโก้ที่สื่อถึงเอกลักษณ์ของกลุ่ม รวมทั้งยังขาดการพัฒนาแผนการตลาดที่ชัดเจนและยั่งยืน อีกทั้งสมาชิกในกลุ่มยังต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอบรมด้านการตลาดออนไลน์ การจัดหาทุนหมุนเวียน และการพัฒนาแบรนด์และบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันในตลาดโดยทั่วไปแล้ว กลุ่มต้องพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการตลาดให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการเข้าถึงลูกค้าใหม่ๆ อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดผ่านช่องทางออนไลน์ การสร้างแบรนด์ และการใช้ข้อมูลวิเคราะห์ตลาด สามารถช่วยเพิ่มศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์การเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับได้ ทั้งนี้พบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ได้แก่ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนา รอดประเสริฐ และคณะ (2565) ที่เน้นการใช้ Marketing Mix (4P's) โดยพบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับ Product และ Price มากที่สุด ตามด้วย Place และ Promotion ผลการศึกษานี้สนับสนุนแนวทางที่เสนอให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนาอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ และใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Facebook และ TikTok เป็นช่องทางหลักในการขยายตลาด การใช้ TOWS Matrix เป็นเครื่องมือวิเคราะห์กลยุทธ์ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ภัทรพร แก้วพิภาพ (2564) ที่ระบุว่า TOWS Matrix เป็นเครื่องมือที่ช่วยกำหนดกลยุทธ์เชิงรุกและเชิงรับ ซึ่งตรงกับแนวทางของผู้วิจัยที่ใช้ SWOT และ TOWS Matrix ในการพัฒนากลยุทธ์การตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยเฉพาะการใช้ SO Strategy ที่เน้นการใช้จุดแข็งเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ ทั้งนี้ งานวิจัยของ จีราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนะ และคณะ (2567) ซึ่งศึกษากลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์แปรรูป ก็พบว่า การสร้างอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์และการใช้ SO Strategy เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสนับสนุนข้อเสนอแนะของผู้วิจัยที่ให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนา

แบรนด์และใช้จุดแข็งของผลิตภัณฑ์เป็นจุดขาย แนวทางการตลาดดิจิทัลของผู้วิจัยยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร เพชรรัตน์กุล และคณะ (2566) ซึ่งระบุว่า การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและการใช้เครื่องมือดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มโอกาสทางการตลาด โดยผู้วิจัยแนะนำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนาเครือข่ายการตลาดและใช้การตลาดดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ข้อค้นพบนี้ยังได้รับการสนับสนุนโดยแนวคิด Digital Marketing ของ Wertime and Fenwick (2008) (อ้างถึงใน กรณีย์พัฒน์ อัมประเสริฐ, 2565) ที่ระบุว่า การตลาดดิจิทัลช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถสื่อสารกับลูกค้าแบบสองทาง และปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้วิจัยที่ให้กลุ่มใช้ SEO, Social Media Marketing และ Content Marketing เพื่อเพิ่มการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ผลการศึกษายังพบว่า พฤติกรรมผู้บริโภคให้ความสำคัญกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์และช่องทางการจัดจำหน่าย มากกว่าปัจจัยด้านราคา ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ณัฐพงษ์ ศรีใจวงศ์ และคณะ (2566) ที่ระบุว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับคุณภาพและความสะดวกในการซื้อ มากกว่าการแข่งขันด้านราคา ส่งผลให้ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยที่ให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ขยายช่องทางการขายทั้งออฟไลน์และออนไลน์ และพัฒนาแพ็คเกจสินค้าให้โดดเด่น มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง ในด้าน Business Model Canvas ผลการวิเคราะห์พบว่า ศูนย์การเรียนรู้ไม่ดอกไม้ประดับมีจุดแข็งด้าน คุณภาพของพันธุ์ไม้และบริการให้คำปรึกษา ซึ่งช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ การวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ วรณัฐ สุระเดช (2559) ที่ระบุว่า Business Model Canvas เป็นเครื่องมือที่ช่วยวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของธุรกิจ และนำไปสู่การวางแผนกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ งานวิจัยนี้สนับสนุนแนวคิดของ Ryan & Calvin (2009) (อ้างถึงใน พรพรรณ ตาลประเสริฐ, 2559) ที่กล่าวว่า SEO, Social Media Marketing และ Content Marketing เป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้วิจัยที่ให้กลุ่มพัฒนาเว็บไซต์และใช้โฆษณาดิจิทัลเพื่อเพิ่มยอดขาย นอกจากนี้ ยังชี้ให้เห็นว่า การสร้างแบรนด์ที่แข็งแกร่งช่วยเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และทำให้ผู้บริโภครู้สึกเชื่อมั่นในสินค้า ซึ่งตรงกับแนวทางที่ผู้วิจัยเสนอให้กลุ่มพัฒนา โลโก้ บรรจุภัณฑ์ และอัตลักษณ์ของแบรนด์ เพื่อสร้างการจดจำกลยุทธ์ทางการตลาดที่เน้นการสร้างแบรนด์ การขยายช่องทางการจัดจำหน่ายออนไลน์ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นแนวทางที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและความยั่งยืนของธุรกิจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การอบรมด้านการตลาดออนไลน์และเทคโนโลยีดิจิทัล: หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ควรจัดการอบรมและสัมมนาเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการตลาดออนไลน์สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยมุ่งเน้นการใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น Facebook Ads และ LINE Official เพื่อกระตุ้นยอดขายและสร้างการรับรู้ในกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

2. การสนับสนุนด้านเงินทุนและการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน: ภาครัฐควรจัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเพื่อช่วยให้กลุ่มสามารถลงทุนในเทคโนโลยีที่ทันสมัยและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดไม้ดอกไม้ประดับ

3. การสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ: การสร้างเครือข่ายพันธมิตรระหว่างวิสาหกิจชุมชนกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เช่น กรมวิชาการเกษตร หรือสมาคมธุรกิจออนไลน์ จะช่วยให้กลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูงและขยายตลาดได้

4. การพัฒนาแบรนด์และการตลาดในระดับสากล: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรสนับสนุนการพัฒนาแบรนด์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ่านการออกแบบโลโก้และบรรจุภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ รวมถึงการนำผลิตภัณฑ์ไปแสดงในงานแสดงสินค้านานาชาติหรือการจัดโปรโมชั่นระดับสากล

5. การสร้างตลาดออนไลน์สำหรับสินค้าชุมชน: นอกจากการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เช่น Shopee และ Lazada ควรส่งเสริมการสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์ที่เป็นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเอง ซึ่งจะช่วยให้กลุ่มควบคุมราคาขายและตลาดได้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. พัฒนาเว็บไซต์หรือเพจ Facebook เพื่อเป็นช่องทางในการขายและประชาสัมพันธ์สินค้า

2. พัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่มีความโดดเด่น เช่น กระเช้าของขวัญจากไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อเพิ่มมูลค่า

3. จัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เช่น การตลาดผ่านอินฟลูเอนเซอร์ หรือการร่วมมือกับร้านค้าออนไลน์เพื่อโปรโมตสินค้า

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้เทคโนโลยี AI ในการสร้างระบบการตลาดออนไลน์ที่เฉพาะเจาะจง (Personalized Marketing) เช่น การใช้ AI ในการแนะนำสินค้าตามความสนใจของลูกค้า

2. ศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคที่สนใจสินค้าประเภทไม้ดอกไม้ประดับ

3. ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ต่างๆ เพื่อหาแนวทางที่มีประสิทธิภาพ

4. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D) เกี่ยวกับการพัฒนาสายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับที่ทนทานและใช้นวัตกรรมเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต

เอกสารอ้างอิง

จิราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนา และคณะ. (2567). การพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดของผลิตภัณฑ์แปรรูปโดยใช้ SWOT Analysis และ TOWS Matrix. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 6(1), มกราคม-กุมภาพันธ์ 2567.

ณัฐพงษ์ ศรีใจวงศ์, และคณะ. (2566). *พฤติกรรมผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ชุมชน: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ*. คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี.

- พรพรรณ ตาลประเสริฐ. (2559). การประยุกต์ใช้ SEO และ Social Media Marketing ในธุรกิจออนไลน์. รายงานวิจัยปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มกราคม 2561, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ภัทรพร แก้วพิภพ. (2564). การพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรัญญู สุรเดช. (2559). *Business Model Canvas: เครื่องมือวิเคราะห์โมเดลธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการยุคใหม่*.
- วันทนา รอดประเสริฐ, & กฤตยชล ทองธรรมสถิต. (2565). การพัฒนากลยุทธ์การตลาดของวิสาหกิจชุมชนข้าวคนเมืองชลบุรี. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(6).
- วัลลภา พัฒนา, & อรรธิกา ทิพย์จำนงค์. (2565). แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*.
- สุภาพร เพชรรัตน์กุล, ชัชวาล แสงทองล้วน, กาญจนา พันธุ์เอี่ยม, & อธิษฐ์ สิริวิศรา. (2565). การพัฒนากลยุทธ์การตลาดสำหรับวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มประเภทอาหารแปรรูปจากสับปะรดในเขตภาคกลางตอนล่าง กลุ่ม 2. *วารสารวิชาการการจัดการภาครัฐและเอกชน*, 5(1).
- Ibrahim. (2014). *การวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix ควรถูกนำมาใช้คู่กับกลยุทธ์ 7S ของ McKinsey เพื่อการวิเคราะห์ภายในที่ครอบคลุม*.
- Ryan, D., & Calvin, J. (2009). *Digital marketing: Strategies for online success*. London:

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศ กรณีศึกษา
สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง
Political participation of Air Force officials Case Studies
Don Mueang Air Force Commander's Office

เทพประทาน กุลพิมาย¹

สมชัย แสนภูมิ²

นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์¹

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์²

Thappratan Kunphimai

Somchai Saenphumi

Walaiyolongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

Email: Thappratan.kun@vru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการทหารอากาศที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง จำนวน 178 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก ($X=4.09$, $S.D=1.11$) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า ข้าราชการทหารอากาศมีความตระหนักถึงบทบาททางการเมืองของตน แต่มีข้อจำกัดในการแสดงออกและการมีส่วนร่วมอย่างเปิดเผย เนื่องจากข้อกำหนดด้านวินัยและนโยบายขององค์กร ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแนวปฏิบัติและนโยบายเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมทางการเมือง ; ข้าราชการทหารอากาศ ; รูปแบบการมีส่วนร่วม

Abstract

The research aimed to : 1) study the forms and levels of political participation of air force officials 2) compare political participation of air force officials according to personal factors using quantitative research methods. The sample group consisted of 178 air force officials working at Don Mueang Air Force Commander's Office. The

research instrument was a questionnaire. The research results found that: 1) The overall picture of political participation was at a high level ($X = 4.09$, $S.D = 1.11$). The results of pairwise comparisons found ndings from this research indicate that Air Force officers are aware of their political role, but have limitations in expressing and participating openly due to disciplinary requirements and organizational policies, which affect the overall level of political participation. The information obtained from this research can be used as a guideline for developing practices and policies to promote political participation of air force officers appropriately and in accordance with democratic principles. Keywords: political participation, air force officers, participation patterns guideline for developing practices and policies to promote political participation of Air Force officers appropriately and in accordance with democratic principles.

Keywords: Political participation, Air Force officers, Participation patterns

บทนำ

ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 กองทัพบกมีบทบาทสำคัญในการเมืองไทยมาโดยตลอด แม้ว่าจะมีการออกแบรัฐธรรมนูญและวางระบบเลือกตั้ง แต่ทหารยังคงเป็นกลุ่มอำนาจหลักในการกำหนดทิศทางของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังรัฐประหารในปี พ.ศ. 2480 ภายใต้การนำของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลทหารมีอำนาจเหนือระบบการเมืองไทยอย่างชัดเจน นับแต่นั้นมา ทหารได้เข้ามาควบคุมการบริหารประเทศในหลายช่วงเวลา ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ พ.ศ. 2516 และ พ.ศ. 2535 ที่ประชาชนออกมาเรียกร้องประชาธิปไตย แต่ท้ายที่สุด ทหารก็กลับมามีบทบาทอีกครั้งผ่านรัฐประหารในปี พ.ศ. 2549 และ พ.ศ. 2557 โดยเฉพาะครั้งหลังที่นำโดย คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งเข้ามาควบคุมการเมืองอย่างเข้มข้น แม้ว่าจะมีการเลือกตั้งเกิดขึ้นในภายหลัง แต่บทบาทและอิทธิพลของกองทัพต่อกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองและนโยบายความมั่นคงยังคงมีอยู่ ในบริบทของ กองทัพอากาศ ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงที่สำคัญ ข้าราชการทหารอากาศมีข้อจำกัดในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมทางการเมืองเนื่องจากนโยบายขององค์กรที่กำหนดให้ข้าราชการทหารต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมือง เช่น คำสั่งของผู้บัญชาการทหารอากาศในปี พ.ศ. 2566 ที่ระบุให้หลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่งผลให้ข้าราชการทหารอากาศลังเลที่จะมีบทบาทหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมือง เนื่องจากอาจเกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กร หรืออาจได้รับบทลงโทษทางวินัย อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการในทุกกลุ่มอาชีพถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยและการกำหนดนโยบายของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าราชการทหารอากาศซึ่งมีบทบาทในการรักษาความมั่นคงของชาติ ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศ รวมถึงปัจจัย

ที่มีผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของบุคลากรในหน่วยงาน จะช่วยให้เข้าใจแนวโน้มและข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมในบริบทขององค์กร การเปรียบเทียบระหว่าง ข้าราชการทหารอากาศในหน่วยงานตามปัจจัยส่วนบุคคล จะทำให้เห็นถึงความแตกต่างในมุมมอง ประสบการณ์ และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของข้าราชการทหาร ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับระดับการศึกษา อาวุโสในตำแหน่ง และวัฒนธรรมองค์กร ดังนั้น การศึกษานี้จึงมีความสำคัญไม่เพียงแต่ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติของข้าราชการทหารอากาศต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ยังช่วยให้หน่วยงานและภาครัฐสามารถพัฒนาแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการในลักษณะที่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบนโยบายที่ช่วยสร้างความสมดุลระหว่าง บทบาททางทหารและเสรีภาพทางการเมือง ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาย่างยั่งยืนในระบบการเมืองไทยในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง ตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรที่ใช้วิจัย ในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการทหารอากาศ ภายในอาคารสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง แบ่งเป็นนายทหารสัญญาบัตร และนายทหารประทวน รวมจำนวน 178 คน และเนื่องจากกลุ่มประชากรมีจำนวนเพียง 178 คน จึงใช้จำนวนประชากรทั้งหมดในการศึกษาวิจัย (แผนกกำลังพล สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง, 2567)

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม แล้วทำการแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชัยยศทางทหาร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ

ส่วนที่ 2 รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศ มีจำนวนทั้งหมด 4 รูปแบบ 20 ข้อ

การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือเพื่อใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างแบบสอบถาม
2. รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาวิจัยและสรุปผลเพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ทำการวิจัย โดยมุ่งเน้นให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงได้อย่างชัดเจน

3. สร้างแบบสอบถามและส่งให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง มีความสมบูรณ์ทั้งในด้านภาษาและความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงให้สมบูรณ์ โดยทำการแก้ไขตามคำแนะนำเพื่อให้คำถามมีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้อง เพื่อดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย โดยการประเมินคุณภาพเครื่องมือจะพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ผ่านกระบวนการดังนี้ 5.1) การประเมินค่าความเที่ยงตรง (Content Validity) เพื่อพิจารณาความครอบคลุมและความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหาภายในแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับแก้เพื่อเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างดำเนินการทำแบบสอบถาม 5.2) หลังจากทีแบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว จึงทำการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง (Try Out) จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดมากกว่า 0.7 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วเสนอต่ออาจารย์เพื่อพิจารณาตรวจสอบครั้งสุดท้าย ก่อนที่จะใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจริงต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. รูปแบบและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผู้วิจัยได้ให้ความหมายกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ช่วงคะแนนเฉลี่ยแปลผลไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมในการเมืองมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมในการเมืองมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมในการเมืองปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมในการเมืองน้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมในการเมืองน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่ม

ตัวอย่าง ได้แก่ ชั้นยศทางทหาร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุราชการ โดยใช้การทดสอบสมมติฐาน (t-test) และการทดสอบค่าแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Anova / F-test)

ผลการวิจัย

รูปแบบและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง พบว่า 1) ภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก ($X=4.09$, $S.D=1.11$) โดยประเด็นที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบปรีชาหาหรือ ($X=4.32$, $S.D= 1.00$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางอ้อม ($X=4.10$, $S.D=1.09$) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ($X=4.03$, $S.D= 1.15$) และด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางตรง ($X=3.91$, $S.D= 1.15$) ตามลำดับ

เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ข้าราชการทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง มีส่วนร่วมทางการเมือง ตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ ไม่มีความแตกต่างกัน , ด้านอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25-34 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่าง ช่วงอายุ 35-44 ปี ,ด้านชั้นยศทางทหาร พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน, ด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี,และ ด้านอายุราชการ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาประกอบด้วยข้าราชการทหารอากาศจำนวน 178 คน พบว่า 1) เพศของกลุ่มตัวอย่าง ชาย 148 คน คิดเป็นร้อยละ (83.15) หญิง 30 คน คิดเป็นร้อยละ(16.85) รวม 178 คน (100.00) จากข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 83.15% ซึ่งสะท้อนถึงโครงสร้างกำลังพลของกองทัพอากาศที่มีอัตราส่วนของ บุคลากรชายสูงกว่าหญิง อัตราส่วนของข้าราชการหญิงอยู่ที่ร้อยละ 16.85% ซึ่งแม้ว่าจะเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่า แต่ยังแสดงให้เห็น ถึงการเปิดโอกาสให้สตรีเข้ามามีบทบาทในกองทัพ 2) อายุของกลุ่มตัวอย่าง 25-34 ปี 43 คนคิดเป็นร้อยละ (24.16) ,35-44 ปี 60 คน คิดเป็นร้อยละ (33.71) ,45-54 ปี 73 คน คิดเป็นร้อยละ (41.01),55 ปีขึ้นไป 2 คน คิดเป็นร้อยละ (1.12) รวม 178 คน (100.00) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 45-54 ปี (41.01%) ซึ่งเป็นช่วงอายุที่มีประสบการณ์ในการทำงาน และมีแนวโน้มที่จะมีบทบาทสำคัญในองค์กร กลุ่มอายุ 35-44 ปี (33.71%) รองลงมา เป็นช่วงวัยกลางคนที่มีส่วนร่วมในการบริหารและ ปฏิบัติงานหลักในกองทัพ กลุ่มอายุ 25-34 ปี (24.16%) แม้ว่าจะเป็นช่วงวัยหนุ่มสาว แต่ก็มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับหนึ่ง มีข้าราชการอายุ 55 ปีขึ้นไปเพียง 2 คน (1.12%) ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่า ข้าราชการทหารอากาศที่มีส่วนร่วมในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่มี ประสบการณ์และอยู่ในช่วงวัยทำงานที่มั่นคง 3) ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง มีมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า 20 คน คิดเป็นร้อยละ (11.24) ,ปริญญาตรี 118 คน คิดเป็นร้อยละ (66.29) ,สูงกว่าปริญญาตรี 40 คน คิดเป็นร้อยละ (22.47),รวม 178 คน (100.00)

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า 1) ข้าราชการทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับ ทหารอากาศดอนเมือง มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งไม่เป็นไป ตามสมมติฐาน 2) การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของข้าราชการทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับ ทหารอากาศดอนเมือง ตามปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ พบว่า เพศและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ,อายุ พบว่า ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง 25-34 ปี มีการมี ส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน กับ ช่วงอายุ 35-44 ปี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ,ชั้นยศทางทหาร พบว่า ชั้นยศทางทหารและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน ,ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สรุปและอภิปรายผล

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษารูปแบบและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ข้าราชการทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับ ทหารอากาศดอนเมือง พบว่า ภาพรวมด้านการมีส่วนร่วม ทางการเมืองอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยแบบปรีชาหาหรือ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางอ้อม ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และด้านการมีส่วนร่วม ทางการเมืองทางตรง ตามลำดับ ผลการศึกษานี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มที่คล้ายคลึงกับงานของ ร้อยโทหญิง ศศิกานต์ วรรณยิ่ง (2557) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารใน สำนักงานเลขานุการกองทัพบก ซึ่งพบว่าข้าราชการทหารมีระดับความสนใจทางการเมืองในระดับ ปานกลาง และมีแนวโน้มที่จะใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบอื่นๆ ขณะที่งานวิจัยของ วรวัชร เพชรคง (2563) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการครูใน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยด้านการศึกษาและการรับข่าวสารทางการเมืองมีผล ต่อระดับการมีส่วนร่วมในลักษณะเดียวกับข้าราชการทหารอากาศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้เป็น ตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของข้าราชการโดยรวม

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ ทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับ ทหารอากาศดอนเมือง ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ด้านปัจจัยส่วน บุคคล ผลการศึกษานี้ พบว่า ชั้นยศมีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยนายทหารชั้น สัญญาบัตรและนายทหารชั้นประทวนมีแนวโน้มในการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิชิต รัชตพิบูลภพ (2559) ที่พบว่าข้าราชการทหารที่มีชั้นยศสูงกว่า เช่น นายทหารสัญญาบัตร มักจะมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูงกว่าเนื่องจากบทบาทใน องค์กรที่เอื้อต่อการตัดสินใจและการกำหนดนโยบาย นอกจากนี้ ปัจจัยด้านอายุและระดับการศึกษา ก็ ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยพบว่าข้าราชการที่มีอายุมากกว่าและมีระดับการศึกษา สูงกว่ามีแนวโน้มจะมีความสนใจทางการเมืองและเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น ซึ่งเป็นไปใน ทิศทางเดียวกับผลการศึกษาของ จักรี พรหมแก้ว (2562) ที่พบว่าข้าราชการทหารบกที่มีระดับ การศึกษาสูงกว่ามีแนวโน้มที่จะติดตามข่าวสารและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า อย่างไรก็ตาม ผล

การศึกษานี้พบว่าปัจจัยด้านเพศไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของ ญัฐวุฒิ สุทธิประภา และคณะ (2563) ที่พบว่าเพศมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารในบางหน่วยงาน โดยข้าราชการหญิงมักมีแนวโน้มเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการมากกว่าข้าราชการชาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ส่งเสริมให้ข้าราชการทหารอากาศมีช่องทางในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหน่วยงานโดยจัดกิจกรรมเสวนาเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการในระบบประชาธิปไตย

1.2 สนับสนุนให้ข้าราชการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่เป็นกลางเพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล

1.3 รับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของข้าราชการในระบบประชาธิปไตย

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 สร้างกลไกการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในหน่วยงาน เช่น การประชุมหารือ หรือกลุ่มสนทนาในองค์กร

2.2 พัฒนาโครงการรณรงค์ให้ข้าราชการตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งและสิทธิพลเมืองของตน

2.3 เพิ่มกิจกรรมให้ความรู้ด้านกฎหมายและกระบวนการเลือกตั้งเพื่อให้ข้าราชการสามารถตัดสินใจทางการเมืองอย่างมีข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- จักรี พรหมแก้ว. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของข้าราชการทหารบก. *วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ*. 10 (1), 27.
- จำอากาศเอกฐานพนพงศ์ ปินตา. (2560). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารอากาศกองดุริยางค์ ทหารอากาศหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน. *การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษารั้งที่ 12*.
- ชีวรัตน์ สว่างศรี และ วชิรินทร์ ชาญศิลป์. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหารในกองพันระวังป้องกันสำนักกองบัญชาการ กองบัญชาการกองทัพไทย. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 2(2), 83-95.
- ญัฐวุฒิ สุทธิประภา พิชยา เลือดชัยพฤกษ์ และอัญญลีนต์ กมลนันธกิจ. (2563) ทศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร : ศึกษากรณีกองพันทหารช่างที่ 8 กองพลทหารม้าที่ 1 จังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 4 (4).
- พิชิต รัชตพิบูลภพ. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*. 14 (1). 101.

- ไพวัลย์ เสนบุญ และ เกษฎา ผาทอง. (2567). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร กองพันทหารราบหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน กรุงเทพมหานคร. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, 7(3).
- ศศิกันต์ วรรณยิ่ง (2557). *ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารภายในสำนักงานเลขานุการกองทัพบก*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรวัชร เพชรคง. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตราชบุรีบูรณะ. *วารสารวิจัยราชภัฏธนบุรี รัชใช้สังคม*, 6(1)

พฤติกรรมการทำงานของบุคลากร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์
อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Work behavior of personnel at the Provincial Electricity Authority, Pratunam
Phra In, Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

สุนิสา เสือป่า¹

สมชัย แสนภูมิ²

นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์¹

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์²

Sunisa suaepa

Somchai Saenphumi

Walaiyolongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

Email sunisa.suae@vru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรในการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ จำนวนทั้งหมด 70 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จำนวน 59 คนโดยการใช้ตารางแสดงขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการทำงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.54 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นด้านที่มากที่สุดคือความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.26 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาความรอบคอบ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.45 อยู่ในระดับมากที่สุด ถัดมาความมีวินัย $\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.68 อยู่ในระดับมาก ถัดมาความรับผิดชอบ $\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.70 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดทัศนคติที่ดี มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.61 อยู่ในระดับมาก 2) ความแตกต่างของปัจจัยของพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การปฏิบัติงาน, บุคลากร, พฤติกรรม

Abstract

This study aimed to: 1) To study the work behavior of the personnel of the Provincial Electricity Authority, Pratum Phra In. 2) To compare personal factors and work behavior of the personnel of the Provincial Electricity Authority, Pratum Phra In. The population and sample used in the research are the personnel of the Provincial Electricity Authority, Pratum Phra In, totaling 70 people. The sample size is 59 people using the ready-made sample size table of Krejcie and Morgan (1970). The research instrument is a questionnaire. The statistics used for data analysis are percentage, mean, standard deviation, and inferential statistics. The results of the research found that 1) The work behavior of the personnel of the Provincial Electricity Authority, Pratum Phra In, Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, overall is at the highest level with an average value of $\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.54, which is at the highest level. When classified into the highest aspect, honesty has an average value of $\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.26, which is at the highest level. Next is prudence, with an average of $\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.45, at the highest level. Next is discipline, $\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.68, at a high level. Next is responsibility, $\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.70, at a high level. And the least is good attitude, with an average of $\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.61, at a high level. 2) The difference in factors of work behavior of the personnel of the Provincial Electricity Authority, Pratum Phra In, Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, found that personal factors affecting the work behavior of the personnel of the Provincial Electricity Authority, Pratum Phra In, Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province were not different.

Keywords: Operation, personnel, behavior.

บทนำ

จุดเริ่มต้นของไฟฟ้าในไทย จอมพลเจ้าพระยา สूरศักดิ์มนตรี (เจิม แสงชูโต) หรือในขณะนั้นมีบรรดาศักดิ์เป็น เจ้าหมื่นไวยวรนาถเป็นผู้แรกที่นำ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า มาติดตั้งที่ กรมทหารหน้า (ปัจจุบันคือกระทรวงกลาโหม)วันแรกที่ทดลองให้แสงสว่างด้วยไฟฟ้า ได้รับความสนใจอย่างมากจากขุนนาง ข้าราชการ และประชาชนที่มาชมกันอย่างแน่นขนัด รัชกาลที่ 5 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ติดตั้งไฟฟ้าในวังเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ทรงทราบ ก็ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ติดตั้งไฟฟ้าใน พระบรมมหาราชวัง ทันทีจากนั้นไฟฟ้าก็เริ่ม แพร่หลาย สู่พระราชวังอื่น ๆ และบ้านเจ้านาย การพัฒนากิจการไฟฟ้าบริษัทจาก ประเทศเดนมาร์ก ได้รับสัมปทานผลิตไฟฟ้าเพื่อเดินรถรางสาย บางคอแหลม - พระบรมมหาราชวังมีการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าแบบถาวรที่ วัดเลียบ (ปัจจุบันคือ

ที่ตั้ง การไฟฟ้านครหลวง) โรงไฟฟ้าหลวงสามเสน และการรวมกิจการปี พ.ศ. 2457 (ค.ศ. 1914) มีการตั้ง โรงไฟฟ้าหลวงสามเสน ขึ้นอีกแห่งต่อมากิจการโรงไฟฟ้าหลวงสามเสนได้รวมกับโรงไฟฟ้าที่วัดเลียบและกลายเป็น การไฟฟ้านครหลวง ที่ดูแลพื้นที่ กรุงเทพฯ สมุทรปราการ และนนทบุรีการขยายกิจการไฟฟ้าในภูมิภาค จุดเริ่มต้นเทศบาลเมืองนครปฐม เป็นพื้นที่แรกที่มีการก่อสร้างไฟฟ้าในระดับเทศบาลจากนั้นมีการ ท่อย่อยขยาย ไปยังชุมชนขนาดใหญ่ในระดับ จังหวัด และ อำเภอ

ผลกระทบจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดภาวะ ขาดแคลนอะไหล่และน้ำมันเชื้อเพลิงระบบผลิตไฟฟ้า เสื่อมโทรม และชะงักงัน พ้นพหุหลังสงคราม (พ.ศ. 2490 เป็นต้นไป)สภาพเศรษฐกิจเริ่มดีขึ้น ประเทศไทยเริ่มพัฒนาท้องถิ่น และเห็นความสำคัญของไฟฟ้าในภูมิภาครัฐบาลเร่ง ขยายกิจการไฟฟ้า และพัฒนาระบบเดิมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การก่อตั้ง “องค์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค” (กฟภ.) ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2497 (ค.ศ. 1954)เป็นองค์การเอกเทศ ตาม พระราชกฤษฎีกา ลงวันที่ 6 มีนาคม 2497 และประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา เมื่อ 16 มีนาคม 2497 มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการบริหาร ขึ้นมาดูแล อยู่ภายใต้การควบคุมของกรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทยและรัฐบาล โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจกำกับโดยทั่วไป องค์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีทุนประเดิมตามกฎหมายจำนวน 5 ล้านบาท มีการไฟฟ้าอยู่ในความดูแลจำนวน 117 แห่ง เริ่มกิจการใหม่คณะกรรมการ องค์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกำหนดโครงการและแผนงานการดำเนินงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็น องค์การการผลิตสาธูปโภคเพื่อให้บริการ ประชาชนด้านกระแสไฟฟ้า เพื่อให้มีระบบไฟฟ้าที่มั่นคงเพียงพอต่อประชาชน และมุ่งให้บริการ พลังงานไฟฟ้า อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อคุณภาพชีวิต การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประตุน้ำพระอินทร์ เป็น องค์การที่มีขนาดเล็ก อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน มีบทบาทปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลให้บริการผู้ที่มาจ่ายบิลค่าไฟ ทั้งติดตั้งเครื่องจักรและการเดินเครื่อง ออกไปก่อสร้างระบบจำหน่ายไฟฟ้า แล้วพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากร และกระบวนการทำงานของบุคลากรที่ผ่านการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประตุน้ำพระอินทร์ยังไม่มีการศึกษาประเด็นนี้จึงทำให้ผู้ศึกษาวิจัยมีความสนใจในประเด็นนี้เพื่อนำเสนอต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประตุน้ำพระอินทร์นำไปปรับใช้กับบุคลากร

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประตุน้ำพระอินทร์ อำเภอบางปะอินทร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อต้องการทราบถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรรวมไปถึงปัจจัยที่ส่งต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประตุน้ำพระอินทร์

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรในการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประตุน้ำพระอินทร์
- 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประตุน้ำพระอินทร์

สมมติฐานในการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประตุน้ำพระอินทร์แตกต่างกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประตุน้ำพระอินทร์แตกต่างกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการแจกสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประตุน้ำพระอินทร์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางแสดงขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อร้อยม่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 59 คน

โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาและสืบค้นข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากสื่อในระบบออนไลน์ (internet) แปลความหมาย วิเคราะห์ สังเคราะห์แล้วกำหนดขอบเขตประเด็นเพื่อสร้างแบบสอบถามการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research)
2. นำแบบสอบถาม (questionnaire) ที่สร้างขึ้นไปนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (specialist) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ความเชื่อมั่น (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) ของเครื่องมือ
3. นำแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ความเชื่อมั่น (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง แก้ไขเมื่อได้ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมแบบสอบถามการวิจัย (questionnaire) ตามคำแนะนำแล้ว นำเครื่องมือไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง
4. หลังจากที่ได้แบบสอบถามการวิจัย (questionnaire) ที่มีความสมบูรณ์แล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) และความเที่ยงตรง (validity) ของแบบสอบถามก่อนลงพื้นที่จริง
5. นำแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผ่านการอนุมัติจากผู้เชี่ยวชาญแล้วลงพื้นที่เพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างตามระเบียบวิธีวิจัยต่อไป

6. วิธีการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัยนั้น เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วก็ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา พร้อมประเมินค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ ส่วนการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ เป็นการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณาและทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษาโดยพิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับวัตถุประสงค์และนิยาม

ศัพทโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้พิจารณาความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และจากค่าสัมประสิทธิ์ครอนบัค อัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นของคำถามแต่ละประเด็น และได้ค่าแห่งความเชื่อมั่นรวมอยู่ระหว่าง 0.7–1.00 ซึ่งเครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมีคำตอบในลักษณะมาตราวัดลิเคิร์ต (Likert Scale) วัดแบบอัตราการประเมิน (rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ใช้การศึกษา 2 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่กรอกเรียบร้อยแล้วจากกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้ในบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้ได้ครบ 59 คนและนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักทางสถิติ
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการศึกษาข้อมูลที่มีการเก็บรวบรวมและค้นคว้ามาจากหนังสือ เอกสาร ตำรา วิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากเว็บไซต์สำนักงาน สถาววิจัยแห่งชาติ เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลบทความจากหนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้ประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง ซึ่งแบบสอบถามต้องสมบูรณ์ทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่รวบรวมที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส และนำข้อมูลเข้าโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้ลงคะแนนแต่ละข้อแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 อันดับ

สถิติที่ใช้ในงานวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test และ F-test

1. การแจกแจงความถี่ (Frequency Distributions) คือ การจัดข้อมูลให้เป็นพวกหรือให้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้อธิบายความถี่ ร้อยละของข้อมูล ที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. ค่าเฉลี่ยตัวอย่าง (Sample mean) เพื่ออธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อใช้อธิบายค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5. ค่าสถิติ Independent Sample t-test ใช้เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลกรณีตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ มากที่สุดความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาความรอบคอบ ถัดมาความมี ถัดมาความรับผิดชอบ และน้อยที่สุดทัศนคติที่ดีตามลำดับ พบว่าพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 พบว่า ความแตกต่างของปัจจัยของพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 แสดงภาพรวมของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความรับผิดชอบ	4.36	0.70	มาก
ความซื่อสัตย์	4.88	0.26	มากที่สุด
ทัศนคติที่ดี	4.33	0.61	มาก
ความรอบคอบ	4.76	0.45	มากที่สุด
ความมีวินัย	4.44	0.68	มาก
รวม	4.55	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.54 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ มากที่สุด ความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.26 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาความรอบคอบ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.45 อยู่ในระดับมากที่สุด ถัดมาความมีวินัย $\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.68 อยู่ในระดับมาก ถัดมาความรับผิดชอบ $\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.70 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดทัศนคติที่ดี มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.61 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ มากที่สุดด้านความซื่อสัตย์ รองลงมาความรอบคอบ ถัดมาความมีวินัย ถัดมาความรับผิดชอบ และน้อยที่สุดทัศนคติที่ดี

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกเพศ

ระดับพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร	ชาย		หญิง		Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความรับผิดชอบ	4.17	0.82	4.57	0.48	0.03
ความซื่อสัตย์	4.88	0.28	4.89	0.24	0.93
ทัศนคติที่ดี	4.14	0.66	4.55	0.47	0.00
ความรอบคอบ	4.69	0.57	4.83	0.27	0.22
ความมีวินัย	4.38	0.71	4.51	0.65	0.47
รวม	4.45	0.60	4.67	0.42	0.33

จากตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมพบว่า Sig เท่ากับ 0.33 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศแตกต่างกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความซื่อสัตย์ Sig = 0.93 ความรอบคอบ Sig = 0.22 ความมีวินัย Sig = 0.47 ยกเว้น ทักษะที่ดี Sig = 0.00 และความรับผิดชอบ Sig = 0.03

แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศแตกต่างกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้านด้านความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน ความรอบคอบไม่แตกต่างกัน ความมีวินัยไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันและด้าน ทักษะที่ดีแตกต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกอายุ

ระดับ พฤติกรรมการ ปฏิบัติงานของ บุคลากร	ระหว่าง 20 - 30 ปี		ระหว่าง 31 - 40 ปี		ระหว่าง 41 - 50 ปี		ระหว่าง 51 - 60 ปี		อายุ 60 ปีขึ้นไป		Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความ รับผิดชอบ	4.05	0.95	4.47	0.58	4.50	0.54	4.50	0.65	4.50	0.00	0.35
ความซื่อสัตย์	4.82	0.35	4.97	0.11	4.80	0.32	4.93	0.17	5.00	0.00	0.30
ทักษะที่ดี	4.14	0.78	4.50	0.45	4.42	0.40	4.06	0.72	4.83	0.28	0.14
ความรอบคอบ	4.67	0.63	4.67	0.63	4.88	0.21	4.68	0.45	5.00	0.00	0.64
ความมีวินัย	4.32	0.68	4.41	0.66	4.57	0.73	4.37	0.79	5.00	0.00	0.55
รวม	4.40	0.67	4.60	0.48	4.63	0.44	4.50	0.39	0.55	0.05	0.39

จากตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมพบว่า Sig เท่ากับ 0.39 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุแตกต่างพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความรับผิดชอบ Sig = 0.35 ความซื่อสัตย์ Sig = 0.30 ทักษะที่ดี Sig = 0.14 ความรอบคอบ Sig = 0.64 ความมีวินัย Sig = 0.55

แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุแตกต่างพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน ด้านความรับผิดชอบไม่แตกต่าง ด้านความซื่อสัตย์ไม่แตกต่าง ทักษะที่ดีไม่แตกต่าง ความรอบคอบ ไม่แตกต่าง ความมีวินัย ไม่แตกต่าง

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกการศึกษา

ระดับพฤติกรรมการ ปฏิบัติงานของบุคลากร	ปวช.		ปวส.		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความรับผิดชอบ	4.00	1.01	4.52	0.55	4.36	0.56	4.80	0.27	0.08
ความซื่อสัตย์	4.85	0.36	4.83	0.29	4.93	0.17	5.00	0.00	0.49
ทักษะที่ดี	4.25	0.80	4.27	0.46	4.36	0.62	4.70	0.44	0.53
ความรอบคอบ	4.78	0.32	4.77	0.42	4.68	0.58	5.00	0.00	0.56
ความมีวินัย	4.39	0.71	4.44	0.63	4.36	0.75	5.00	0.00	0.30
รวม	4.45	0.64	4.56	0.47	4.53	0.53	4.90	0.14	0.39

จากตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมพบว่า Sig เท่ากับ 0.39 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษแตกต่างกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความรับผิดชอบ Sig = 0.08 ความซื่อสัตย์ Sig = 0.49 ทักษะที่ดี Sig = 0.53 ความรอบคอบ Sig = 0.56 ความมีวินัย Sig = 0.30

แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมพบว่าไม่แตกต่างกันทุกด้าน ด้านความรับผิดชอบไม่แตกต่าง ด้านความซื่อสัตย์ไม่แตกต่าง ด้านทักษะที่ดีไม่แตกต่าง ด้านความรอบคอบไม่แตกต่าง ด้านความมีวินัยไม่แตกต่าง

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยจำแนกตำแหน่ง

ระดับพฤติกรรม การปฏิบัติงาน ของบุคลากร	ยุทธศาสตร์		การวางแผน และพัฒนา ระบบไฟฟ้า		วิศวกรรม		บริหาร องค์กร		บัญชีและ การเงิน		ธุรกิจและ การตลาด		ก่อสร้างและ บริหาร โครงสร้าง		สนับสนุน องค์กร		ปฏิบัติการ และ บำรุงรักษา		Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความ รับผิดชอบ	4.50	0.57	4.00	0.70	4.66	0.25	4.66	0.28	4.14	0.47	4.57	0.73	4.50	0.86	4.10	0.54	4.33	1.02	0.67
ความซื่อสัตย์	4.85	0.37	4.92	0.18	4.75	0.41	5.00	0.00	4.85	0.24	5.00	0.00	4.90	0.22	4.90	0.22	4.87	0.31	0.88
ทักษะที่ดี	4.50	0.40	3.85	0.62	4.33	0.75	4.83	0.28	4.57	0.44	4.71	0.48	4.40	0.41	4.10	0.65	4.12	0.71	0.10
ความ รอบคอบ	4.78	0.39	4.57	0.44	4.41	1.02	5.00	0.00	4.92	0.18	4.78	0.26	5.00	0.00	4.50	0.61	4.87	0.22	0.25
ความมีวินัย	4.57	0.93	4.00	0.86	4.33	0.75	5.00	0.00	4.50	0.50	4.42	0.73	4.40	0.89	4.50	0.35	4.54	0.58	0.71
รวม	4.64	0.53	4.26	0.56	4.49	0.63	4.89	0.11	4.59	0.36	4.69	0.44	4.64	0.47	4.42	0.47	4.54	0.56	0.52

จากตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมพบว่า Sig เท่ากับ 0.52 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่งแตกต่างกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความรับผิดชอบ Sig = 0.67 ความซื่อสัตย์ Sig = 0.88 ทักษะที่ดี Sig = 0.10 ความรอบคอบ Sig = 0.25 ความมีวินัย Sig = 0.71

แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยจำแนกตำแหน่ง พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่งแตกต่างกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน ความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน ความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน ทักษะที่ดีไม่แตกต่างกัน ความรอบคอบไม่แตกต่างกัน ความมีวินัยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกรายได้ต่อเดือน

ระดับพฤติกรรม การปฏิบัติงาน ของบุคลากร	10,000 – 15,000 บาท		15,001 – 20,000 บาท		20,001 – 30,000 บาท		30,001 – 40,000 บาท		Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความรับผิดชอบ	3.88	0.98	4.50	0.62	4.47	0.46	4.66	0.28	0.04
ความซื่อสัตย์	4.80	0.38	4.92	0.18	4.88	0.27	5.00	0.00	0.56
ทักษะที่ดี	4.11	0.82	4.38	0.52	4.36	0.56	4.83	0.28	0.28
ความรอบคอบ	4.53	0.69	4.76	0.41	4.88	0.27	5.00	0.00	0.15
ความมีวินัย	4.11	0.79	4.48	0.60	4.55	0.70	5.00	0.00	0.13
รวม	4.28	0.73	4.60	0.46	4.62	0.45	4.89	0.11	0.23

จากตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า Sig เท่ากับ 0.23 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดย ความซื่อสัตย์ Sig = 0.56 ทักษะที่ดี Sig = 0.28 ความรอบคอบ Sig = 0.15 ความมีวินัย Sig = 0.13 ยกเว้นความรับผิดชอบ Sig = 0.04

แสดงผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกรายได้ต่อเดือนพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน ความซื่อสัตย์ไม่แตกต่าง ทักษะที่ดีไม่แตกต่าง ความรอบคอบไม่แตกต่าง ความมีวินัยไม่แตกต่าง ยกเว้นความรับผิดชอบแตกต่าง

สรุปและอภิปรายผล

พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ มากที่สุดความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาความรอบคอบ ถัดมาความมี ถัดมาความรับผิดชอบ และน้อยที่สุดทักษะที่ดี ตามลำดับ พบว่าพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดงานวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของณัฐฐิกา เจียกม (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการทำงานพนักงานดีเด่นในโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานของพนักงานดีเด่นในโรงงานอุตสาหกรรมด้วยวิธีการศึกษาแบบกรณีศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานดีเด่นของโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตอาหารทะเลแช่แข็งแห่งหนึ่ง จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสัมภาษณ์ประเภทมีโครงสร้างวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการแบบพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการทำงานของพนักงาน ดีเด่นในโรงงานอุตสาหกรรมมีคุณลักษณะ 4 ด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านความมีวินัย มีการแสดงพฤติกรรมโดย มีความเอาใจใส่ต่อการทำงานมีการวางแผนการทำงานล่วงหน้า และปฏิบัติตามกฎระเบียบ อย่างเคร่งครัดแม้จะไม่มีระบบตรวจสอบติดตามควบคุมการทำงาน
2. ด้านความรับผิดชอบ มีการแสดงพฤติกรรมโดย มีความกระตือรือร้นในการทำงานมีความสุข กับการทำงาน และใช้ทรัพยากรของทางโรงงานอุตสาหกรรมอย่างประหยัด

3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีการแสดงพฤติกรรมโดยมีความสนใจที่จะอาสาช่วยงานต่างๆของทางโรงงานอุตสาหกรรม ชอบให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงาน และให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันเป็นทีม

4. ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีการแสดงพฤติกรรมโดยมีการพัฒนาการทำงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง แสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการสร้างเครือข่ายในการทำงาน และมีการจัดลำดับความสำคัญในการทำงาน จากการศึกษาพบว่าแนวคิดของณัฐริกา เจยาคม (2551) พฤติกรรมของพนักงานการปฏิบัติงานนั้นจำเป็นต้องมี 4 คุณลักษณะ 1) ด้านความมีวินัย 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 4) ด้านความคิดสร้างสรรค์

ในขณะที่ ศุภกัญญา จันทรูกษา (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้ 1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ไฟฟ้าที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้า ส่วนภูมิภาค เขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี 2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้ไฟฟ้าที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้า ส่วนภูมิภาค เขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ ในเรื่องความถูกต้อง เที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามของเนื้อหา ดังนี้ 1. ความเที่ยงตรง (Validity) ได้มีการทดสอบโดยเก็บแบบสอบถามจากผู้ไฟฟ้าที่มีลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา เพื่ออยู่ร่วมพิจารณาความ เที่ยงตรงในเชิงเนื้อหาว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้หรือไม่ และหลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงในขั้นตอนต่อไป 2. ความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยทำการทดสอบแบบสอบถาม (Pre-Test) กับผู้ใช้ไฟฟ้าที่มีลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 50 ชุด เพื่อทดสอบความเข้าใจในการตอบคำถาม และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้ไฟฟ้าที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.64 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอุบลราชธานี ผู้ใช้ไฟฟ้ามีความพึงพอใจในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลากร ด้านกลยุทธ์การให้บริการ ด้านกระบวนการ ด้านราคาและ ค่าใช้จ่ายของผู้ใช้บริการ ด้านการส่งเสริมการตลาดและการให้ความรู้แก่ผู้ใช้บริการ และด้านสถานที่และ การจัดสภาพแวดล้อม

ส่วนความแตกต่างของปัจจัยของพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประตุน้ำพระอินทร์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประตุน้ำพระอินทร์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิชัย บำเพ็ญเพียร (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้าส่วน ภูมิภาคเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาคุณภาพการ ให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเมือง

พทยา จังหวัดชลบุรี ตามความคิดของผู้ใช้ไฟฟ้า 2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเมืองพทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทการใช้ไฟฟ้า เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ ข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยพิจารณาจากกรอบแนวความคิดและตัวแปรต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยลักษณะโครงสร้างของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิดประกอบด้วย แบบสอบถามส่วนที่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทการใช้ไฟของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close- ended questions) จำนวน 5 ข้อ แบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการ ให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเมืองพทยา จังหวัดชลบุรี เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended questions) จำนวน 35 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 12 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความเชื่อถือได้ 2. ด้านการตอบสนอง 3. ด้านความสามารถ 4. ด้านการเข้าถึงบริการ 5. ด้านความสุภาพอ่อน โยน 6. ด้านการสื่อสาร 7. ด้านความมั่นคง 8. ด้านความซื่อสัตย์ 9. ด้านความเข้าใจ 10. ด้านการสร้างสิ่งจับต้องได้ 11. ด้านคุณภาพไฟฟ้า 12. ด้านจดหน่วยพิมพ์บิล ในคำถามส่วนที่ 2 แบ่งเป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) เป็นการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert scale) โดยกำหนดระดับสเกลเป็น 4 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนของการประเมินค่า ดังนี้ 4 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพดีมาก 3 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพดี 2 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพพอใช้ 1 คะแนน หมายถึงระดับคุณภาพควรปรับปรุง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเมืองพทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามลักษณะทั่วไปพบว่าผู้ที่ใช้ไฟฟ้าที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการ ของการ ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเมืองพทยา จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ที่ใช้ไฟฟ้าที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทการใช้ไฟ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพการ ให้บริการของการ ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเมืองพทยา จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานควรกำหนดกฎระเบียบที่เคร่งครัดมากกว่าเดิม เพื่อที่บุคลากรไม่เพิกเฉยต่อกฎระเบียบ
2. หน่วยงานควรจัดกิจกรรมฝึกอบรม เพราะมีประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคคล ทำให้มีความรู้เข้าใจในการปฏิบัติงาน มีทักษะในการทำงานที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานให้มากขึ้นกว่าเดิม ทั้งในด้านความประพฤติ รวมไปถึงการปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน ให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยที่หน่วยงานกำหนดไว้เพื่อให้พฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

2. หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานของบุคคล ให้มีความกระตือรือร้น ความรวดเร็ว ในงานการปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนดไว้เพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคคลได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์. (2565). *ประวัติความเป็นมาของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์*. พระนครศรีอยุธยา : ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ของราชการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์.

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์. (2565). *เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ*. พระนครศรีอยุธยา : ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ของราชการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์
ณัฐิกา เจียคม. (2551). *พฤติกรรมการทำงานของพนักงานดีเด นในโรงงานอุตสาหกรรม: กรณีศึกษา. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*

นพพงษ์ บุญจิตราตุล. (2527). *ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อนงค์ศิลป์การพิมพ์*
บุคลากรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประจวบคีรีขันธ์. (2555). สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2568.

จาก <https://www.pea.co.th/c1/pni>

สิทธิชัย บำเพ็ญเพียร. (2557). *คุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา*

ประวัติความเป็นมาของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. (2427). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2568.
เข้าถึงได้จาก:<https://www.pea.co.th>.

ศุภกัญญา จันทรุกขา. (2557). *คุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.*

การเกิดขึ้นของวิกฤต PM 2.5 และวิธีการรับมือของประชาชนกับการทำงานของภาครัฐ
พร้อมทั้งการหาวิธีรับมือของนักปกครองรุ่นใหม่

The Emergence of the PM 2.5 Crisis and Public Response
Government Actions and Strategies for New-Generation Administrators

พระวิชรญาณ วิสุทธิญาณ (ไม้แหยม)*

อภิชาติ เหม้อยไรสง

พระณัฐวุฒิ อภิบุญ (พันทะลี)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

Wicharayan Wisuttiyano (Moyaem)

Aphichit Mueaithaisong

Phra Nathawut Phanthali

Mahamakut Buddhist University Isan Campus

Email. paiwicharayan@gmail.com

บทคัดย่อ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ที่ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในวงกว้าง แม้จะมีมาตรการจากภาครัฐและการปรับตัวของประชาชน แต่ยังคงพบข้อจำกัดในการจัดการอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในด้านการบังคับใช้กฎหมายและการบริหารข้อมูลคุณภาพอากาศ ดังนั้น บทความนี้มีเป้าหมายเสนอวิธีการรับมือของประชาชน บทบาทของภาครัฐ และการนำแนวคิดการบริหารเชิงรุกสำหรับนักปกครองรุ่นใหม่มาใช้ในการแก้ไขปัญหา PM 2.5 อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก หรือ PM 2.5 ได้ทวีความรุนแรงจนกลายเป็นวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในหลายพื้นที่ของประเทศไทย ฝุ่นละอองขนาดเล็กนี้มีความสามารถในการแทรกซึมเข้าสู่ระบบทางเดินหายใจและกระแสเลือด ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ปัจจัยที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศดังกล่าวมีทั้งแหล่งกำเนิดจากธรรมชาติและกิจกรรมของมนุษย์ อาทิ การเผาไหม้เชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมและการขนส่ง การเผาวัสดุทางการเกษตร รวมถึงไฟป่าที่เกิดขึ้นในหลายภูมิภาค การรับมือกับปัญหา PM 2.5 จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยประชาชนได้มีการปรับตัวผ่านมาตรการป้องกันส่วนบุคคล เช่น การใช้หน้ากากอนามัย การลดกิจกรรมกลางแจ้งในช่วงที่ค่าฝุ่นสูง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้พลังงาน รวมถึงการส่งเสียงเรียกร้องต่อภาครัฐเพื่อดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน ภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการปัญหาฝุ่น PM 2.5 ผ่านการกำหนดนโยบาย การออกกฎหมายควบคุมมลพิษ การบังคับใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับการปล่อยมลพิษ รวมถึงการส่งเสริมมาตรการลดการเผาในที่โล่ง อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของภาครัฐยังคงเผชิญกับข้อจำกัดหลายประการ อาทิ การบังคับใช้กฎหมายที่ยังไม่ทั่วถึง การขาดความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน และปัญหาด้านการบริหารจัดการข้อมูลคุณภาพอากาศ

สำหรับนักปกครองรุ่นใหม่ การเผชิญหน้ากับวิกฤต PM 2.5 ต้องอาศัยแนวคิดการบริหารเชิงรุก และการบูรณาการองค์ความรู้จากหลากหลายสาขา รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดตาม แจ้งเตือน และบริหารจัดการคุณภาพอากาศ การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่ส่งเสริมระบบคมนาคมสะอาด และการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ภาคเอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลดมลพิษทางอากาศอย่างจริงจัง

บทความนี้จึงมุ่งศึกษาทั้งในมิติของมาตรการที่ประชาชนใช้ในการรับมือกับปัญหาฝุ่น PM 2.5 บทบาทและความท้าทายของภาครัฐในการจัดการปัญหาดังกล่าว ตลอดจนแนวทางการบริหารจัดการที่นักปกครองรุ่นใหม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนากลไกการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

คำสำคัญ: PM 2.5, การจัดการภาครัฐ, นักปกครองรุ่นใหม่

Abstract

Over the past decade, Thailand has been grappling with the escalating problem of fine particulate matter (PM2.5), which has increasingly impacted public health, the economy, and the environment on a broad scale. Despite government measures and public adaptation efforts, there remain significant limitations in achieving sustainable management, particularly in the areas of law enforcement and air quality data management.

This article aims to propose strategies for public response, outline the role of governmental bodies, and introduce proactive governance approaches for the new generation of administrators to address the PM2.5 problem effectively and sustainably. The crisis of PM2.5 has evolved into an environmental and public health emergency that directly affects the quality of life in many regions of Thailand. Fine particulate matter can penetrate the respiratory system and bloodstream, leading to both short-term and long-term health effects. The sources of PM2.5 pollution stem from both natural phenomena and human activities, such as industrial and transportation-related combustion, agricultural burning, and forest fires across various regions.

Effective responses to PM2.5 require the participation of all sectors. Citizens have adapted through personal protective measures such as wearing masks, reducing outdoor activities during high pollution periods, changing energy consumption behaviors, and advocating for more effective governmental interventions. Simultaneously, the government plays a critical role in managing the PM2.5 issue through policy formulation, pollution control legislation, enforcement of emission regulations, and the promotion of open burning reduction measures.

However, state operations continue to face several challenges, including uneven enforcement, lack of inter-agency coordination, and deficiencies in air quality data management.

For the new generation of administrators, confronting the PM2.5 crisis demands a proactive governance mindset, the integration of interdisciplinary knowledge, and the application of digital technologies for monitoring, alerting, and managing air quality. Initiatives such as the development of smart cities with clean transportation systems and incentive mechanisms to engage both the private sector and the public in air pollution reduction efforts are essential.

This article thus examines public coping measures for PM2.5, the roles and challenges faced by the government in addressing the issue, and governance strategies that new-generation administrators can adopt to enhance the effectiveness and sustainability of problem-solving mechanisms.

Keywords: PM2.5, Public Sector Management, New Generation Administrators

บทนำ

ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5) คือ ฝุ่นละอองที่เป็นอนุภาคที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางเล็กกว่า 2.5 ไมครอน มีแหล่งกำเนิดจากควันเสียของรถยนต์ โรงไฟฟ้า โรงงานอุตสาหกรรม ควันที่เกิดจากหุงต้มอาหารโดยใช้ฟืน และการเผาไหม้เชื้อเพลิงทางการเกษตร นอกจากนี้ยังเกิดจากก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ที่ทำปฏิกิริยากับสารอื่นในอากาศ ทำให้เกิดเป็นฝุ่นละอองได้ ละอองฝุ่นในอากาศที่มีอนุภาคขนาดเล็กจนไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ณ เวลานี้ คงหนีไม่พ้นละอองฝุ่นขนาดเล็กที่มีหน่วยเป็น "ไมครอน" หรือที่คุ้นชินและรู้จักกันดีในชื่อของ "ฝุ่น PM2.5" (Particulate Matters: PM) ซึ่งมีขนาดเล็กประมาณ 1 ใน 25 ของเส้นผ่านศูนย์กลางของเส้นผมมนุษย์ และมีปริมาณสูงมากในอากาศ จนคล้ายกับมีหมอกหรือควันลอยอยู่ในอากาศตลอดเวลา ด้วยขนาดที่เล็กมาก ฝุ่นละอองเหล่านี้สามารถลอดผ่านกรงของจมูกไปยังหลอดลม และลึกลงไปจนถึงถุงลมปอด และซึมเข้าสู่กระแสเลือด ส่งผลเสียต่อร่างกาย อาจทำให้เกิดอาการแสบตา แสบจมูก เจ็บคอ ไม่สบาย ไอ และมีเสมหะ ในขณะที่ผลกระทบต่อร่างกายในระยะยาวอาจทำให้เกิดโรคมะเร็งปอด และโรคระบบหัวใจและหลอดเลือดได้ (กระทรวงสาธารณสุข, 2563 : 434-448)

การขยายตัวทางเศรษฐกิจนำมาซึ่งมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะมลพิษทางอากาศจากฝุ่นละออง PM2.5 ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชากรในหลายประเทศทั่วโลก นับเป็นความท้าทายของภาครัฐในทุกประเทศที่ประสบปัญหานี้ ในการออกนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อแก้ไข ป้องกัน และลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสุขภาพของประชากรในประเทศของตน

ประเทศไทยก็เป็นอีกหนึ่งประเทศที่ประสบปัญหาหมอกพิษฝุ่นละออง PM2.5 (วรณาราช ชนะบวรสกุล, เสรีย์ ตู้อะกาย, ปิยะรัตน์ ปรีย์มาโนช และ มงคลรัช, 2565 : 143-161)

ปัญหาฝุ่น PM2.5 ในประเทศไทยส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัจจุบันองค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้สิทธิในการเข้าถึงอากาศที่สะอาดเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน หลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกาและฝรั่งเศส ได้นำหลักการนี้ไปบัญญัติในรัฐธรรมนูญและออกกฎหมายอากาศสะอาด เพื่อควบคุมมลพิษทางอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับประเทศไทย แม้ว่าจะมีการออกกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหลายฉบับ แต่ยังมีขาดการบูรณาการและมาตรฐานการจัดการที่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรค ได้แก่ กฎหมายที่ล้าสมัย หน่วยงานที่รับผิดชอบหลายแห่งแต่ขาดความเป็นเอกภาพ และการกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศที่แตกต่างกัน จากข้อเรียกร้องของประชาชนและองค์การสหประชาชาติ ประเทศไทยมีความพยายามผลักดันร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาดจำนวน 7 ฉบับ โดยเฉพาะร่างพระราชบัญญัติกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ ที่เสนอโดยประชาชนกว่า 22,000 รายชื่อ ซึ่งมีหลักการใกล้เคียงกับกฎหมายอากาศสะอาดของสหรัฐอเมริกา เพื่อให้การแก้ปัญหาฝุ่น PM2.5 มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม จึงมีข้อเสนอให้ตรากฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศ พร้อมจัดตั้งหน่วยงานที่มีอำนาจรับผิดชอบโดยตรง และกระจายอำนาจไปยังภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบเป็นประจำ นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญในหมวดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยเพิ่มเติมสิทธิในการเข้าถึงอากาศที่สะอาด เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและให้ได้รับการคุ้มครองตามมาตรฐานสากล (ศศิธร แจ่มจันทร์, 2568 : 120-184)

ดังนั้น บทความนี้ศึกษาปัญหาฝุ่นละออง PM2.5 ในประเทศไทย ซึ่งเป็นปัญหาหมอกพิษทางอากาศที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะโรคทางเดินหายใจและหัวใจ ปัญหานี้เกิดจากทั้งแหล่งกำเนิดจากมนุษย์ เช่น คิว้นจากรถยนต์ การเผาไหม้ และอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมถึงปฏิกิริยาเคมีในอากาศ การจัดการปัญหานี้ในประเทศไทยยังขาดความบูรณาการ และการพัฒนากฎหมายที่เหมาะสม โดยมีการผลักดันร่างกฎหมายเพื่อจัดการฝุ่นละออง รวมถึงการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อรับรองสิทธิในการเข้าถึงอากาศสะอาด โดยนักปกครองรุ่นใหม่ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคม โดยมักเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีการศึกษาและมีมุมมองที่ทันสมัยเกี่ยวกับการแก้ปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม พวกเขาหวังที่จะพัฒนาประเทศให้สามารถรับมือกับปัญหาทางสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาเหตุของการเกิดฝุ่น PM 2.5 จนกลายเป็นผลกระทบต่อประชาชน

พัชราพรรณ ขอบธรรม และ สนิมิตราพร สุรินทร์ (2567) ได้อธิบายว่า ปัจจุบันประเทศไทยเผชิญปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 ซึ่งกระทบต่อสิทธิการเข้าถึงคุณภาพชีวิตที่ดีซึ่งเป็นสิทธิพื้นฐานที่ประชาชนพึงได้รับ ปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 เป็นปัญหาหมอกพิษทางอากาศของประเทศไทยที่เรื้อรังมานับกว่าสิบปี จากรายงานสถานการณ์หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 พบว่า ในปี 2566 ค่าฝุ่น PM 2.5 สูงกว่าในปีที่ผ่านมา โดยพบว่าจังหวัดที่มีค่าฝุ่น PM 2.5 สูงเกิน 51 ไมโครกรัมต่อ

ลูกบาศก์เมตร ต่อเนื่องเกิน 3 วัน ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่อยู่ในทางภาคเหนือของไทย รวมทั้ง 50 เขตของกรุงเทพฯ ส่งผลให้ต้นปีที่ผ่านมาผู้ป่วยเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศ 1.52 ล้านคน ปัญหาฝุ่น PM 2.5 มีสาเหตุมาจากไอเสียจากรถยนต์หรือจากการจราจร อากาศจากปล่องโรงงานอุตสาหกรรมและโรงไฟฟ้า การเผาในที่โล่งและในที่ไมโล่ง ในประเทศไทยและในประเทศเพื่อนบ้านที่มีการเผาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในหลายพื้นที่ที่ใกล้กับประเทศไทย เมื่อมีการลักลอบเผาเศษวัสดุทางการเกษตรเพื่อเป็นการกำจัด จึงทำให้เกิดปัญหาหมอกควันฝุ่นละอองข้ามพรมแดนมาจากประเทศเพื่อนบ้าน ข้อมูลทั้งภาคธุรกิจและราชการพบว่า ปัญหาหมอกควัน ฝุ่นละออง PM 2.5 ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสุขภาพของประชาชนในวงกว้าง ทำให้จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ โรคหัวใจ โรคผิวหนัง ดวงตา รวมไปถึงผู้ป่วยด้านสุขภาพจิตเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ หลายครัวเรือนต้องมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นจากทั้งค่ารักษาพยาบาลและค่าอุปกรณ์ป้องกันมลพิษ และยังส่งผลกระทบไปถึงภาคการท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยซึ่งเป็นกลุ่มที่รับรู้สถานการณ์จากสื่อต่างๆ มาอย่างต่อเนื่อง ขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติชะลอการเข้าท่องเที่ยวในประเทศไทยลงเนื่องจากความกังวลในสถานการณ์

วรัถม์ พิมพ์คต, ชันทอง ใจดี และ บุญวัฒน์ สว่างวงศ์ (2564) ได้อธิบายว่า ในปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาด้านมลพิษเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี สืบเนื่องมาจากวิถีการดำรงชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ต้องเพิ่มการผลิตเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ทำให้ต้องมีการเร่งใช้พลังงานและทรัพยากรเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านของอุตสาหกรรม การคมนาคม การก่อสร้าง และไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมและร่อยหรอลง ในขณะเดียวกันก็ส่งผลให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น อาทิ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ เป็นต้น มลพิษทางอากาศที่เป็นปัญหาสำคัญในปัจจุบัน ได้แก่ ฝุ่นละออง หมอกควัน การรวมตัวของก๊าซอื่นๆ ในบรรยากาศ โดยเฉพาะซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) และออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) รวมทั้งสารพิษอื่นๆ ที่ล้วนเป็นอันตรายต่อร่างกายมนุษย์ แหล่งกำเนิดโดยตรง ได้แก่ การเผาในที่โล่ง การคมนาคมขนส่ง การผลิตไฟฟ้า และอุตสาหกรรมการผลิต โทษของฝุ่นละออง PM 2.5 ที่ส่งผลกระทบต่อร่างกาย ได้แก่ แสบตา ตาแดง ผิวหนังอักเสบ ผื่นภูมิแพ้ผิวหนัง สมองพัฒนาช้า สมาธิสั้น มีไข้ ตัวร้อน แสบจมูก มีน้ำมูก ไอ จาม ปวดอักเสบ หัวใจขาดเลือด และอาจนำไปสู่มะเร็งปอด สาเหตุของ PM 2.5 ได้แก่ การเผาไหม้ของรถยนต์ แหล่งกำเนิดสำคัญคือ การจราจร โรงงานอุตสาหกรรม การเผาไหม้ขยะ และสารที่มีคาร์บอนเป็นองค์ประกอบ โดยในเขตอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร มีมหาวิทยาลัยอยู่เป็นจำนวนมาก

ธีรวัฒน์ น้ำคำ (2564) ได้อธิบายว่า ผลกระทบของวิกฤตฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 สะท้อนว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ใกล้ตัวเรามากขึ้นเรื่อย ๆ และไม่เพียงแต่เกิดผลกระทบในด้านสุขภาพร่างกายเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้เกิดความเสียหายทางการเงินและระบบเศรษฐกิจตามมา ซึ่งผลกระทบของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในแต่ละช่วงระยะเวลา โดยพิจารณาผ่านการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยว 20 สัญชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด และใช้จังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพมหานครเป็นตัวแทนเมืองท่องเที่ยวที่เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ ข้อมูลที่ศึกษาอยู่ในช่วงปี 2014 ถึงปี 2018 ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ส่งผลกระทบให้จำนวนนักท่องเที่ยว

ลดลง และผลกระทบดังกล่าวจะแตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา โดยเฉพาะในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม หากดัชนีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากค่าเฉลี่ยรายเดือน จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพมหานครลดลงจำนวน 106,060 คน และ 659,368 คน นอกจากนี้ ยังเกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เสียโอกาสจากนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ประมาณ 476.27 ล้านบาท และในกรุงเทพมหานครประมาณ 4,105.13 ล้านบาท อีกทั้ง ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ยังส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวแต่ละสัญชาติแตกต่างกันอีกด้วย

สรุปได้ว่า ประเทศไทยเผชิญปัญหาฝุ่น PM2.5 มานานกว่าสิบปี ส่งผลกระทบต่อสุขภาพสิทธิในการเข้าถึงอากาศสะอาด และเศรษฐกิจ สาเหตุหลักมาจากควันไอเสียจากรถยนต์ โรงงานอุตสาหกรรม การเผาในที่โล่ง และหมอกควันข้ามพรมแดน ฝุ่น PM2.5 ทำให้เกิดโรคทางเดินหายใจ หัวใจ ผิวหนัง และส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของสมอง อีกทั้งยังกระทบต่อการท่องเที่ยว ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงและเศรษฐกิจเสียโอกาสหลายพันล้านบาท ประเทศไทยยังขาดมาตรการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายอากาศสะอาดและมาตรการควบคุมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทบาทหน้าที่ของภาครัฐเพื่อรับมือกับวิกฤต PM 2.5

ภาครัฐได้คาดการณ์ไว้ จึงใช้นโยบายต่าง ๆ เพื่อให้ภาคธุรกิจในช่วงการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังสามารถดำเนินต่อไปได้ ส่งผลให้ในปี พ.ศ. 2566 ประเทศไทยสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศจากกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวสูงที่สุดในรอบ 4 ปี ในช่วงเวลาเดียวกันกับสถานการณ์โควิด-19 มีการแพร่ระบาด ในขณะเดียวกัน ทิศทางการท่องเที่ยวยังต้องกำหนดจุดมุ่งหมายที่จะสร้างคุณค่าสูงสุดต่อนักท่องเที่ยว อีกทั้งยังมีผลอย่างมากต่อการสร้างความสนใจจากนักท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ เช่น อากาศที่บริสุทธิ์ สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ทั้งหมดล้วนแต่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง อีกทั้งสภาพภูมิอากาศที่ดียังทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเพลิดเพลินและได้รับประสบการณ์ใหม่ไปกับกิจกรรมนอกสถานที่ ควบคู่กับการสัมผัสได้ถึงการใช้พักผ่อนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ การพิจารณาถึงความสะดวกต่อการเข้าถึงบริการคมนาคมขนส่งผู้โดยสาร สิ่งอำนวยความสะดวก และที่พัก ยังเป็นส่วนสนับสนุนที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความพึงพอใจเพิ่มมากขึ้น (รัชธร หมวกรอง และคณะ, 2567)

ธงชัย ลิ้มปิตกรานนท์ (2565) ได้กล่าวไว้ว่า เนื่องจากภาครัฐจำเป็นต้องรับมือกับปัญหาจาก PM 2.5 เนื่องด้วยรถยนต์ไฟฟ้าจะมีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ทั้งนี้ หากจะทำให้สำเร็จได้ต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนด้วย ดังนั้นในการเติบโตของรถยนต์ไฟฟ้า (EV) ต้องอาศัยปัจจัยในหลายส่วน เช่น มาตรการของภาครัฐ, จำนวนจุดชาร์จที่ต้องเพิ่มมากขึ้น, ราคารถยนต์ไฟฟ้าที่ต้องถูกลง หัวใจสำคัญของการเติบโตของรถยนต์ไฟฟ้า (EV) คือ การทำให้ภาครัฐมีส่วนในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ โดยอาศัยนโยบายด้านต่าง ๆ อาทิ ช่วยสนับสนุนในเรื่องของราคา หรือการมีโครงการเปลี่ยนรถยนต์เก่าที่หมดสภาพแล้วมาเป็นเครดิตในการซื้อรถยนต์ไฟฟ้า นโยบายด้านพลังงาน เช่น การวางโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการชาร์จไฟฟ้าเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้งานก็จะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการเลือกซื้อรถยนต์ไฟฟ้า (EV) ของประชาชน รวมถึงการให้รถโดยสาร

ประจำทางที่ยังใช้น้ำมันดีเซลและเครื่องยนต์ที่เก่าหันมาใช้รถยนต์ไฟฟ้าแทน อีกทั้งในด้านของนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านภาษีสรรพสามิต ซึ่งจะส่งเสริมให้ประชาชนหันมาใช้รถยนต์ไฟฟ้า (EV) เพิ่มมากยิ่งขึ้น

ชัยชนะ ศรีเพี้ยชัย, เทิดพงศ์ หันจางสิทธิ์, ณิชภัทร ไพศาล, วิภาลักษณ์ ฤทธิ์จะโป๊ะ, อภิรดี วงศ์ศิริ, และ มานะ นาคำ. (2567) ได้กล่าวไว้ว่า รัฐบาลไทยมีแผนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติในการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองและยกระดับมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษจากฝุ่นละอองในช่วงสถานการณ์วิกฤต ซึ่งได้มีแผนการดำเนินงานพร้อมมาตรการระยะยาวสำหรับปี 2567 – 2570 โดยแบ่งเป็น 2 แผน ดังนี้

1. แผนการดำเนินงานกับมาตรการเร่งด่วน ซึ่งเป็นแผนป้องกันฝุ่นหากเกิดขึ้นในช่วงวิกฤต เป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ

2. แผนการดำเนินงานกับมาตรการระยะยาวสำหรับปี 2567 – 2570 เป็นการดำเนินงานในส่วนของการจัดสรรงบประมาณเพื่อบูรณาการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองและเพิ่มมาตรการจำกัดปริมาณรถและโรงงาน

ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดมาตรการเข้มงวดในเรื่องการเผาพื้นที่เกษตรเนื่องจากประเทศไทยเผชิญปัญหาจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) มีค่าระดับความเข้มข้นเกินมาตรฐานตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก (WHO) และองค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย อีกทั้งยังเกินค่ามาตรฐานของประเทศไทยตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ในประเทศไทยมีการพบปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 โดยมีสาเหตุมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรม การจราจร และการเผาไหม้ในที่โล่ง โดยเฉพาะในเมืองที่มีการอยู่อาศัยของประชากรอย่างหนาแน่นและเขตพื้นที่อุตสาหกรรม

สรุปได้ว่า ภาครัฐได้ดำเนินนโยบายเพื่อสนับสนุนการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศโดยเฉพาะ PM2.5 ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน มาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาวถูกกำหนดขึ้นเพื่อแก้ปัญหามลพิษ โดยมีการส่งเสริมให้ใช้รถยนต์ไฟฟ้า (EV) แทนรถยนต์ที่ใช้น้ำมันเพื่อลดมลพิษ รวมถึงควบคุมการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม และจำกัดปริมาณรถยนต์และโรงงานในพื้นที่เสี่ยง ทั้งหมดนี้เป็นแนวทางที่มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและปรับปรุงคุณภาพอากาศของประเทศไทยในอนาคต

บทบาทของนักปกครองรุ่นใหม่ในการแก้ไขปัญหาฝุ่น PM2.5

รัฐยารัตน์ ศรีสุพัฒนะกุล, พจนา เพชรรัตน์ (2567) เสนอว่า เกษตรกรชาวไร่อ้อยส่วนใหญ่จะเผาอ้อยก่อนเก็บเกี่ยว เพื่อความสะดวกและความรวดเร็วในการตัดอ้อยของแรงงาน การเผาอ้อยเกิดเปลวไฟสูงทำให้เกิดเขม่า สร้างความรำคาญ ความสกปรกในพื้นที่โดยทั่วไป และที่สำคัญส่งผลทำให้เกิดปัญหาหมอกควัน ฝุ่น PM 2.5 ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพกับประชาชนในพื้นที่ เป็นเหตุให้เกิดการร้องเรียนจากประชาชนไปยังหน่วยงานต่างๆ เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้นายเขาวลิต แสงอุทัย ผู้ว่า

ราชการจังหวัดในขณะนั้น เล็งเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและข้อร้องเรียนจากประชาชน จึงมีนโยบายมอบองค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้วเป็นพื้นที่นำร่อง ภายใต้ชื่อ “โครงการสระแก้วโมเดล” เพื่อให้แนวทางการดำเนินงานลดการเผาอ้อยก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยโครงการนี้ดำเนินงานติดต่อกันเป็นระยะเวลากว่า 3 ปีแล้ว เห็นได้ชัดว่าการเผาอ้อยในพื้นที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยกระบวนการความสำเร็จในการแก้ไขการเผาอ้อยตามแนวทางสระแก้วโมเดลซึ่งสามารถนำข้อมูลไปกำหนดเป็นนโยบายสาธารณะในพื้นที่ที่ประสบปัญหาเช่นกันนี้โดยอาศัยชุดความรู้หนังสือเล่มเล็กเป็นสื่อกลางในการดำเนินการตามนโยบายสาธารณะโดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐในระดับท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ โดย “โครงการสระแก้วโมเดล” คือการเน้นการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและชุมชนในระดับท้องถิ่น โดยใช้การประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับผลกระทบของการเผาอ้อยและประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลงวิถีการเก็บเกี่ยว เช่น การใช้เครื่องมือหรือเครื่องจักรแทนการเผาอ้อย รวมถึงการส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืนในพื้นที่ที่มีผลกระทบจากการเผาอ้อย

ไชยฉัตร โรจน์พลทามล, สมใจ สืบเสาะ และ จิรศักดิ์ สุรงค์พิพพรรณ (2567) ได้มีแนวทางหลักในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่นครอุตสาหกรรม โดยเริ่มจากการเปลี่ยนไปใช้แหล่งพลังงานสะอาด เช่น พลังงานลมและแสงอาทิตย์ แทนที่พลังงานฟอสซิลอย่างถ่านหินและปิโตรเลียม ซึ่งจะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เป็นสาเหตุสำคัญของมลพิษทางอากาศและภาวะโลกร้อน เนื่องจากแหล่งพลังงานเหล่านี้ไม่ปล่อยสารพิษและมีความปลอดภัยสูงกว่าพลังงานฟอสซิล นอกจากนี้ พลังงานสะอาดยังสามารถใช้งานได้อย่างยาวนานและมีต้นทุนที่ลดลงในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา อีกวิธีที่สำคัญคือการใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหามลพิษ เช่น การติดตั้งระบบกรองอากาศเพื่อดักจับมลพิษและสารพิษก่อนปล่อยสู่ชั้นบรรยากาศ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะในกระบวนการผลิต ซึ่งจะช่วยให้การผลิตมีประสิทธิภาพและลดการใช้พลังงาน รวมถึงลดการปล่อยมลพิษ นอกจากนี้ เทคโนโลยีการรีไซเคิลของเสียยังช่วยลดปริมาณขยะและใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า การเลือกใช้วัสดุปลอดสารพิษในการผลิตสินค้าเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่สำคัญ โดยควรเลือกวัสดุที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพและไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ไม้ไผ่หรือฝ้าย แทนการใช้วัสดุสังเคราะห์หรือสารเคมีอันตรายที่อาจส่งผลเสียต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น กระดาษหรือวัสดุที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลได้ เป็นวิธีที่ช่วยลดผลกระทบต่อโลกได้อีกทาง การผลิตสินค้าให้พอดีกับความต้องการก็เป็นส่วนสำคัญในการลดมลพิษ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารที่มีปริมาณของสินค้าที่เหลือทิ้งมาก การปรับแผนการผลิตให้มีปริมาณขยะเหลือน้อยที่สุดไม่เพียงช่วยลดมลพิษเท่านั้น แต่ยังสามารถสร้างผลกำไรให้กับผู้ประกอบการอีกด้วย โดยการคำนวณและวางแผนการผลิตอย่างรอบคอบ การตรวจวัดมลพิษที่โรงงานปล่อยออกมาเป็นวิธีที่ง่ายแต่มีประโยชน์มากในการตรวจสอบว่าโรงงานได้ปฏิบัติตามมาตรฐานที่ภาครัฐกำหนดหรือไม่ การติดตั้งเครื่องตรวจวัดมลพิษภายในโรงงาน หรือการจ้างผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจวัดและประเมินผล สามารถช่วยให้โรงงานรู้สถานะการปล่อยมลพิษและหาวิธีปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มิตตา บุญเลิศ และ วนิพพล มหาอาษา. (2566) ได้กล่าวไว้ว่า รัฐบาล กระทรวงคมนาคม กรมควบคุมมลพิษ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่

เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาในเชิงนโยบาย โดยพัฒนาแนวทางเชิงรุกในการลดหรือควบคุมปริมาณฝุ่น PM 2.5 ไม่ให้เกินระดับมาตรฐาน และในการกำหนดนโยบายนั้น ควรพิจารณาประเด็นความเท่าเทียมของปัจจัยทางสังคมต่าง ๆ โดยเฉพาะเพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานที่พักอาศัย และอาชีพ เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อภาวะสุขภาพทั้งกายและใจของประชาชนในกรุงเทพมหานคร การแก้ไขปัญหาฝุ่น PM 2.5 ในระยะยาวควรพิจารณาปัจจัยทางสังคมของประชาชนแต่ละกลุ่มอย่างครอบคลุม โดยในทางปฏิบัติควรมีการดูแลเรื่องการป้องกันตนเองจากผลกระทบของฝุ่น PM 2.5 ซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหาในระยะยาว ควรเน้นการป้องกันไม่ให้เกิดโรคเพื่อสุขภาพที่ดี เช่น การจัดหาอุปกรณ์ป้องกันให้ประชาชนอย่างทั่วถึง โดยพิจารณาถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล เช่น รายได้ อาชีพ เป็นต้น เพื่อลดภาระและให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการป้องกันตนเองได้อย่างเป็นธรรม นอกจากนี้ยังควรมีการออกมาตรการหลักเลี่ยงการทำงานกลางแจ้งในสถานการณ์ที่มีฝุ่น PM 2.5 ในระดับที่อันตราย โดยมีมาตรการช่วยเหลือเพื่อให้ประชาชนสามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ แม้ว่าผลกระทบจากฝุ่น PM 2.5 จะมีในระยะเริ่มต้น แต่การส่งผลกระทบต่อร่างกายในระยะยาวนั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองข้ามได้ จึงควรให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของฝุ่น PM 2.5 และวิธีที่ถูกต้องสำหรับการดูแลและป้องกันตนเองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งควรมีการดูแลสุขภาพจิตของผู้อยู่อาศัย โดยการตั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา หรือการกระจายจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาไปยังศูนย์บริการสุขภาพต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนประชาชนในการรับมือกับผลกระทบทางจิตใจจากมลพิษทางอากาศ

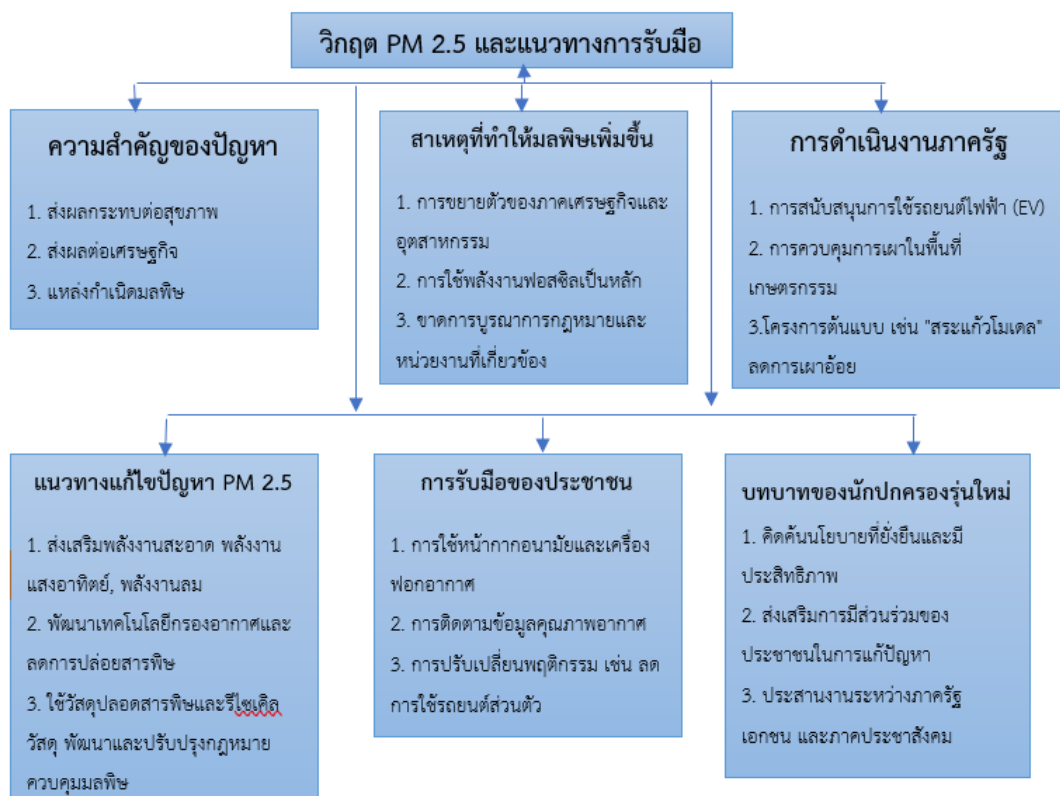
สรุปได้ว่า การแก้ปัญหามลพิษทางอากาศมีหลายแนวทาง เช่น การใช้พลังงานสะอาดแทนพลังงานฟอสซิล การใช้เทคโนโลยีกรองอากาศและเทคโนโลยีอัจฉริยะในกระบวนการผลิต การเลือกใช้วัสดุปลอดภัย และการปรับแผนการผลิตเพื่อลดขยะเหลือทิ้ง นอกจากนี้ การแก้ปัญหามลพิษจากการเผาอ้อยในโครงการ "สระแก้วโมเดล" ประสบความสำเร็จจากการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชน การพิจารณาปัจจัยทางสังคมและการป้องกันผลกระทบทางร่างกายและจิตใจของประชาชนก็สำคัญในการควบคุมฝุ่น PM 2.5

บทสรุป

การเกิดขึ้นของวิกฤต PM 2.5 และวิธีการรับมือของประชาชนกับการทำงานของภาครัฐ พร้อมทั้งการหาวิธีรับมือของนักปกครองรุ่นใหม่ โดยเริ่มจากการอธิบายถึงความสำคัญของปัญหาฝุ่น PM 2.5 ในประเทศไทยเป็นวิกฤตที่ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อสุขภาพของประชาชนและเศรษฐกิจในหลายภาคส่วน โดยเฉพาะจากการปล่อยมลพิษของรถยนต์ โรงงาน และการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งส่งผลให้เกิดโรคทางเดินหายใจ โรคหัวใจ ปัญหาผิวหนัง และอาจกระทบต่อพัฒนาการของสมอง โดยเฉพาะในเด็ก การขยายตัวของภาคเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมเป็นสาเหตุที่ทำให้มลพิษเพิ่มสูงขึ้น ทำให้การจัดการมลพิษกลายเป็นความท้าทายสำคัญของภาครัฐ ทั้งนี้ประเทศไทยยังขาดการบูรณาการการทำงานระหว่างกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาฝุ่น PM 2.5

อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การดำเนินนโยบายเพื่อควบคุมมลพิษจึงต้องมีการพัฒนากฎหมายที่ครอบคลุมและมีมาตรการที่ชัดเจนมากขึ้น ในระดับการดำเนินงาน ภาครัฐได้ตั้งมาตรการหลายด้าน เช่น การสนับสนุนการใช้รถยนต์ไฟฟ้า (EV) เพื่อลดมลพิษจากการขนส่ง การควบคุมการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมและส่งเสริมการเกษตรที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โดยใช้เครื่องจักรแทนการเผาอ้อย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการลดผลกระทบจากการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเห็นในโครงการ "สระแก้วโมเดล" ที่ประสบความสำเร็จจากการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชนในการลดการเผาอ้อยและลดมลพิษในพื้นที่ การแก้ไขปัญหาฝุ่น PM 2.5 ต้องใช้หลายกลยุทธ์ โดยหนึ่งในแนวทางสำคัญคือการใช้พลังงานสะอาดแทนพลังงานฟอสซิล เช่น พลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานลม เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และพัฒนาเทคโนโลยีในการกรองอากาศและลดการปล่อยสารพิษจากกระบวนการผลิต นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงการเลือกใช้วัสดุปลอดสารพิษและการรีไซเคิลวัสดุในการผลิตสินค้าเพื่อช่วยลดขยะและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาฝุ่น PM 2.5 ยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างในสังคมและสถานการณ์ของประชาชนในแต่ละกลุ่ม ทั้งด้านอาชีพ การศึกษา และรายได้ เพื่อให้การดำเนินการทุกขั้นตอนสามารถครอบคลุมและเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มได้อย่างเป็นธรรม รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันฝุ่นและการดูแลสุขภาพจากผลกระทบของมลพิษทางอากาศ เพื่อให้ประชาชนสามารถรับมือกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระยะยาว

องค์ความรู้ใหม่จากการศึกษา

วิกฤตมลพิษ PM 2.5 ก่อให้เกิดความท้าทายด้านสุขภาพและเศรษฐกิจอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมและการพึ่งพาพลังงานฟอสซิล รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหา เช่น การส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้า การควบคุมการเผาไหม้ในภาคการเกษตร และการทดลองโครงการต่างๆ เช่น “โมเดลสระแก้ว” แนวทางที่เสนอให้เน้นการใช้พลังงานสะอาด พัฒนาเทคโนโลยีด้านคุณภาพอากาศ และการบังคับใช้กฎหมายการจัดการมลพิษอย่างเข้มงวด ประชาชนได้รับการส่งเสริมให้สวมหน้ากากอนามัย เผื่อระวังคุณภาพอากาศ และร่วมมือกับชุมชนเพื่อลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว บทบาทของผู้กำหนดนโยบายใหม่มีความสำคัญในการพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2563). *คู่มือการดำเนินงานด้านการแพทย์และสาธารณสุขกรณีฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5) ปี 2564*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงสาธารณสุข.
- วรรณรา ชนะบวรสกุล, เสรีย์ ตู๊ประกาย, ปิยะรัตน์ ปรีย์มาโนช, & มงคลรัช. (2565). การศึกษามาตรการและแนวทางของภาครัฐในการบริหารจัดการปัญหาวิกฤตมลพิษฝุ่นละออง PM2.5 ในประเทศไทย. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 27(3), 143-161.
- ศศิธร แจ่มจันทร์. (2568). ปัญหาการใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและแก้ไขฝุ่น PM 2.5 ในภาคเหนือตอนบน. *วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง*, 8(1), 120-184.
- ธีรวัฒน์ น้ำคำ. (2564). ผลกระทบของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ (Rajabhat Chiang Mai Research Journal)*, 22(3), 19-26.
- วรัทม์ พิมพ์คต, ชันทอง ใจดี, & บุญวัฒน์ สว่างวงศ์. (2564). การปฏิบัติตนในสภาวะฝุ่นละออง PM 2.5 ของนักเรียนระดับปริญญาตรีในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 4(1), 87-95.
- พัชรพรพรรณ ขอบธรรม, & สนิมิตราพร สุรินทร์. (2567). รูปแบบการบริหารจัดการตามแนวคิดเมืองยุติธรรม (The Just City) สำหรับการแก้ไขปัญหาปริมาณฝุ่น PM 2.5 ในประเทศไทย. *วารสารสมาคมการบริหารรัฐกิจแห่งประเทศไทย*, 6(1), 121-132.
- ชัยชนะ ศรีเพี้ยชัย, เทิดพงศ์ หันจางสิทธิ์, ณิชภัทร ไพศาล, วิภาลักษณ์ ฤทธิ์จะโป๊ะ, อภิรดี วงศ์ศิริ, & มานะ นาคำ. (2567). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ของประชาชนในเขตพื้นที่ชุมชนเมือง เทศบาลตำบลบ้านค้อ จังหวัดขอนแก่น. *วารสารการพัฒนาเชิงพื้นที่และนโยบาย*, 2(5), 13-24.
- ธงชัย ลิ้มปิตกรานนท์. (2565). รถยนต์ไฟฟ้า: ปัญหาสิ่งแวดล้อม PM 2.5 และโอกาสในประเทศไทย. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 4(1), 50-64.
- รัชต์ธร หมวกกรอง, มนต์สินี บุญมีศรีสง่า, & ระชานนท์ ทวีผล. (2567). ความเชื่อมั่นต่อการเดินทางกลับมาท่องเที่ยวซ้ำเขตภาคเหนือตอนบนในสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต*, 19(2), 86-102.

- รัฐญารัตน์ ศรีสุพัฒนะกุล, & พัจณา เพชรรัตน์. (2567). การขยายผลการเรียนรู้กระบวนการแก้ไข
ปัญหาลดการเผาอ้อย “สระแก้วโมเดล” สู่เกษตรกรไร้อ้อยในอำเภอเมืองกำแพงเพชร
จังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารพิบูล*, 22(2), 1-22.
- ไชยฉัตร โรจน์พลทามล, สมใจ สืบเสาะ, & จิรศักดิ์ สุรงค์พิพรรณ. (2567). การแก้ไขปัญหามลพิษ
ทางอากาศของสถานศึกษาในพื้นที่การนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด. *วารสารมณีเชษฐาราม
วัดจอมมณี*, 7(5), 1153-1170.
- มิตตา บุญเลิศ, & วณิชพล มหาอาชา. (2566). ปัจจัยสังคมกำหนดสุขภาพ: กรณีศึกษา ผลกระทบ
จากฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน ที่มีต่อภาวะสุขภาพของประชาชนใน
กรุงเทพมหานคร. *บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต*, 20(3), 61-77.

จิตวิญญาณและการฟื้นฟูชีวิต: บทเรียนแผ่นดินไหวสำหรับแรงงานผู้เปราะบางทางสังคม
Spiritual Resilience and Life Restoration: Earthquake Lessons
for Socially Marginalized Laborers

พระราชวรญาณเมธี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Phrarajvajirayanamethi
Mahamakut Buddhist University
e-mail: Pm-chatchai.su@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้ มีเจตจำนงสะท้อนการศึกษาเกี่ยวกับมิติของจิตวิญญาณและการฟื้นฟูชีวิตของแรงงานผู้เปราะบางทางสังคมผ่านบริบทของภัยพิบัติแผ่นดินไหวในฐานะบทเรียนทางอารมณ์และโครงสร้างทางสังคมทั้งในระดับปัจเจกและระบบสังคม โดยการประยุกต์ใช้หลักธรรมคำสอนในทางพุทธศาสนา อาทิ หลักอหิงสาคือ (ปฏิเสธสมุภบาท) อริยสัจสี่ และมรรควิถีสี่ ตลอดจนแนวคิดทางจิตตปัญญาศึกษาเพื่อเข้าใจกลไกภายในของการเยียวยา ความทุกข์ และการคืนกลับสู่ภาวะสมดุลหลักสัจธรรมที่ประยุกต์ใช้ในการฟื้นฟูหลังภัยพิบัตินั้น ไม่อาจจำกัดอยู่เพียงในเชิงวัตถุหรือเศรษฐกิจเท่านั้น หากแต่ต้องเข้าใจในมิติของการฟื้นคืนคุณค่าความเป็นมนุษย์ด้วย ซึ่งแรงงานผู้เปราะบางมักถูกละเลยทางสังคมและขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมเชิงศักดิ์ศรี ดังนั้น การฟื้นฟูและการเยียวยาจึงจำเป็นต้องมีแนวทางที่ประสานพลังระหว่างหลักพุทธธรรมกับแนวคิดในสังคมสงเคราะห์สมัยใหม่ เช่น แนวทางจิตสังคมบำบัด การเสริมพลัง และการฟื้นคืนทุนทางสังคมและจิตวิญญาณ พร้อมนี้สารัตถะแห่งข้อมูลที่ใช้เพื่อสะท้อนถึงรูปแบบการฟื้นฟูที่ยั่งยืนทั้งทางร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณบนพื้นฐานแนวคิดการบูรณาการพุทธศาสตร์กับสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ในระดับนโยบายและการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูที่ยึดโยงกับความเข้าใจในทุกข์ สุข และเป้าหมายชีวิตของผู้คนในปัจจุบัน

คำสำคัญ: จิตวิญญาณและการฟื้นฟูชีวิต, บทเรียนแผ่นดินไหว, แรงงานผู้เปราะบางทางสังคม

Abstract

This academic article aims to explore the dimensions of spirituality and the restoration of life among socially vulnerable laborers through the lens of an earthquake disaster, regarded as both an emotional and structural lesson at the individual and systemic levels. The study applies key Buddhist principles—such as the

law of dependent origination (Idappaccayata or Paticcasamuppada), the four noble truths, and the noble eightfold path—together with contemplative education concepts to understand the inner mechanisms of healing, suffering, and the return to balance. The truths employed in post-disaster recovery are not confined to material or economic dimensions; rather, they must encompass the restoration of human dignity and worth. Vulnerable laborers are often socially marginalized and deprived of opportunities for meaningful participation. Therefore, effective recovery and healing processes require an integrative approach that combines Buddhist principles with modern social work concepts, such as psychosocial therapy, empowerment, and the revitalization of social and spiritual capital. The data synthesized in this study highlight a sustainable recovery model—addressing physical, mental, and spiritual dimensions—based on an integrative framework of Buddhist Studies and Social Work, both at policy and practice levels, to promote recovery processes grounded in an understanding of suffering, happiness, and life purpose in contemporary society.

Keywords: Spiritual Restoration, Earthquake Lessons, Socially Vulnerable Laborers

บทนำ

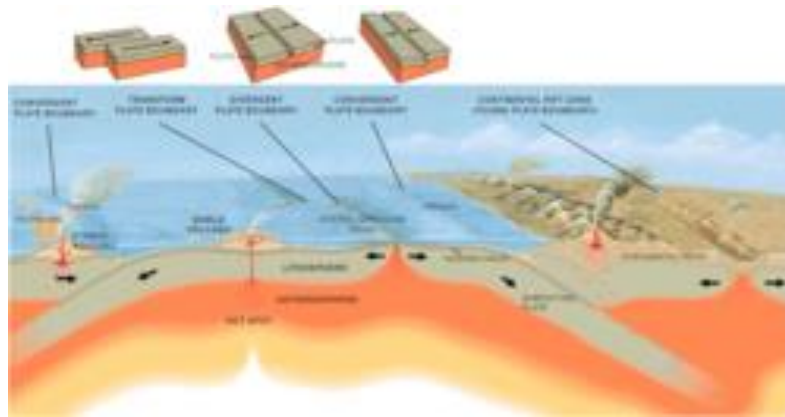
ภัยพิบัติทางธรรมชาติคือภัยที่เกิดจากธรรมชาติ ซึ่งไม่อาจควบคุมได้ ภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นปรากฏการณ์ที่สร้างความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน สร้างความเสียหายต่อบ้านเรือน ตลอดจนวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และยังส่งผลให้ผู้คนนับล้านทั่วโลกต้องไร้ที่อยู่อาศัย ต้องพลัดถิ่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นบนโลกมีมากมายหลายประเภท และสร้างความเสียหายแต่ละพื้นที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นภัยพิบัติทางแผ่นดิน ภัยพิบัติทางพื้่นน้ำ ภัยพิบัติทางสภาพอากาศ และภัยพิบัติอันเกิดจากไฟ ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีกี่ประเภท เป็นคำถามที่จะช่วยให้เราเห็นภาพชัดขึ้นว่าภัยพิบัติทางธรรมชาติต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการพลัดถิ่นครั้งใหญ่ได้อย่างไร เพราะภัยพิบัติทางธรรมชาติแต่ละประเภทก่อให้เกิดความเสียหายที่แตกต่างกันไป โดยภัยพิบัติทางธรรมชาติประกอบไปด้วย 4 ประเภทหลัก ๆ ดังต่อไปนี้ (1) ธรณีพิบัติภัยหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากพื้นดิน เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด และดินถล่ม (2) อุทกภัยหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากน้ำ เช่น น้ำท่วม น้ำป่าไหลหลาก และคลื่นสึนามิ (3) วาตภัย หรือภัยพิบัติทางอากาศ เช่น พายุประเภทต่าง ๆ และ (4) อัคคีภัย หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากไฟ เช่น ไฟป่า ทั้งนี้การเกิดไฟป่าในบางครั้งก็อาจเกิดจากมนุษย์ได้เช่นกัน (UNHCR, 2024)

ภัยพิบัติทางธรรมชาตินอกจากสร้างความสูญเสียและสร้างความเสียหายต่อสิ่งปลูกสร้างทรัพย์สิน รวมไปถึงร่างกายและจิตใจของผู้ที่ได้รับผลกระทบ ยังสามารถส่งผลให้เกิดการพลัดถิ่นและการลี้ภัยในหลายภูมิภาคทั่วโลก ครอบครัวจำนวนมากต้องหนีเอาชีวิตรอดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือปรากฏการณ์ที่เกิดจากวิกฤตการณ์เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) แสงอาทิตย์ที่ปกฟุ้งที่ปลอดภัยและเริ่มต้นชีวิตใหม่อีกครั้ง ในระยะเวลา 2-3 ปีที่ผ่านมาเราได้เห็นภัยพิบัติทางธรรมชาติรุนแรงที่ทำให้เกิดการพลัดถิ่นครั้งใหญ่ เช่น แผ่นดินไหวในตุรกี-ซีเรีย (Turkey-Syria) ภูเขาไฟระเบิดในคองโก (Congo) น้ำท่วมใหญ่ในปากีสถาน (Pakistan) น้ำท่วมใหญ่หลังเขื่อนแตกในลิเบีย (Libya) จากฝนที่ตกลงมาอย่างหนักต่อเนื่อง แต่ละเหตุการณ์มีผู้เสียชีวิตตั้งแต่หลักพันไปจนถึงหลักหมื่น นอกจากนี้ยังมีผู้สูญหายและต้องพลัดถิ่นหลังบ้านเรือนเสียหาย ไร้ที่พักพิงอีกนับแสนคน แผ่นดินไหวไม่เพียงสร้างแรงสั่นสะเทือนให้กับผิวโลก (the structure of the world) หากยังส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ และจิตวิญญาณของผู้คน โดยเฉพาะแรงงานผู้เปราะบางทางสังคม (socially vulnerable workers) ที่มักเป็นกลุ่มแรกที่ได้รับผลกระทบรุนแรงที่สุด กล่าวได้ว่าแผ่นดินไหวจึงมิใช่เพียงปรากฏการณ์ทางธรณีวิทยา แต่ยังเป็นบททดสอบสำคัญของมนุษยชาติทั้งในด้านกายภาพ จิตใจ และการฟื้นตัวของชีวิตในมิติจิตวิญญาณ (earthquakes are therefore not only geological phenomena, but also an important test for humanity in terms of physicality, mentality, and the recovery of life in the spiritual dimension)

แผ่นดินไหว (earthquake) เป็นปรากฏการณ์สั่นสะเทือนหรือการเขย่าของพื้นผิวโลก เพื่อปรับตัวให้อยู่ในสภาวะสมดุล ซึ่งแผ่นดินไหวสามารถก่อให้เกิดความเสียหายและภัยพิบัติต่อบ้านเมืองสิ่งก่อสร้าง ที่อยู่อาศัย สิ่งมีชีวิต ส่วนสาเหตุของการเกิดแผ่นดินไหวนั้นส่วนใหญ่เกิดจากธรรมชาติ โดยแผ่นดินไหวบางลักษณะสามารถเกิดจากการกระทำของมนุษย์ได้ แต่มีความรุนแรงน้อยกว่าที่เกิดขึ้นเองจากธรรมชาติ นักธรณีวิทยาประมาณกันว่าในวันหนึ่ง ๆ จะเกิดแผ่นดินไหวประมาณ 1,000 ครั้ง แผ่นดินไหวเป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของแผ่นเปลือกโลกทำให้เกิดการเคลื่อนตัวของชั้นหินขนาดใหญ่เลื่อน เคลื่อนที่ หรือแตกหักและเกิดการโอนถ่ายพลังงานศักย์ ผ่านในชั้นหินที่อยู่ติดกัน พลังงานศักย์นี้อยู่ในรูปคลื่นไหวสะเทือน แหล่งกำเนิดแผ่นดินไหวหรือบริเวณตำแหน่งศูนย์กลางแผ่นดินไหวส่วนใหญ่จะอยู่ตรงบริเวณ ขอบของแผ่นเปลือกโลก แนวรอยเลื่อนต่าง ๆ และบริเวณที่มนุษย์มีกิจกรรมกระตุ้นให้เกิดแผ่นดินไหว เช่น เขื่อน บ่อน้ำมัน บริเวณที่มีการฉีดของเหลวลงใต้พื้นดิน บริเวณที่มีการเก็บกากรังสีเป็นต้น การเกิดแผ่นดินไหวนั้น ผู้เขียนมองว่าพบจาก 3 ปรากฏการณ์ คือ เกิดจากธรรมชาติ เกิดจากน้ำมือมนุษย์ และความเชื่อ

1) แผ่นดินไหวที่เกิดจากธรรมชาติ (natural earthquakes) เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่จะเกิดจากการสั่นสะเทือนของพื้นดิน เนื่องมาจากการปลดปล่อยพลังงานเพื่อระบายความร้อน ที่สะสมไว้ภายในโลกออกมาอย่างฉับพลันเพื่อปรับความสมดุลของเปลือกโลกให้คงที่ ภาวะนี้เกิดขึ้นบ่อยในบริเวณขอบเขตของแผ่นเปลือกโลก ที่ที่แบ่งชั้นเปลือกโลกออกเป็นธรณีภาค

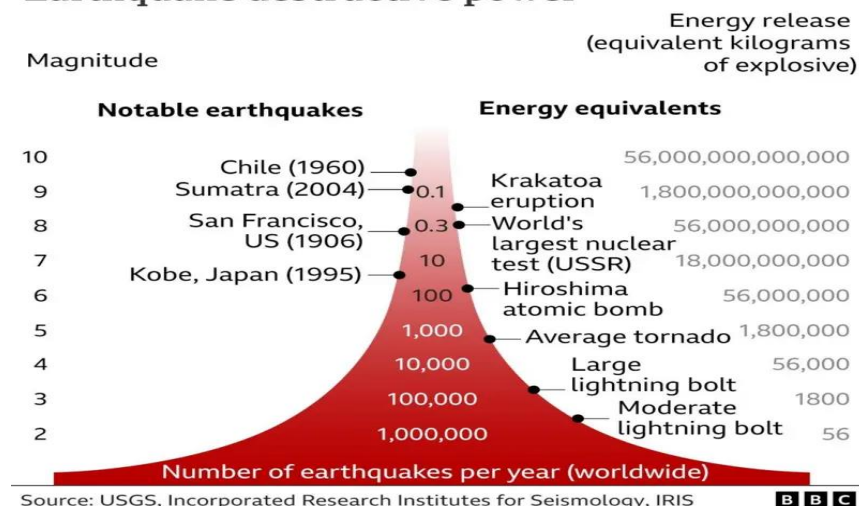
(lithosphere) เรียกแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นบริเวณขอบเขตของแผ่นเปลือกโลกนี้ว่า แผ่นดินไหวระหว่างแผ่น (interplate earthquake) ซึ่งเกิดได้บ่อยและรุนแรงกว่า แผ่นดินไหวภายในแผ่น (intraplate earthquake)

ภาพที่ 1 แผ่นดินไหวที่เกิดจากธรรมชาติ ที่มาภาพ: <https://th.wikipedia.org/wiki>

โดยปกติแล้วมนุษย์จะไม่รับรู้เมื่อเกิดแรงสั่นสะเทือนที่มีขนาด 2.5 หรือน้อยกว่านั้น แต่สามารถตรวจจับได้ด้วยเครื่องมือ แต่ว่าเมื่อเหตุแผ่นดินไหวมีขนาดสูงถึง 5 มนุษย์จะสามารถรับรู้ได้ และอาจก่อให้เกิดความเสียหายเล็กน้อย แผ่นดินไหวในทิเบตมีขนาด 7.1 ถือว่ามีความรุนแรงในระดับ "ใหญ่" (major) เช่นเดียวกับแผ่นดินไหวขนาด 7.8 ที่ทางตอนใต้ของตุรกีและซีเรียเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2024 แผ่นดินไหวที่มีขนาดเกิน 8 ขึ้นไปจัดว่าอยู่ในระดับ “รุนแรงมาก” ซึ่งสามารถก่อให้เกิดความเสียหายอย่างหายนะและทำลายชุมชนในจุดศูนย์กลางได้อย่างสิ้นเชิง

Earthquake destructive power

ภาพที่ 2 ระดับแผ่นดินไหว ที่มาภาพ: <https://www.bbc.com/thai/articles/c86w8699w5yo>

2) แผ่นดินไหวจากการกระทำของมนุษย์ (human-caused earthquakes) มีทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การระเบิด การทำเหมือง สร้างอ่างเก็บน้ำหรือเขื่อนไถ้รอยเลื่อน การทำงานของเครื่องจักรกล การจลาจล รวมถึงการเก็บขยะนิวเคลียร์ไว้ใต้ดิน เป็นต้น เช่น การสร้างเขื่อนและอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งอาจพบปัญหาการเกิดแผ่นดินไหว เนื่องจากน้ำหนักของน้ำในเขื่อนกระตุ้นให้เกิดการปลดปล่อยพลังงาน ทำให้สภาวะความเครียดของแรงในบริเวณนั้นเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งทำให้แรงดันของน้ำเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดพลังงานต้านทานที่สะสมตัวในชั้นหิน เรียกแผ่นดินไหวลักษณะนี้ว่า แผ่นดินไหวท้องถิ่น ส่วนมากจะมีศูนย์กลางอยู่ที่ระดับความลึก 5-10 กิโลเมตร ขนาดและความถี่ของการเกิดแผ่นดินไหวจะลดลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งเข้าสู่ภาวะปกติ รายงานการเกิดแผ่นดินไหวในลักษณะเช่นนี้เคยมีที่เขื่อนฮูเวอร์ (Hoover Dam) ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. 2488 แต่มีความรุนแรงเพียงเล็กน้อย เขื่อนการิบา (Kariba Dam) ประเทศซิมบับเว เมื่อ พ.ศ. 2502 เขื่อนครีมัสต้า (Cremasta Dam) ประเทศกรีซ เมื่อ พ.ศ. 2506 และครั้งที่มีความรุนแรงครั้งหนึ่งเกิดจากเขื่อนคอยนา ในประเทศอินเดีย เมื่อ พ.ศ. 2508 ซึ่งมีขนาดถึง 6.5 ทำให้มีผู้เสียชีวิตกว่า 180 คน

3) แผ่นดินไหวเกิดจากความเชื่อ (earthquakes caused by beliefs) ชาวกรีกโบราณเชื่อว่าเทพเจ้าองค์หนึ่ง มีชื่อว่า “โพไซดอน” (Poseidon) เป็นผู้ที่ก่อให้เกิดแผ่นดินไหว โพไซดอน (Poseidon) มีรูปร่างขนาดใหญ่ เมื่อพิโรธโกรธาก็จะกระทุ้งเท้า ทำให้เกิดแผ่นดินไหว ส่วนชาวฮินดูในประเทศอินเดียเชื่อว่าโลกของเราตั้งอยู่บนถาดทองคำซึ่งวางอยู่บนหลังช้างหลายเชือกติดกัน เมื่อใดที่ช้างเคลื่อนไหว โลกก็จะสั่นสะเทือนไปด้วย และเกิดเป็นแผ่นดินไหว ส่วนคนญี่ปุ่นเชื่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณว่า มีปลาอุกยักษ์โอนามาสุ (giant catfish Onamasu) อยู่ใต้พื้นดิน และเมื่อใดที่ปลาอุกยักษ์พลิกตัวหรือขยับเขยื้อนแต่ละครั้ง ก็จะทำให้เกิดแผ่นดินไหว (พัชรา จันทรศร, 2543)

ส่วนกรมทรัพยากรธรณี (2568) อธิบายว่า แผ่นดินไหว เป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของพื้นดิน อันเนื่องมาจากการปลดปล่อยพลังงานเพื่อระบายความเครียดที่สะสมไว้ภายในโลกออกมาอย่างฉับพลันเพื่อปรับสมดุลของเปลือกโลกให้คงที่ สาเหตุของการเกิดแผ่นดินไวนั้นจัดแบ่งได้ 2 ชนิด ชนิดที่หนึ่ง เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ได้แก่ การทดลองระเบิดปรมาณู การกักเก็บน้ำในเขื่อนและแรงระเบิดของการทำเหมืองแร่ เป็นต้น ชนิดที่สองเป็นแผ่นดินไหวจากธรรมชาติ ได้แก่ การเคลื่อนตัวของรอยเลื่อนเปลือกโลก (fault) การเคลื่อนที่ของหินหลอมเหลวใต้ภูเขาไฟที่ใกล้ระเบิด และการตกกระทบผิวโลกของลูกอุกกาบาต เป็นต้น และนักวิชาการมหาวิทยาลัยมหิดล (2565) อธิบายว่า สิ่งบอกเหตุก่อนเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ดังนี้ (1) พื้นดินเกิดการยกตัวขึ้นมาอย่างผิดปกติ (2) ค่าความเข้มสนามแม่เหล็กโลกเปลี่ยนแปลงไป (3) สภาพการนำไฟฟ้าของหินเปลี่ยนแปลง (4) เกิดแผ่นดินไหวเล็ก ๆ เกิดขึ้นเป็นการเตือนภัยก่อน และ (5) มีปริมาณก๊าซเรดอน (Radon gas) ในบ่อน้ำสูงกว่าปกติ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แผ่นดินไหว (earthquake) คือ ปรากฏการณ์ทางธรณีวิทยาที่เกิดจากการปลดปล่อยพลังงานอย่างฉับพลันภายในเปลือกโลก ซึ่งทำให้เกิดคลื่นสั่นสะเทือนแผ่กระจายออกจากจุดศูนย์กลางใต้พื้นดิน เรียกว่า “จุดเกิดแผ่นดินไหว” (focus หรือ hypocenter) โดยจุดบนผิวโลกที่ตั้งตรงกับจุดเกิดแผ่นดินไหว เรียกว่า “ศูนย์กลางแผ่นดินไหว” (epicenter) คลื่นที่แผ่ออกมานั้นเรียกว่า คลื่นไหวสะเทือน (seismic waves) ปรากฏการณ์นี้มักเกิดขึ้นตามแนวรอยเลื่อน (faults) ที่มีพลังงานสะสมจากการเคลื่อนตัวของแผ่นเปลือกโลก (tectonic plates) และปลดปล่อยพลังงานออกมาเมื่อแรงเสียดทานระหว่างแผ่นเปลือกโลกไม่สามารถต้านทานแรงเค้นได้อีกต่อไป (Kanamori & Brodsky, 2004) โดยทั่วไปแผ่นดินไหวสามารถวัดขนาดได้ด้วยหน่วยแมกนิจูด (magnitude) ซึ่งแสดงปริมาณพลังงานที่ปลดปล่อย และระดับความรุนแรงของแรงสั่นสะเทือนวัดได้โดยใช้มาตราเมอร์คัลลี (Modified Mercalli Intensity – MMI)

ในพุทธศาสนาก็มีคำอธิบายของเหตุแห่งแผ่นดินไหวเช่นกัน ทั้งนี้ พระมหาบุรณะ ชาตเมโธ (2554) อธิบายว่า ในมหาปริณีพพานสูตร พระไตรปิฎกเล่มที่ 10 ข้อที่ 170 หน้า 117 และภูมิฉาลสูตร พระไตรปิฎกเล่มที่ 23 ข้อที่ 70 หน้า 376-378 โดยสรุป เหตุการณ์นี้พระพุทธรูปเจ้าตรัสในวันที่ปลงมาขุสังขาร ก่อนเสด็จดับขันธปรินิพพาน 3 เดือน ในคราวที่พระพุทธรูปเจ้าประทับอยู่ ณ ภูเขาศาลา ปามหาวัน เขตกรุงเวสาลี เมื่อพระผู้มีพระภาคทรงมีสติสัมปชัญญะ ทรงปลงพระชนมาขุสังขารแล้ว ณ ปาวาลเจดีย์ ได้เกิดแผ่นดินไหว ครั้งใหญ่ อันน่าสะพรึงกลัว ขนพองสยองเกล้า ทั้งกลองทิพย์ก็ดังกึกก้อง พระอานนท์ จึงเข้าไปทูลถามพระพุทธรูปเจ้า ถึงเหตุปัจจัยที่ทำให้แผ่นดินไหวอย่างรุนแรง พระผู้มีพระภาคตรัสว่า เหตุปัจจัย 8 ประการ คือ (1) ดูกอรานนท์ มหาบุรุษนี้ตั้งอยู่บนน้ำ, น้ำตั้งอยู่บนลม, ลมตั้งอยู่บนอากาศ, สมัยที่ลมใหญ่พัด, เมื่อลมใหญ่พัดอยู่ ย่อมยังน้ำให้ไหว น้ำไหวแล้วย่อมยังแผ่นดินให้ไหว, อันนี้เป็นเหตุเป็นปัจจัยข้อที่หนึ่ง เพื่อให้แผ่นดินไหวใหญ่ปรากฏ (2) สมณะหรือพราหมณ์ผู้มีฤทธิ์ ถึงความเป็นผู้ชำนาญในทางจิต, หรือว่าเทวดาผู้มีฤทธิ์มาก มีอำนาจมาก, เขาเจริญบารมีวิญญูเพียงเล็กน้อย เจริญอาบัสัญญาอย่างแรงกล้า, เขาย่อมยังแผ่นดินนี้ให้สะเทือนสะท้านหวั่นไหวได้ (3) เมื่อใด พระโพธิสัตว์จุติจากชั้นดุสิต มีสติสัมปชัญญะลงสู่พระครรภ์พระมารดา (4) เมื่อใด พระโพธิสัตว์มีสติสัมปชัญญะ ประสูติจากพระครรภ์พระมารดา (5) เมื่อใด พระตถาคตตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ (6) เมื่อใด พระตถาคตให้อนุตรธรรมจักรเป็นไป (7) เมื่อใด พระตถาคตมีพระสติสัมปชัญญะ ทรงปลงอายุ สังขาร และ (8) เมื่อใด พระตถาคตปรินิพพานด้วยอนุปาทิเสสนิพพานธาตุ

พระมหาบุรณะ ชาตเมโธ (2554) ได้ขยายความถึงปรากฏการณ์แผ่นดินไหวผ่านมุมมองทางพระพุทธศาสนาโดยเชื่อมโยงกับองค์ประกอบของธรรมชาติอันเป็นพื้นฐานแห่งจักรวาล ท่านชี้แจงว่า แผ่นดินอันหนาแน่นมีฐานะตั้งอยู่เหนือน้ำ และน้ำนั้นตั้งอยู่บนลม ส่วนลมก็อาศัยอยู่ในอากาศ เมื่อใดที่เกิดลมชื่อว่า “อุกเขปวาทะ” พัดขึ้นอย่างรุนแรง ลมนั้นจะเคลื่อนไหวแทรกเข้าไปในชั้นล่างของแผ่นดิน ทำให้เกิดการสั่นสะเทือนของน้ำ เมื่อมวลน้ำเคลื่อนไหวก็ส่งผลให้แผ่นดินซึ่งลอย

อยู่เหนือน้ำเกิดการเคลื่อนไหวตามไปด้วย เปรียบได้กับภาชนะที่ตั้งอยู่บนผิวน้ำ เมื่อผิวน้ำสั่นไหว ภาชนะก็จะโยกตามแรงของน้ำเช่นเดียวกัน แนวคิดนี้สามารถตีความในเชิงเปรียบเทียบกับ วิทยาศาสตร์สมัยใหม่ได้ว่า “ลม” หรือ “ธาตุ” ในภาษาพุทธศาสนา อาจหมายถึงพลังงานภายในโลก เช่น ก๊าซหรือของไหลใต้พิภพ ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงของแผ่นดิน เมื่อพลังงานดังกล่าวเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือเคลื่อนไหว ก็อาจทำให้เกิดแรงสั่นสะเทือนซึ่งนำไปสู่การเกิดแผ่นดินไหวในที่สุด ท่านยังกล่าวต่อว่า ความจริงแล้วแผ่นดินมิได้เป็นมวลเดียวกันทั้งหมด หากแต่ประกอบด้วยแผ่นต่าง ๆ ที่จรดต่อกันอยู่ หากส่วนหนึ่งเกิดการเคลื่อนไหว ก็สามารถส่งผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ ได้โดยง่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทางธรณีวิทยาสมัยใหม่เรื่องแผ่นเปลือกโลก (tectonic plates) ที่อธิบายการเคลื่อนไหวของแผ่นดินโลกเช่นเดียวกัน

ไตรเทพ ไกรฐ (2554) สะท้อนมุมมองว่า ในคัมภีร์เก่าแก่ของมนุษยชาติ พบว่ามีการกล่าวถึงเหตุการณ์แผ่นดินไหวในบันทึก ดังนี้ พระคัมภีร์ไบเบิลฉบับพันธสัญญาใหม่ (The new testament) เมื่อพิจารณาจากบริบทดังกล่าว บทเมทธิว 24: 7 กล่าวว่า “จะเกิดการลุกขึ้นต่อสู้กันระหว่างชนชาติและอาณาจักรต่าง ๆ เกิดความอดอยาก โรคภัยไข้เจ็บ และแผ่นดินไหวในสถานที่ต่าง ๆ” ในยุคอาณาจักรโรมัน ก็มีแผ่นดินไหวที่กรุงโรม บันทึกโดย คอเนเลียส แทกซิตุส (Cornelius Tacitus) นักประวัติศาสตร์ และวุฒิสมาชิก ซึ่งมีชีวิตอยู่ในช่วง ค.ศ. 56-ค.ศ. 117 ได้บันทึกไว้ว่า “มีแผ่นดินไหวบ่อยครั้งที่กรุงโรม ทำให้บ้านช่องเสียหาย และเมืองใหญ่ ๆ 12 แห่ง ในดินแดนเอเชียก็พังพินาศ เพราะแผ่นดินไหว” ดินแดนเอเชียในที่นี้หมายถึงแถบตะวันออกกลางในปัจจุบัน เช่น ซีเรีย (Syria) และยังมีบันทึกเพิ่มเติมอีกว่า ปี ค.ศ. 46 แผ่นดินไหวที่เกาะครีต (Crete) ปี ค.ศ. 51 ที่กรุงโรม ปี ค.ศ. 53 ที่เมืองอาปาไมอา (Apamaia) ปี ค.ศ. 60 ที่เมืองลาโอดีเซีย (Laodicea) และ ปี ค.ศ. 62 ที่เมืองแคมปานี (Campania)

สำนักข่าว บีบีซี ของอังกฤษ ออกข่าวเมื่อ วันที่ 18 สิงหาคม 2544 ว่า นักธรณีวิทยาชาวอังกฤษชื่อ เกรแฮม แฮร์ริส (Graham Harris) ค้นพบต้นเหตุของการล่มสลายจมธรณีของเมืองเก่าแก่ตามพระคัมภีร์ไบเบิล ฉบับพันธสัญญาเดิม (The old testament) คือเมืองโชดอม (Chodom) และเมืองกอมโมรา (Gommora) ซึ่งเคยตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลเดดซี (Dead Sea) ปัจจุบันเป็นพรมแดนประเทศจอร์แดน ติดต่อกับประเทศอิสราเอล ตามพระคัมภีร์ไบเบิลกล่าวว่า “เมืองทั้งสองถูกกลืนด้วยไฟนรกจากการลงโทษของพระเจ้า” ซึ่ง เกรแฮม แฮร์ริส (Graham Harris) ได้ให้ความเห็นตามหลักวิชาธรณีวิทยาว่า เมืองคู่นี้ตั้งอยู่บนรอยเลื่อนของเปลือกโลกที่ชื่อว่า “Dead Sea Fault” และประสบกับแผ่นดินไหวอย่างรุนแรงราว 4,500 ปีที่แล้ว ส่วนไฟบรลีย์กัลป์ที่แผดเผาก็มาจากบ่อแก๊สมีเทนขนาดใหญ่ (large methane gas reservoir) ที่อยู่ใต้เดดซีปะทุขึ้นมาขณะแผ่นดินไหว ปัจจุบันนักวิทยาศาสตร์จากหลายประเทศที่นับถือศาสนาคริสต์ กำลังพยายามค้นหาซากเมืองคู่นี้ โดยใช้เทคโนโลยีการสำรวจใต้น้ำ หากพบว่ามีเมืองดังกล่าวจริง ก็เป็นข้อพิสูจน์ข้อมูลของพระคัมภีร์ดังกล่าวที่สะท้อนความว่า “ทุกครั้งที่เกิดแผ่นดินไหวจะสร้างความเดือดร้อนและเป็นอันตรายแก่สรรพสัตว์

ทั้งหลาย หากเป็นผู้มีบุญมาเกิด การเกิดแผ่นดินไหวต้องไม่มีอันตรายแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย” (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555)

ในประเด็นสาระต่อนี้ ผู้เขียนมีมุมมองว่า แนวคิดเรื่องแผ่นดินไหวตามหลักศาสนา การอธิบายเชิงจิตวิญญาณและจักรวาลวิทยา ในมิติทางศาสนา ปรากฏการณ์แผ่นดินไหวไม่ได้ถูกมองเพียงในฐานะเหตุการณ์ทางกายภาพเท่านั้น หากแต่ยังมีความหมายลึกซึ้งในเชิงจิตวิญญาณ จักรวาลวิทยา และศีลธรรมด้วย โดยแต่ละศาสนามีกรอบอธิบายที่สะท้อนถึงความเชื่อในโครงสร้างของโลกและบทบาทของธรรมชาติในความสัมพันธ์กับมนุษย์และเทพเจ้า ดังนี้

1) พระพุทธศาสนา (Buddhism) ตามคัมภีร์อภิธรรมและอรรถกถา เช่น ในพระไตรปิฎกกล่าวว่า แผ่นดินไหวอาจเกิดขึ้นได้จาก 8 เหตุปัจจัย เช่น กำลังของลมใต้พิภพ (อุกเขปวาทะ) การจุติหรือปฏิสนธิของพระโพธิสัตว์ การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า หรือการแสดงธรรมจักร เป็นต้น (พระไตรปิฎก เล่มที่ 11). นอกจากนี้ยังมีคำอธิบายในเชิงธรรมชาติว่าโลกประกอบด้วยธาตุทั้งสี่ (ดิน น้ำ ลม ไฟ) ซึ่งธาตุเหล่านี้สามารถ “กำเริบ” หรือเสียสมดุลได้ ทำให้เกิดความไหวสะเทือน เช่น ลมใต้โลกพัดแรงจนน้ำที่รองรับแผ่นดินเคลื่อนไหว และส่งผลต่อแผ่นดินโดยตรง

2) ศาสนาฮินดู (Hinduism) ในปรัชญาฮินดู โลกอยู่ภายใต้การควบคุมของเทพเจ้าหลายองค์ เช่น พระศิวะผู้ทรงอำนาจในการทำลายและสร้างสรรค์ หากโลกเกิดความวิปริต เช่น การเบี่ยงเบนศีลธรรมของมนุษย์ เทพอาจกระทำการเพื่อฟื้นฟูสมดุล เช่น ทำให้เกิดแผ่นดินไหวหรือภัยพิบัติ เพื่อเตือนสติและชำระโลก

3) ศาสนาคริสต์ (Christianity) แผ่นดินไหวในพระคัมภีร์ไบเบิล (The Bible) มักเชื่อมโยงกับ “การสำแดงของพระเจ้า” หรือ “การพิพากษา” เช่น ในพันธสัญญาเดิม เหตุการณ์แผ่นดินไหวเกิดขึ้นพร้อมการประทอนธรรมบัญญัติ หรือเหตุการณ์ที่พระเยซูสิ้นพระชนม์ แสดงถึงพลังแห่งพระเจ้าและการเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ของโลก

4) ศาสนาอิสลาม (Islam) ในอัลกุรอาน (The Quran) มีการกล่าวถึงเหตุการณ์แผ่นดินไหวในฐานะสัญญาณของ “วันพิพากษา” (Yawm al-Qiyamah) ซึ่งเป็นวันที่มนุษย์ต้องรับผลแห่งการกระทำของตน เป็นการเตือนสติให้มนุษย์กลับใจและยึดมั่นในพระเจ้า (อัลลอฮ์)

สรุปภาพรวมได้ว่าบรรดาแนวคิดเกี่ยวกับแผ่นดินไหวในศาสนาต่าง ๆ แม้จะมีลักษณะเฉพาะของตน แต่ล้วนให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติ (nature) จิตวิญญาณ (spirituality) และศีลธรรม (moral) โดยเฉพาะในฐานะ “สัญญาณที่สะท้อนถึงความไม่สมดุลทั้งทางกายภาพและจิตใจ อีกทั้งยังเป็นเครื่องเตือนสติและกระตุ้นให้มนุษย์กลับมาทบทวนวิถีชีวิตของตนให้สอดคล้องกับธรรมะหรือพระประสงค์ของพระเจ้า” (A sign that reflects physical and mental imbalances, and is also a reminder and stimulus for people to rethink their way of life to be in line with Dharma or God's will) โดยในบทความนี้จะกล่าวถึงการฟื้นฟูผู้ประสบภัยและเปราะบางทางสังคม ในประเด็นเกี่ยวกับการสังเคราะห์แนวทางการใช้ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น และการฟื้นฟูผู้ประสบภัยและผู้เปราะบางทางสังคม: กรอบแนวคิดเชิงพุทธ รวมถึงบทเรียนจากแผ่นดินไหว: การเรียนรู้จากความทุกข์ (Disaster as a Spiritual Teacher) พร้อมทั้งข้อเสนอเชิงแนวคิดและนโยบาย (Conceptual and Policy Recommendations)

การฟื้นฟูผู้ประสบภัยและผู้เปราะบางทางสังคม

1. การสังเคราะห์แนวทางการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

นพวรรณ พิงพา (2567) ได้ทำการศึกษาและสังเคราะห์แนวทางการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของประเทศอินโดนีเซียในการจัดการภัยพิบัติ โดยใช้กรอบแนวคิดการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเซนได (sendai framework for disaster risk reduction) เป็นกรอบวิเคราะห์ ผ่านกระบวนการวิจัยเชิงเอกสารตามแนวทางของ Scott (1990; 2006) จากแหล่งข้อมูลรวมจำนวน 14 ฉบับ ทั้งจากบทความวิจัย บทความวิชาการ และเอกสารจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผลการศึกษาพบว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการภัยพิบัติของอินโดนีเซียสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะสำคัญ ได้แก่ (1) มาตรการด้านโครงสร้าง (structural measures) ชุมชนมีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมในการก่อสร้างที่พักอาศัยให้สามารถรองรับภัยพิบัติ เช่น แผ่นดินไหว โดยนิยมใช้วัสดุจากธรรมชาติที่ยืดหยุ่น เช่น ไม้และไม้ไผ่ และเมื่อเกิดภัยพิบัติแล้ว ชาวบ้านจะนำองค์ความรู้ด้านการก่อสร้างแบบดั้งเดิมมาใช้ในการฟื้นฟูหรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัย และ (2) มาตรการที่ไม่ใช่โครงสร้าง (non-structural measures) แนวทางที่พบได้ทั่วไปคือ การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านภัยพิบัติจากรุ่นสู่รุ่นในระดับชุมชน โดยมีได้มีลักษณะเป็นทางการ รวมทั้งยังมีการถ่ายทอดความรู้ผ่านรูปแบบทางวัฒนธรรม อาทิ เพลงกลอน เรื่องเล่า และศิลปะเกี่ยวกับภัยพิบัติ นอกจากนี้ยังพบว่าชุมชนให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา การสร้างเครือข่ายสังคมภายในชุมชน การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ การบริหารจัดการโดยผู้นำท้องถิ่น การสังเกตความผิดปกติในธรรมชาติ ตลอดจนการส่งเสริมความสามัคคีและการใช้กฎระเบียบทางศาสนาเป็นกลไกในการเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ โดยมีการจัดทำแผนที่ระบุพื้นที่เสี่ยงภายในชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผนรับมือ ผลการศึกษาครั้งนี้จึงสามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการต่อยอดงานวิจัยในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อพัฒนาและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการภัยพิบัติอย่างยั่งยืนในบริบทของแต่ละชุมชน

2. การฟื้นฟูผู้ประสบภัยและผู้เปราะบางทางสังคม: กรอบแนวคิดเชิงพุทธ

การฟื้นฟูผู้ประสบภัยและผู้เปราะบางทางสังคมไม่อาจดำเนินการได้เพียงด้วยการช่วยเหลือทางวัตถุหรือการจัดการทางสังคมเพียงอย่างเดียว หากแต่ควรบูรณาการแนวคิดทางจิตวิญญาณเข้าไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทสังคมพุทธ แนวคิดทางพระพุทธศาสนาสามารถเป็นกรอบทฤษฎีเพื่อการฟื้นฟูที่ลุ่มลึก ครอบคลุมทั้งระดับปัจเจกและสังคม แนวคิดสำคัญในที่นี่ประกอบด้วยหลักอหิงสกา, อริยสัจ 4, สัมมาชีพและพุทธจิตวิทยา ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) อิทัปปัจจยตา (Dependent Origination) ความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย หลักอิทัปปัจจยตา (ปฏิจจนสมุปบาท) คือหลักแห่งความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล ที่แสดงให้เห็นว่าทุกสิ่งในโลกล้วนเกิดขึ้นจากปัจจัยซึ่งสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ (พระไตรปิฎก เล่มที่ 16, ข้อ 50) แนวคิดนี้ให้ความเข้าใจแก่ผู้ประสพภัยว่า ความทุกข์ที่เกิดขึ้นนั้น มิใช่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาลอย ๆ โดยไม่มีเหตุ แต่มีเหตุแห่งการเกิดขึ้น และมีหนทางแห่งการเปลี่ยนแปลงได้ หลักการนี้ช่วยเปิดพื้นที่ทางความคิดให้ผู้ประสพภัยเข้าใจตนเอง เข้าใจธรรมชาติของเหตุการณ์ และลดการโทษตนเองหรือจมอยู่กับความสิ้นหวัง

2) อริยสัจ 4 (The Four Noble Truths) กระบวนการเผชิญและดับทุกข์ อริยสัจ 4 ประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการเข้าใจและจัดการกับความทุกข์อย่างเป็นระบบ (พุทธทาสภิกขุ, 2545) ในบริบทของการฟื้นฟูผู้ประสพภัย “ทุกข์” คือสภาพทางจิตใจและชีวิตที่บอบช้ำจากภัยพิบัติ “สมุทัย” คือปัจจัยที่ก่อให้เกิดทุกข์ เช่น ความสูญเสีย ความกลัว ความสิ้นหวัง “นิโรธ” คือภาวะแห่งการดับทุกข์ หรือการฟื้นฟูชีวิตอย่างมีความหมายใหม่ และ “มรรค” คือแนวทางปฏิบัติเพื่อไปสู่การดับทุกข์ เช่น การเจริญสติ การพัฒนาเมตตาจิต และการฟื้นฟูสัมพันธภาพในครอบครัวและชุมชน

3) สัมมาชีพ (Honest Livelihood) การดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องแม้ในภาวะวิกฤต ในองค์แห่ง อริยมรรคมีองค์ 8 ข้อ “สัมมาชีพ” มีบทบาทสำคัญในบริบทของการดำรงชีวิตใหม่หลังภัยพิบัติ โดยเสนอว่าการเลี้ยงชีพที่ถูกต้อง ไม่เบียดเบียน ไม่ผิดศีล และไม่ขัดกับศีลธรรมทางสังคม คือหนทางสู่การฟื้นฟูทั้งในระดับปัจเจกและสังคม (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), 2540) สำหรับผู้ประสพภัยซึ่งอาจเผชิญกับความยากลำบากทางเศรษฐกิจ แนวคิดสัมมาชีพเป็นหลักประกันทางจริยธรรม และเป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาอาชีพ การฟื้นฟูศักยภาพและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์อย่างยั่งยืน

4) พุทธจิตวิทยา (Buddhist Psychology) การทำงานของจิตใจและการฟื้นฟูภายใน พุทธจิตวิทยา อธิบายว่าความทุกข์ทางใจสามารถคลี่คลายได้ผ่านการทำความเข้าใจการทำงานของจิต อาทิ อวิชชา ตัณหา อุปาทาน และสังขาร (Wallace, 2007) ในบริบทผู้ประสพภัย การเจริญสติและการรู้เท่าทันอารมณ์ (เวทนา จิต ธรรม) เป็นเครื่องมือสำคัญในการลดความตึงเครียด ความกลัว และความสิ้นหวัง การฝึกสติสามารถเป็นกระบวนการบำบัดฟื้นฟูจิตใจอย่างเป็นธรรมชาติ และส่งเสริมให้ผู้ประสพภัยกลับมามีความมั่นคงทางใจและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พุทธจิตวิทยาหรือจิตวิทยาแนวพุทธ จึงเป็นการการนำศาสตร์ที่ศึกษาถึงจิตใจ และกระบวนการทางจิตใจคือจิตวิทยา มาอธิบายกระบวนการการเกิดทุกข์และการพ้นทุกข์ อันเป็นสาระสำคัญของพุทธศาสนานั้นเอง อย่างกรณีเมื่อประสพภัยแผ่นดินไหว ผู้ที่สูญเสีย ก็ย่อมเกิดความทุกข์ใจเพราะมองแต่ด้านที่ตนสูญเสียไป ก็อาจจะฝึกปรับเปลี่ยนวิธีคิดเสียใหม่ว่าตนยังมีอะไรเหลืออยู่บ้าง ใหเวลากับตนเองและครอบครัวมากขึ้น หรือทบทวนเหตุการณ์นั้น ๆ ทำให้เราได้เรียนรู้ที่จะนำมาเป็นบทเรียนเพื่อจะปรับปรุงสิ่งบกพร่อง

ต่อไป การพัฒนาตนเองแนวพุทธจิตวิทยา จึงสามารถช่วยบรรเทาทุกข์ที่เกิดขึ้น ให้มีความรู้สึกที่บรรเทาเบาบางได้ แม้จะไม่ใช่วิธีดับความทุกข์เลยทีเดียวได้ (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์, 2552)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า กรอบแนวคิดเชิงพุทธดังกล่าวไม่เพียงแต่เป็นหลักปรัชญาหรือหลักธรรมที่ใช้ในการเข้าใจโลกและชีวิตเท่านั้น แต่ยังสามารถประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการฟื้นฟูชีวิตของผู้ประสบภัยและผู้เปราะบางทางสังคมได้อย่างลึกซึ้ง มีความเมตตา และมีประสิทธิภาพ ด้วยการบูรณาการทั้งด้านจิตใจ จิตวิญญาณ และการดำรงชีวิตอย่างมีคุณธรรมในโลกแห่งความไม่แน่นอน

บทเรียนจากแผ่นดินไหว: การเรียนรู้จากความทุกข์ (Disaster as a Spiritual Teacher)

ผู้เขียนถอดบทเรียนจากแผ่นดินไหว (lessons learned from the earthquake) การฟื้นฟูผู้ประสบภัย (disaster victim rehabilitation) และผู้เปราะบางทางสังคมด้วยพุทธปัญญา (disaster as a spiritual teacher: Buddhist wisdom in post-disaster recovery) ในบริบทของภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม หรือไฟป่า ผู้ประสบภัยมักได้รับความเสียหายทั้งทางกายภาพ จิตใจ และสังคม แม้ว่าเหตุการณ์เหล่านี้จะก่อให้เกิดทุกข์อย่างใหญ่หลวง แต่หากพิจารณาในเชิงพุทธศาสตร์ ภัยพิบัติก็อาจทำหน้าที่เป็นครูทางจิตวิญญาณ (spiritual teacher) ที่เปิดโอกาสให้มนุษย์ได้รู้แจ้ง เข้าใจชีวิต และแปรเปลี่ยนความทุกข์ให้กลายเป็นปัญญา (transform suffering into the wisdom) ได้บนพื้นฐานแห่งบริบท ดังนี้

1) บทเรียนแผ่นดินไหวในฐานะ “ครู” แห่งการรู้แจ้ง (The earthquakes as teachers of enlightenment) ในพระพุทธศาสนา ความทุกข์ (ทุกข์) ถือเป็นสัจธรรมประการแรกในอริยสัจ 4 (พุทธทาสภิกขุ, 2542) ความทุกข์จากแผ่นดินไหวไม่ใช่เพียงภัยธรรมชาติ แต่เป็นโอกาสในการเรียนรู้ธรรมชาติของอนิจจัง (ความไม่เที่ยง), ทุกขัง (ความเป็นทุกข์), และอนัตตา (ความไม่มีตัวตนที่แท้จริง) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น การสูญเสียบ้านหรือครอบครัว ทำให้ปัจเจกบุคคลตระหนักถึงความไม่แน่นอนของชีวิต และอาจเกิดสภาวะสลดจิต (โยนิโสมนสิการ) ซึ่งนำไปสู่การใคร่ครวญถึงคุณค่าของชีวิตใหม่

2) ประสบการณ์ของผู้ประสบภัยกับความเปลี่ยนแปลงภายใน (victims' experiences of internal changes) ผู้ประสบภัยหลายรายได้สะท้อนว่า “ประสบการณ์แห่งความทุกข์ในภัยพิบัติได้เปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ของพวกเขาอย่างลึกซึ้ง” งานศึกษาทางจิตวิทยาและจิตวิญญาณ (Tedeschi & Calhoun, 2004) เรียกปรากฏการณ์นี้ว่า “post-traumatic growth” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในพุทธจิตวิทยาที่ว่า “ความทุกข์เป็นจุดตั้งต้นของปัญญา” หากมีการพัฒนา “โยนิโสมนสิการ” หรือการใคร่ครวญอย่างถูกต้อง ย่อมเกิด “ปัญญาเห็นแจ้ง” ที่เปลี่ยนแปลงตนเองจากภายใน

3) การแปรเปลี่ยนทุกข์เป็นปัญญา (transforming suffering into the wisdom) แนวคิดพื้นฐานในพุทธศาสนาเสนอว่า “ทุกข์เป็นครู” เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้ปุถุชนตื่นรู้ (พระธรรมปิฎก

, 2551) การแปรเปลี่ยนทุกข์เป็นปัญญานั้นมิใช่เพียงการยอมรับสภาพเท่านั้น แต่หมายถึงการเห็นธรรมะในทุกข์ และเปลี่ยนทุกข์นั้นให้กลายเป็นแรงผลักดันในการเปลี่ยนแปลงชีวิต เช่น การกลับมาเห็นคุณค่าของความสัมพันธ์ การมีชีวิตอยู่กับปัจจุบัน การลดละความโลภ หรือการหันหน้าเข้าสู่ศาสนา

4) พุทธปัญญาในการก่อรูปชีวิตใหม่หลังภัยพิบัติ (Buddhist wisdom in rebuilding life after disasters) พุทธปัญญา คือความรู้เห็นอย่างถูกต้องตามความเป็นจริง (ยถาภูตญาณทัสสนะ) ซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องนำทางชีวิตหลังภัยพิบัติ ในกระบวนการฟื้นฟูชีวิตใหม่นั้น พุทธศาสนาเสนอหลักการ 3 ประการ ได้แก่ (1) การปล่อยวาง (วิมุตติ) ผู้ประสบภัยต้องเรียนรู้การปล่อยวางอดีตและความยึดติดในสิ่งที่สูญเสีย (2) การอยู่กับปัจจุบัน (สติปัญญา) การฝึกเจริญสติเป็นเครื่องมือช่วยให้สามารถจัดการกับความเครียด ความกลัว และภาวะซึมเศร้าได้อย่างเป็นระบบ และ (3) การบ่มเพาะเมตตาและกรุณา การช่วยเหลือผู้อื่นในภาวะเดียวกัน เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการเยียวยาตนเองผ่านการทำความดี (บุญกิริยาวัตถุ) ในระดับสังคม พุทธปัญญายังเสนอการสร้าง “ชุมชนแห่งการเยียวยา” (Healing Community) ผ่านการสื่อสารอย่างมีเมตตา การแบ่งปันทรัพยากรอย่างเป็นธรรม และการส่งเสริมสติในระบบการศึกษาและการบำบัด

ข้อเสนอเชิงแนวคิดและนโยบาย (Conceptual and Policy Recommendations)

ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และวิกฤติเชิงโครงสร้างต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในสถานะเปราะบาง อาทิ แรงงานนอกระบบ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ที่พึ่งพาความจำเป็นในการออกแบบนโยบายสาธารณะเพื่อการฟื้นฟูอย่างรอบด้านจึงทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น ผู้เขียนจึงเสนอแนวคิดและกรอบนโยบายเพื่อการฟื้นฟูผู้ประสบภัย โดยบูรณาการหลักพุทธธรรมในฐานะฐานคิดด้านจริยศาสตร์ (ethical concepts) จิตวิญญาณ (spirituality) และการฟื้นฟูอย่างองค์รวม (holistic restoration) เพื่อนำไปสู่การเยียวยาทั้งระดับปัจเจกและระดับโครงสร้างในประเด็นดังต่อไปนี้

1) แนวทางในการออกแบบนโยบายสำหรับแรงงานเปราะบางหลังภัยพิบัติ กลุ่มแรงงานเปราะบาง เช่น แรงงานนอกระบบ แม่ค้า ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง มักได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากภัยพิบัติ โดยเฉพาะการสูญเสียรายได้และขาดแหล่งทุนในการฟื้นตัว แนวทางเชิงนโยบายที่เสนอ ได้แก่ (1) การส่งเสริมสมาชิกสหกรณ์โดยฝึกอบรมทักษะใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตอย่างมีคุณธรรม และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (2) กองทุนฟื้นฟูชุมชนบนฐานพุทธธรรม สนับสนุนเงินทุนที่มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเองแบบพอเพียง และสร้างกลุ่มออมทรัพย์ที่เน้นคุณธรรม และ (3) การประกันความเสี่ยงตามแนวพุทธ รัฐควรจัดทำระบบประกันภัยพิบัติที่ไม่ใช่เพียงการจ่ายเงินชดเชย แต่มีมิติของการให้คำปรึกษา ฟื้นฟูจิตใจ และเสริมพลังภายในแก่ผู้ประสบภัย

2) การสร้างพื้นที่การเยียวยาเชิงจิตวิญญาณในระบบรัฐและชุมชน การเยียวยาทางจิตวิญญาณไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยลำพัง ต้องมี “พื้นที่” ที่เอื้อต่อการใคร่ครวญ สื่อสาร และฟื้นฟูภายในใจของผู้คน แนวทางสำคัญ ได้แก่ (1) พื้นที่ภาวนาในศูนย์พักพิงหรือศูนย์ชุมชน สนับสนุนการจัดอบรมเจริญสติ ฝึกสมาธิ และจิตบำบัดแนวพุทธ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุและเด็ก (2) บทบาทของพระสงฆ์และผู้นำจิตวิญญาณ ส่งเสริมให้พระสงฆ์และครูบาอาจารย์มีบทบาทในการให้คำปรึกษา เยี่ยมเยียน และสร้างความหวังแก่ชุมชน และ (3) บูรณาการกับระบบราชการ รัฐควรจัดให้มีตำแหน่ง “นักฟื้นฟูจิตวิญญาณ” ในทีมช่วยเหลือภัยพิบัติ และเชื่อมโยงกับโรงเรียน วัด โรงพยาบาล และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น ผู้เขียนมีมุมมองว่า การฟื้นฟูผู้ประสบภัยและกลุ่มเปราะบางทางสังคมจำเป็นต้องก้าวข้ามการเยียวยาทางกายภาพไปสู่การเยียวยาทางจิตใจและจิตวิญญาณ โดยอาศัยพุทธธรรมเป็นฐานคิดสำหรับการออกแบบนโยบายและกลไกการดำเนินงานที่เน้นความเข้าใจ ความเอื้ออาทร และการสร้างความหมายใหม่ในชีวิต การออกแบบเชิงนโยบายที่บูรณาการมิติของกาย ใจ สังคม และจิตวิญญาณจะช่วยเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็งและยั่งยืนหลังภัยพิบัติอย่างแท้จริง

7. สรุป (Conclusion)

การฟื้นฟูชีวิตของผู้ประสบภัยและกลุ่มแรงงานเปราะบางภายหลังจากเผชิญภัยพิบัติหรือภาวะวิกฤต ไม่สามารถจำกัดอยู่เพียงในกรอบของ “การฟื้นฟูทางกายภาพหรือเศรษฐกิจ” เท่านั้น หากแต่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับ “มิติของจิตวิญญาณ” ซึ่งเป็นแกนกลางของการเยียวยาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในบริบทของสังคมไทยที่มีพุทธศาสนาเป็นรากฐานทางวัฒนธรรมและจริยธรรม พุทธธรรมจึงสามารถทำหน้าที่เป็นพลังแห่งการฟื้นคืนศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ในภาวะเปราะบางได้อย่างลึกซึ้งในประเด็นดังนี้

1) มิติทางจิตวิญญาณในการเยียวยาชีวิตมิได้หมายถึงศาสนพิธีในความหมายแคบ หากแต่คือการเข้าใจธรรมชาติของ “ทุกข์” ในชีวิตมนุษย์ การยอมรับความเปลี่ยนแปลงอย่างมีสติ และการฝึกฝนจิตใจให้ดำรงอยู่ด้วยความเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ซึ่งเป็นหลักธรรมที่สามารถเสริมสร้างความมั่นคงภายในจิตใจ อันนำไปสู่พลังแห่งการเยียวยาตนเองและผู้อื่นอย่างยั่งยืน

2) ในบริบทของนโยบายสาธารณะ แนวทางการบูรณาการพุทธธรรมร่วมกับหลักการของสังคมสงเคราะห์ (social welfare) คือความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้เกิด “การเปลี่ยนผ่านที่ยั่งยืน” (sustainable transition) ซึ่งไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะหน้า หากแต่สามารถสร้างระบบการฟื้นฟูที่มุ่งพัฒนา “คน” ให้เข้าใจธรรมชาติของทุกข์และสุขอย่างถ่องแท้ เข้าใจความไม่เที่ยงของชีวิต และสามารถดำรงอยู่ร่วมกับความเปลี่ยนแปลงโดยไม่บอบช้ำเกินไปทางจิตใจ

3) การเยียวยาจึงต้องเป็นกระบวนการแบบองค์รวม (holistic healing) ที่ครอบคลุมทั้งมิติของกาย ใจ สังคม และจิตวิญญาณ โดยมีพุทธธรรมเป็นฐานคิดและกลไกสำคัญในการฟื้นฟู อัน

จะนำไปสู่การก่อเกิด “พื้นที่แห่งความหวัง” (spaces of hope) ทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และรัฐที่เปิดโอกาสให้ผู้ประสบภัยและกลุ่มแรงงานเปราะบางสามารถกลับมามีชีวิตบนเส้นทางชีวิตใหม่อย่างมั่นคง มีศักดิ์ศรี และมีจิตวิญญาณแห่งความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์

กล่าวโดยสรุป การฟื้นฟูผู้ประสบภัยและแรงงานเปราะบางทางสังคมจึงควรตั้งอยู่บนฐานของการเข้าใจธรรมชาติของความเป็นมนุษย์ ผ่านการประสานพลังระหว่างพุทธธรรมและสังคมสงเคราะห์ เพื่อสร้างระบบนิเวศของการเยียวยาที่ไม่เพียงให้ความช่วยเหลือ แต่ยังส่งเสริมการเรียนรู้เติบโต และกลับมามีชีวิตใหม่อย่างเปี่ยมความหมายในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้ง (The rehabilitation of disaster survivors and socially vulnerable laborers should be grounded in an understanding of the nature of human existence, through the integration of Buddhist principles and social work. This synergy aims to cultivate a healing ecosystem that not only provides assistance, but also fosters learning, growth, and the emergence of a renewed, meaningful life in an ever-changing world)

เอกสารอ้างอิง

- กรมทรัพยากรธรณี. (2568). สาเหตุที่ทำให้เกิดแผ่นดินไหว. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2568, จาก: <https://www.dmr.go.th/>
- ไตรเทพ ไกรงู (2554). แผ่นดินไหวในพระไตรปิฎก. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นพวรรณ พิงพา. (2567). การวิจัยเชิงเอกสารเพื่อสังเคราะห์การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติของประเทศอินโดนีเซีย. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 4(3), 130-143.
- พุทธทาสภิกขุ. (2545). อริยสัจ 4: ทางแห่งความพ้นทุกข์. กรุงเทพฯ: สอนโมกขพลาราม.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2540). พุทธธรรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระไตรปิฎก. (2525). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย. (เล่มที่ 16). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระมหาบุรณะ ชุตเมธ. (2554). แผ่นดินไหวในพระไตรปิฎก. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรา จันทร์ครบ. (2543). เจาะโลกมหัศจรรย์. กรุงเทพฯ: บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2565). ภัยพิบัติแผ่นดินไหว. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2568, จาก: https://op.mahidol.ac.th/rm/wp-content/uploads/2018/06/earthquake_140516.pdf

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2555). แผ่นดินไหวในพระไตรปิฎก.

สืบค้น 7 เมษายน 2568, จาก: <https://www.mcu.ac.th/news/detail/7155>

ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์, กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2552). จิตวิทยาแนวพุทธ.

สืบค้น 7 เมษายน 2568, จาก: http://medinfo2.psu.ac.th/cancer/db/news_ca.

Kanamori, H., & Brodsky, E. E. (2004). The physics of earthquakes. *Reports on Progress in Physics*, 67(8), 1429–1496.

Sen, A. (1999). *Development as Freedom*. Oxford University Press.

Tedeschi, R. G., & Calhoun, L. G. (2004). Posttraumatic Growth: Conceptual Foundations

and Empirical Evidence. *Psychological Inquiry*, 15(1), 1–18.

UNHCR. (2024). ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ภัยจากธรรมชาติที่สร้างความสูญเสียเกินกว่าที่จะจินตนาการได้.

สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2568, จาก: <https://www.unhcr.org/th/natural-disaster>.

United Nations Development Programme (UNDP). (2022). *Human Development Report 2022:*

Uncertain Times, Unsettled Lives. <https://hdr.undp.org>

Wallace, B. A. (2007). *Contemplative Science: Where Buddhism and Neuroscience Converge*. New York: Columbia University Press.

หลักเกณฑ์และวิธีส่งต้นฉบับการเสนอบทความ
เพื่อลงตีพิมพ์ในวารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์
(Journal of MBU Yotsunthon Review)

1. นโยบายการพิจารณาถ้อยแถลงบทความ

- 1.1 บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ ต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน
- 1.2 บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ ต้องเป็นบทความที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพทางวิชาการ และมีประโยชน์ในเชิงทฤษฎีหรือเชิงปฏิบัติ โดยผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ จำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน ขึ้นไปต่อบทความและเป็นผู้มีผลงานทางวิจัยอย่างต่อเนื่อง
- 1.3 กองบรรณาธิการอาจส่งผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิให้ผู้เขียนแก้ไข เพิ่มเติม หรือพิมพ์ต้นฉบับใหม่แล้วแต่กรณี
- 1.4 กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการตรวจแก้ไขรูปแบบบทความที่ส่งมาตีพิมพ์
- 1.5 การยอมรับเรื่องที่ตีพิมพ์เป็นสิทธิของกองบรรณาธิการ และกองบรรณาธิการจะไม่รับผิดชอบในเนื้อหา หรือความถูกต้องของเรื่องที่ส่งมาตีพิมพ์ทุกเรื่อง

2. การเตรียมต้นฉบับ

- 2.1 ขนาดของต้นฉบับ พิมพ์หน้าเดียวบนกระดาษ A4 โดยกั้นหน้าด้านบนกับด้านซ้าย เท่ากัน 1.5 นิ้ว หรือ 3.8 เซนติเมตร ส่วนกั้นด้านขวาและด้านล่างเท่ากัน 1 นิ้ว หรือ 2.5 เซนติเมตร
- 2.2 รูปแบบอักษรและการจัดวางตำแหน่ง ใช้รูปแบบอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word ระยะระหว่างบรรทัดเป็นแบบบรรทัดเดี่ยว (Single Space) โดยใช้ขนาด ชนิดของตัวอักษร รวมทั้งการจัดวางตำแหน่ง ดังนี้
 - 1) ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกลางหน้ากระดาษ
 - 2) ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกลางหน้ากระดาษ
 - 3) ชื่อผู้เขียน เว้น 1 บรรทัด ขนาด 12 ชนิดตัวอักษรธรรมดา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษขวาใต้ชื่อเรื่อง
 - 4) ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา/ผู้วิจัยร่วม ขนาด 12 ชนิดตัวอักษรธรรมดา ชิดขอบกระดาษขวา ต่อจากชื่อผู้เขียน/ผู้วิจัยคนที่ 1 ตามลำดับ
 - 5) หัวข้อใหญ่ในบทความ ขนาด 16 ชนิดตัวอักษรหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษซ้าย ก่อนขึ้นหัวข้อต่อไป เว้น 1 บรรทัด และจัดย่อหน้าเป็นแบบกระจายแบบไทย
 - 6) หัวข้อย่อย เว้นระยะห่างตามลำดับของแท็บหยุด ขนาด 16 ชนิดตัวอักษรหนา
 - 7) รายการอ้างอิง เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA citation Styles
 - 8) จำนวนหน้า ต้นฉบับควรมีความยาวไม่เกิน 8-15 หน้า

3. การเรียงลำดับเนื้อหาต้นฉบับ

เนื้อหา ภาษาไทยที่มีคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ควรแปลเป็นภาษาไทยให้มากที่สุด (ในกรณีคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นคำเฉพาะที่แปลไม่ได้หรือแปลแล้วไม่ได้ความหมายชัดเจนให้ทับศัพท์ได้) และควรใช้ภาษาที่ผู้อ่านเข้าใจง่าย ชัดเจน หากใช้คำย่อต้องเขียนคำเต็มไว้ครั้งแรกก่อน เนื้อหาต้องเรียงลำดับดังนี้

3.1 บทความวิจัย

1) ชื่อเรื่อง สั้น กระชับรัดและชัดเจน ความยาวไม่ควรเกิน 100 ตัวอักษร ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้นำชื่อเรื่องภาษาไทยขึ้นก่อน

2) ชื่อผู้เขียน เป็นภาษาไทยและระบุตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)

3) บทคัดย่อ เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ABSTRACT) เขียนสรุปสาระสำคัญของเรื่อง อ่านแล้วเข้าใจง่าย ความยาวไม่ควรเกิน 350 คำ หรือ 15 บรรทัด โดยให้นำบทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อน บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (ABSTRACT) ซึ่งแปลจากบทคัดย่อภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษต้องมีเนื้อหาตรงกัน ใช้อักษรตัวตรง จะใช้ตัวเอนเฉพาะคำศัพท์วิทยาศาสตร์

4) คำสำคัญ เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 3-5 คำ โดยให้คำสำคัญภาษาอังกฤษตรงกับคำสำคัญภาษาไทย

5) บทนำ เป็นส่วนของเนื้อหาที่บอกความเป็นมาและเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัยและควรอ้างอิงงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

6) วัตถุประสงค์ ใช้ชี้แจงถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษา

7) วิธีการดำเนินงานวิจัย ควรอธิบายวิธีดำเนินการวิจัย โดยมีหัวข้อ ดังนี้

7.1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ให้กล่าวถึงกลุ่มประชากร วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ที่มาของกลุ่มตัวอย่าง แหล่งที่มาของข้อมูล

7.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

7.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

7.4) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

8) สรุปผล สรุปผลที่ได้จากการวิจัยเป็นลำดับอาจแสดงด้วยตารางกราฟ แผนภาพ ประกอบการอธิบาย ทั้งนี้ ถ้าแสดงด้วยตาราง ควรเป็นตารางแบบไม่มีเส้นขอบ ตารางด้านซ้ายและขวา หัวตารางแบบธรรมดาไม่มีสี ตารางควรมีเฉพาะที่จำเป็น ไม่ควรมีเกิน 5 ตาราง สำหรับรูปภาพประกอบควรเป็นรูปภาพ ขาวดำ ที่ชัดเจนและมีคำบรรยายใต้ภาพ กรณีที่จำเป็นอาจใช้ภาพสีได้

9) อภิปรายผล การอภิปรายผลการวิจัยว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่อย่างไร และควรอ้างทฤษฎีหรือเปรียบเทียบการทดลองของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องประกอบ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นด้วยตามหลักการหรือคัดค้านทฤษฎีที่มีอยู่เดิม

10) ข้อเสนอแนะ

10.1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

10.2) ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

10.3) ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

11) ตาราง รูปภาพหรือแผนภูมิ ควรคัดเลือกเฉพาะที่จำเป็นและต้องมีคำอธิบายสั้นๆ แต่สื่อความหมายได้สาระครบถ้วน ในกรณีที่เป็นการตารางคำอธิบายต้องอยู่ด้านบน ในกรณีที่เป็นการรูปภาพหรือแผนภูมิ คำอธิบายต้องอยู่ด้านล่าง

12) รายการอ้างอิง เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA. citation Styls ให้เริ่มต้นด้วยเอกสารอ้างอิงภาษาไทยก่อนแล้วตามด้วยเอกสารภาษาต่างประเทศหากผู้เขียนมีมากกว่า 3 คน ให้ใส่ชื่อคนแรกแล้วตามด้วย “และคณะหรือ and others”

3.2 บทความวิชาการ

1) ชื่อเรื่อง ควรสั้น กระชับ และชัดเจน ความยาวไม่ควรเกิน 100 ตัวอักษร ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้นำชื่อเรื่องภาษาไทยขึ้นก่อน

2) ชื่อผู้เขียน เป็นภาษาไทยและระบุตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)

3) บทคัดย่อ เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ABSTRACT) เขียนสรุปสาระสำคัญของเรื่อง อ่านแล้วเข้าใจง่าย ความยาวไม่ควรเกิน 350 คำ หรือ 15 บรรทัด โดยให้นำบทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อน บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (ABSTRACT) ซึ่งแปลจากบทคัดย่อภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษต้องมีเนื้อหาตรงกัน ใช้อักษรตัวตรง จะใช้ตัวเอนเฉพาะคำศัพท์วิทยาศาสตร์

4) คำสำคัญ เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คำ โดยให้คำสำคัญภาษาอังกฤษตรงกับคำสำคัญภาษาไทย

5) เนื้อหา มีองค์ประกอบดังนี้

5.1) บทนำ ความน่าสนใจของเรื่องที่นำเสนอ ก่อนเข้าสู่เนื้อหา

5.2) เนื้อความ ควรนำเสนอพัฒนาการของเรื่องได้อย่างน่าสนใจและเนื้อเรื่องมีเนื้อหาทันสมัยเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

5.3) บทสรุป ควรย่อเฉพาะข้อมูลในเนื้อความให้สั้น ได้เนื้อหาสาระของเนื้อความครบถ้วน

5.4) เอกสารอ้างอิง ให้ระบุเฉพาะเอกสารที่ผู้เขียนบทความได้นำมาอ้างอิงในบทความวิชาการอย่างครบถ้วน โดยใช้ระบบการอ้างอิง APA citation styls

3.3 บทวิจารณ์หนังสือ

1) ข้อมูลทางบรรณานุกรม/อ้างอิง

2) ชื่อผู้วิจารณ์

3) บทวิจารณ์

4. ตัวอย่างการเขียนรายการอ้างอิง

หนังสือ

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์, เมืองที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์.

จรัสศรี รุ่งรัตนอุบล. (2565). **เทคนิคเหมืองข้อมูล**. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.

Norman, D, A. (2002). **The design of everyday things**. New York, NY: Basic books.

วารสาร

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่พิมพ์ (ฉบับที่), หน้า.

วิชัย พานิชย์สวຍ, สุมณ ไวยบุญญา, พัชรพร ศุภกิจ, และรัตนกร หลวงแก้ว. (2562). ผลของการใช้บทเรียน PISA ที่มีต่อความสามารถด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. **วารสารการวิจัยพัฒนาชุมชน (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)**, 12(3), 133-160.

Rinke, C. R. (2011). Career trajectories of urban teachers: A continuum of perspectives, participation, and plans shaping retention in the educational system. **Urban Education**, 46(4), 639-662.

หนังสือแปล

ชื่อผู้แต่งต้นฉบับ. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่องที่แปล [ชื่อต้นฉบับ] (ชื่อผู้แปล, แปล). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. หรือ พ.ศ.)

แบร์รี สมาร์. (2555). **มิเชล ฟูโกต์ [Michel Foucault] (จาเมรี เชียงทอง และสุนทร สราญจิต, แปล)**. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 1994).

E-book

ผู้แต่ง 1. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. จาก หรือ from <http://www.xxxxxxx>

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2562). **พฤติกรรมสุขภาพ : แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้**. (พิมพ์ครั้งที่ 3).

พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร. สืบค้นจาก <https://www.ookbee.com>

Haslam, S. (2003). **Research Methods and Statistics in Psychology (SAGE Foundations of Psychology series)**. [Kindle DX version]. Retrieved from <http://www.amazon.com>

วิทยานิพนธ์

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์. สถานที่พิมพ์: ชื่อสถาบันศึกษา.

วันชนะ จุบรรจง. (2560). **ระบบสนับสนุนการประมาณการสัมผัสแคดเมียมผ่านการบริโภคอาหาร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร

Darling, C. W. (1976). **Giver of due regard: The poetry of Richard Wilbur**. Unpublished doctoral dissertation, University of Connecticut, USA.

รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง. (ปีพิมพ์). /ชื่อเรื่อง (รายงานผลการวิจัย). /สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์.

พินิจทิพย์มณี. (2553). การวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการตายของประเทศไทย (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

รายงานการประชุม

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเอกสารรวมเรื่องที่ได้จากรายงานการประชุม. วันเดือนปีที่จัด. สถานที่จัด. สำนักพิมพ์. หน้า.

กรมวิชาการ. (2538). การประชุมปฏิบัติการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน. 25-29 พฤศจิกายน 2528 ณ วิทยาลัยครูมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 7-8.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1991). A motivational approach to self: Integration in personality.

In R. Densifier (Ed.), Nebraska Symposium on Motivation: Vol.38. Perspectives on Motivation. Lincoln: University of Nebraska Press. 237-288.

สื่ออินเทอร์เน็ต/ Website

ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง. (ปี เดือน วันที่เผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต). ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความ. วันที่สืบค้น : URL:http://

สรญา แสงเย็นพันธ์. (2566). 10 เว็บไซต์จับคู่สื่อ ออกแบบงานได้สวยทันตา. สืบค้น 5 มกราคม 2566,

จาก <https://www.nupress.grad.nu.ac.th/จับคู่สื่อ/>

Wollman, N. (1999). Influencing attitudes and behaviors for social change. Retrieved

from <http://www.radpsynet.org/docs/wollman-attitude.html>.

การสัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์./ (ปีสัมภาษณ์./เดือน/วันที่)./ตำแหน่ง(ถ้ามี)./สัมภาษณ์.

กตัญญู แก้วหานาม. (2565, มีนาคม 21). ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์. สัมภาษณ์.

ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อประกาศ. (วัน เดือน ปี ที่ประกาศ). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ xxx ตอนที่ xx, หน้า x-xx.

กฎกระทรวง กำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2563. (12 พฤศจิกายน 2563). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 137 ตอนที่ 94 ก, หน้า 7-11.

รูปแบบการเขียน “บทความวิจัย” เพื่อลงตีพิมพ์ในวารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ขนาดตัวอักษร 16 pt. TH SarabunPSK
ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) ขนาดตัวอักษร 16 pt. TH SarabunPSK

ชื่อ-สกุล ผู้วิจัย (ภาษาไทย).....

ชื่อ-สกุล ผู้วิจัย (ภาษาไทย).....

สังกัด

สังกัด

ขนาดตัวอักษร 12 pt.

ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ).....

ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ).....

สังกัด ภาษาอังกฤษ

สังกัด ภาษาอังกฤษ

Email

ขนาดตัวอักษร 12 pt.

บทคัดย่อ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt. ไม่เกิน 350 คำ

.....
.....
.....

คำสำคัญ : คำสำคัญ 1; คำสำคัญ 2; คำสำคัญ 3 (ต้องมี 3-5 คำ)

Abstract (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

.....
.....
.....

Keywords: word 1; word 2; word 3 (Must have 3-5 words.)

บทนำ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

วัตถุประสงค์ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

สมมติฐานในการศึกษา (ถ้ามี) (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

วิธีการดำเนินงานวิจัย (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

ผลการวิจัย (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

การนำเสนอตารางและภาพ ดังนี้

ตารางที่ 1 XXชื่อตาราง

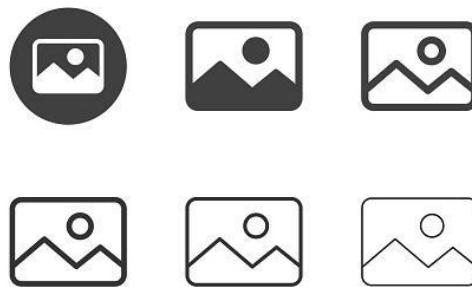
ตัวแปร	x	SD
x	10.01	0.51
y	12.23	0.68
z	11.11	0.74

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษา.....

ตารางที่ 2 XXชื่อตาราง

ตัวแปร	x	SD
x	10.01	0.51
y	12.23	0.68
z	11.11	0.74

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษา.....

ภาพที่ 1 XXชื่อภาพ จัดกึ่งกลาง

สรุปและอภิปรายผล (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

ข้อเสนอแนะ

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

องค์ความรู้ใหม่

(องค์ความรู้ใหม่ที่ผู้นิพนธ์ต้องการนำเสนอ ในรูปแบบแผนภูมิ แผนภาพ ผังมโนทัศน์ หรือโมเดล พร้อมคำอธิบายเชิงกระบวนการ วิธีการขั้นตอน คุณค่าประโยชน์ รูปแบบแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์ ที่ก่อให้เกิดแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการส่งเสริม/การพัฒนา/การเปลี่ยนแปลงของบุคคล สังคม และองค์กร (อธิบายให้กระชับรัดกุม เข้าใจได้ง่าย)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

เอกสารอ้างอิง (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้าเยื้องแบบ Hanging 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

ตัวอย่างการอ้างอิง

หนังสือ

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์, เมืองที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์.
จรัสศรี รุ่งรัตนอุบล. (2565). **เทคนิคเหมืองข้อมูล**. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
นเรศวร.

Norman, D. A. (2002). **The design of everyday things**. New York, NY: Basic
books.

วารสาร

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่พิมพ์ (ฉบับที่), หน้า.
วิชัย พานิชย์สวาย, สุมณ ไวยบุญญา, พัชรพร ศุภกิจ, และรัตนกร หลวงแก้ว. (2562). ผล
ของการใช้ทริเจน PISA ที่มีต่อความสามารถด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียน
ระดับประถมศึกษา. **วารสารการวิจัยพัฒนาชุมชน (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)**, 12(3), 133-
160.

Rinke, C. R. (2011). Career trajectories of urban teachers: A continuum of
perspectives, participation, and plans shaping retention in the educational
system. **Urban Education**, 46(4), 639-662.

หนังสือแปล

ชื่อผู้แต่งต้นฉบับ. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่องที่แปล [ชื่อต้นฉบับ] (ชื่อผู้แปล, แปล). สถานที่พิมพ์:
สำนักพิมพ์. (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. หรือ พ.ศ.)

แบร์รี สมาร์. (2555). **มิเชล ฟูโกต์ [Michel Foucault] (จาเมรี เชียงทอง และสุนทร
สรายุจิต, แปล)**. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 1994).

E-book

ผู้แต่ง 1. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. จาก หรือ from <http://www.xxxxxxx>

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2562). พฤติกรรมสุขภาพ : แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้. (พิมพ์ครั้งที่ 3).

พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร. สืบค้นจาก <https://www.ookbee.com>

Haslam, S. (2003). *Research Methods and Statistics in Psychology (SAGE Foundations of Psychology series)*. [Kindle DX version]. Retrieved from <http://www.amazon.com>

วิทยานิพนธ์

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์. สถานที่พิมพ์: ชื่อสถาบันศึกษา.

วันชนะ จูบรรจง. (2560). ระบบสนับสนุนการประมาณการสัมผัสแคดเมียมผ่านการบริโภคอาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร

Darling, C. W. (1976). *Giver of due regard: The poetry of Richard Wilbur*. Unpublished doctoral dissertation, University of Connecticut, USA.

รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง./ (ปีพิมพ์). /ชื่อเรื่อง (รายงานผลการวิจัย). /สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์.

พินิจทิพย์มณี. (2553). การวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการตายของประเทศไทย (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

รายงานการประชุม

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเอกสารรวมเรื่องที่ได้จากรายงานการประชุม. วันเดือนปีที่จัด. สถานที่จัด. สำนักพิมพ์. หน้า.

กรมวิชาการ. (2538). การประชุมปฏิบัติการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน. 25-29 พฤศจิกายน 2528 ณ วิทยาลัยครูมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 7-8.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1991). A motivational approach to self: Integration in personality.

In R. Densifier (Ed.), *Nebraska Symposium on Motivation: Vol.38. Perspectives on Motivation*. Lincoln: University of Nebraska Press. 237-288.

สื่ออินเทอร์เน็ต/ Website

ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง. (ปี เดือน วันที่เผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต). ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความ. วันที่สืบค้น : URL:http://

สรญา แสงเย็นพันธ์. (2566). 10 เว็บไซต์จับคู่สื่อ ออกแบบงานได้สวยงามทันตา. สืบค้น 5 มกราคม 2566,

จาก <https://www.nupress.grad.nu.ac.th/จับคู่สื่อ/>

Wollman, N. (1999). *Influencing attitudes and behaviors for social change*. Retrieved

from <http://www.radpsynet.org/docs/wollman-attitude.html>.

การสัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์./ (ปีสัมภาษณ์./เดือน/วันที่)./ตำแหน่ง(ถ้ามี)./สัมภาษณ์.

กตัญญู แก้วหานาม. (2565, มีนาคม 21). ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์. สัมภาษณ์.

ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อประกาศ. (วัน เดือน ปี ที่ประกาศ). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ xxx ตอนที่ xx, หน้า x-xx.

กฎกระทรวง กำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2563. (12 พฤศจิกายน 2563). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 137 ตอนที่ 94 ก, หน้า 7-11.

รูปแบบการเขียน “บทความวิชาการ” เพื่อลงตีพิมพ์ในวารสาร มมร ยศสุนทรปริทรรศน์

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ขนาดตัวอักษร 16 pt. TH SarabunPSK
ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) ขนาดตัวอักษร 16 pt. TH SarabunPSK

ชื่อ-สกุล ผู้แต่ง (ภาษาไทย).....

สังกัด

ขนาดตัวอักษร 12 pt.

ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ).....

สังกัด ภาษาอังกฤษ

Email

ขนาดตัวอักษร 12 pt.

บทคัดย่อ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt. ไม่เกิน 350 คำ

.....
.....
.....

คำสำคัญ : คำสำคัญ 1; คำสำคัญ 2; คำสำคัญ 3 (ต้องมี 3-5 คำ)

Abstract (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

.....
.....

Keywords: word 1; word 2; word 3 (Must have 3-5 words.)

บทนำ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

(เป็นส่วนกล่าวนำโดยอาศัยการปริทรรศน์ (Review) ข้อมูลจากรายงานวิจัย ความรู้ และ
หลักฐานต่างๆ จากหนังสือหรือวารสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา และกล่าวถึงเหตุผลหรือ
ความสำคัญของปัญหาในการศึกษาครั้ง)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

.....
.....
.....

เนื้อหา (Content) (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

(เรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการจะให้ผู้อ่านได้รับทราบเนื้อหาที่ดีต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนและน่าสนใจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพทางความคิดของผู้เขียนเป็นสำคัญ)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

.....

.....

.....

สรุป (Summarizing) (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

(เป็นวิธีการเขียนบทความที่ผู้เขียนจะต้องเขียนให้เหลือเฉพาะส่วนที่มีความสำคัญ เป็นการกลั่นกรอง การรวบรวมหรือการลดข้อความให้เหลือส่วนที่สำคัญเท่านั้น)

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

.....

.....

.....

องค์ความรู้ใหม่ (New Knowledge) (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

(องค์ความรู้ใหม่ที่ผู้นิพนธ์ต้องการนำเสนอ ในรูปแบบแผนภูมิ แผนภาพ ผังมโนทัศน์ หรือโมเดล พร้อมคำอธิบายเชิงกระบวนการ วิธีการขั้นตอน คุณค่าประโยชน์ รูปแบบแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์ ที่ก่อให้เกิดแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการส่งเสริม/การพัฒนา/การเปลี่ยนแปลงของบุคคล สังคม และองค์กร (อธิบายให้กระชับรัดกุม เข้าใจได้ง่าย))

ย่อหน้า 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

ย่อหน้าเยื้องแบบ Hanging 1.27 cm. ขนาดตัวอักษร 16 pt.

.....

.....

ตัวอย่างการอ้างอิง

หนังสือ

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์, เมืองที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์.
จรัสศรี รุ่งรัตนอุบล. (2565). **เทคนิคเหมืองข้อมูล**. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
นเรศวร.

Norman, D. A. (2002). **The design of everyday things**. New York, NY: Basic
books.

วารสาร

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่พิมพ์ (ฉบับที่), หน้า.
วิชัย พานิชย์สวาย, สุนัน ไวยบุญญา, พัชรพร ศุภกิจ, และรัตนกร หลวงแก้ว. (2562). ผล
ของการใช้ทเรียน PISA ที่มีต่อความสามารถด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียน
ระดับประถมศึกษา. **วารสารการวิจัยพัฒนาชุมชน (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)**, 12(3), 133-
160.

Rinke, C. R. (2011). Career trajectories of urban teachers: A continuum of
perspectives, participation, and plans shaping retention in the educational
system. **Urban Education**, 46(4), 639-662.

หนังสือแปล

ชื่อผู้แต่งต้นฉบับ. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่องที่แปล [ชื่อต้นฉบับ] (ชื่อผู้แปล, แปล). สถานที่พิมพ์:
สำนักพิมพ์. (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. หรือ พ.ศ.)

แบร์รี สมาร์. (2555). **มิเชล ฟูโกต์ [Michel Foucault] (จาเมรี เชียงทอง และสุนทร
สรายุจิต, แปล)**. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 1994).

E-book

ผู้แต่ง 1. (ปีพิมพ์). ชื่อเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. จาก หรือ from
<http://www.xxxxxx>

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2562). **พฤติกรรมสุขภาพ : แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้**.
(พิมพ์ครั้งที่ 3).

พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร. สืบค้นจาก <https://www.ookbee.com>

Haslam, S. (2003). **Research Methods and Statistics in Psychology (SAGE
Foundations of Psychology series)**. [Kindle DX version]. Retrieved from
<http://www.amazon.com>

วิทยานิพนธ์

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์. สถานที่พิมพ์: ชื่อสถาบันศึกษา.

วันชนะ จุบรรจง. (2560). ระบบสนับสนุนการประมาณการสัมผัสแคดเมียมผ่านการใช้
บริโภคนาฬิกา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร
Darling, C. W. (1976). *Giver of due regard: The poetry of Richard Wilbur*. Unpublished
doctoral dissertation, University of Connecticut, USA.

รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง/(ปีที่พิมพ์)/(ชื่อเรื่อง (รายงานผลการวิจัย))/(สถานที่พิมพ์/สำนักพิมพ์).

พินิจทิพย์มณี. (2553). การวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตายของประเทศไทย
(รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

รายงานการประชุม

ชื่อ//นามสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเอกสารรวมเรื่องที่ได้จากรายงานการประชุม. วันเดือน
ปีที่จัด. สถานที่จัด. สำนักพิมพ์. หน้า.

กรมวิชาการ. (2538). การประชุมปฏิบัติการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน. 25-29
พฤศจิกายน 2528 ณ วิทยาลัยครูมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ
กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 7-8.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1991). A motivational approach to self: Integration in
personality.

In R. Densifier (Ed.), *Nebraska Symposium on Motivation: Vol.38. Perspectives
on Motivation*. Lincoln: University of Nebraska Press. 237-288.

สื่ออินเทอร์เน็ต/ Website

ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง. (ปี เดือน วันที่เผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต). ชื่อเรื่อง/ชื่อ
บทความ. วันที่สืบค้น : URL:http://

สรุยา แสงเย็นพันธ์. (2566). 10 เว็บไซต์จับคู่สื่อ ออกแบบงานได้สวยงามได้สายตา. สืบค้น 5
มกราคม 2566,

จาก <https://www.nupress.grad.nu.ac.th/จับคู่สื่อ/>

Wollman, N. (1999). *Influencing attitudes and behaviors for social change*.
Retrieved

from<http://www.radpsynet.org/docs/wollman-attitude.html>.

การสัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์./ (ปีสัมภาษณ์./เดือน/วันที่)./ตำแหน่ง(ถ้ามี)./สัมภาษณ์.

กตัญญู แก้วหานาม. (2565, มีนาคม 21). ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
สัมภาษณ์.

ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อประกาศ. (วัน เดือน ปี ที่ประกาศ). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ xxx ตอนที่ xx, หน้า x-xx.

กฎกระทรวง กำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการ
ในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2563. (12 พฤศจิกายน 2563). ราชกิจจา
นุเบกษา. เล่มที่ 137 ตอนที่ 94 ก, หน้า 7-11.

Mahamakutbuddhist University Yasothon Buddhist College

“ระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์”

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
เลขที่174 หมู่ 3 ถนนวารีราชเดช ตำบลทุ่งแต้
อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร 35000
โทร. 045-756859-60 www.ybc.mbu.ac.th

Facebook:

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร